

NÁŠ ČAS

ČASOPIS UNIVERZITY KONŠTANTÍNA FILOZOFA V NITRE

SLOVO, ČO UM
AJ SRDCE VAŠE
POSILNÍ...

Konštantín Filozof: Proglas

2017 | číslo 4
ročník XXI.

ŠPIČKOVÍ VEDCI

KTO SÚ, ČO ROBIA,
S KÝM SPOLUPRACUJÚ
A AKÉ SÚ ICH
VÝSLEDKY?

CENY REKTORA

PREDSTAVUJEME
OCENENÝCH ZA ROK 2016

PROJEKTY KEGA - KTORÉ SÚ TIE TOP?

KTO TVORIL TÍMY
AJ AKO SA VÝSLEDKY
PRETAVIA DO PRAXE

EDITORIÁL

Milé čitateľky, milí čitatelia,

po iste zaslúženom prázdninovom či dovolenkovom oddychu sa opäť dokorán otvorili brány našej Alma mater a na plné obrátky sa rozbehol nový akademický rok 2017/2018. Počas slávnostného otvorenia boli okrem vzácných a výnimočných hostí veľmi srdečne privítaní aj noví členovia našej akademickej obce – študenti prvých ročníkov bakalárskeho, magisterského a doktorandského štúdia. Súčasťou otvorenia akademického roka bolo i odovzdávanie Cien rektora UKF či predstavenie nových docentov a profesorov. Medzi ocenenými boli aj dva špičkové vedecké tímy, ktorých činnosť, výskum a členov si bližšie predstavíme na nasledujúcich stránkach nášho času. Rovnako tak odprezentujeme i najvýznamnejšie projekty KEGA, riešené na našej univerzite zväčša v období rokov 2014 – 2016, ktoré získali certifikát s excelentne splnenými cieľmi a sú celospoločenským prínosom v ďalšom rozvoji výchovno-vzdelávacieho procesu.

Mnohí tvoria zamestnanci a študenti Univerzity Konštantína Filozofa však úplne nevypli ani počas prázdninového a dovolenkového režimu. Výsledkom je množstvo zaujímavých, atraktívnych, inšpiratívnych a fascinujúcich podujatí, ktoré sa počas tohto obdobia uskutočnili na našej univerzite. Medzi ne určite patrí prvý ročník letnej jazykovej školy pre čínskych študentov z prestížnej Pekinskej univerzity zahraničných štúdií (Beijing Foreign

Studies University – BFSU), ktorý prebiehal na Filozofickej fakulte UKF v Nitre od 11. do 16. júna 2017. Tradične spestrila deťom program i Nitrianska letná univerzita, pripravená už po desiatykrát v kooperácii UKF, SPU a mesta Nitry. K letným aktivitám Katedry germanistiky Filozofickej fakulty UKF v Nitre už tiež niekoľko rokov patrí tradičná rakúsko-slovenská letná škola. Tento rok ju katedra opätovne zorganizovala v spolupráci s vysokou odbornou školou Fachhochschule Burgenland v Eisenstadte. Jedným z najtradičnejších podujatí na našej univerzite je Orffov Schulwerk. Dvadsiaty ročník tohto medzinárodného kurzu bol zameraný na prehľbovanie a rozvíjanie holistickej a elementárnej výchovy. Taktiež sa počas leta nezabudlo ani na veľmi podstatnú XXL Akadémiu pre ľudí so špeciálnymi potrebami, ani na týždenný detský letný tábor IT Akadémie zameraný na informatiku i fyziku a viac než úspešne prebehol aj 12. ročník jedného z najstarších fyzikálnych táborov na Slovensku, denný päťdňový tábor FAJN (Fyzika Ako Ju Nepoznáme). Nemenej úspešná bola i Letná škola archeológie či mnohé ďalšie aktivity, ktoré sa uskutočnili ešte počas letného semestra a v skúškovom období.

So slovom úspech možno spájať aj prvý International Erasmus+ Staff Training Week, ktorý hostila UKF v Nitre a bol určený koordinátorom programu Erasmus i ostatným zamestnancom pôsobiacim najmä na našich partnerských univerzitách v zahraničí. Napokon veľmi nás tešia i mnohé ďalšie významné ocenenia našich zamestnancov, ktoré získali na domácej či zahraničnej pôde, ale aj rôznorodé praktické aktivity, ktoré sme zaznamenali, pretože práve ony sú výsledkom zaslúženej tvrdej práce, prinášajúcej nielen našej inštitúcii cenné ovocie. I preto prajem všetkým, aby sme sa aj na konci tohto akademického roka opäť mohli obzrieť za skvelými výsledkami poctivej práce, odzrkadľujúcej skutočnosť, že nielen ratingovo patríme k najlepším univerzitám na Slovensku.

PhDr. Ján Gallik, PhD.,
člen redakčnej rady,
riaditeľ Ústavu stredoeurópskych jazykov
a kultúr FSŠ UKF v Nitre

NÁŠ ČAS

ČASOPIS UNIVERZITY KONŠTANTÍNA FILOZOFA V NITRE

OBSAH

Vitajte v novom akademickom roku ... **4**
 Predstavujeme ocenených ... **6**
 Agro • bio • medicína ... **14**
 Skúmajú literatúru strednej Európy ... **16**
 Projekty KEGA ... **20**
 Tvorba a implementácia inovačných modulov výučby anglického a ruského jazyka pre žurnalistov ... **21**
 Lingvistické kompendium pre študentov translatológie na báze IT – II. časť ... **22**
 Socializačné a edukačné funkcie marketingového komunikátu ako odrazu mMediálnej kultúry ... **24**
 Identifikácia a eliminácia erózných procesov v poľnohospodárskej krajine ... **26**
 Letná škola slovenského jazyka ... **28**
 Nitrianska letná univerzita ... **30**
 XXL Akadémia ... **31**
 Wie geht es dir? Ako sa máš? ... **32**
 Orffov Schulwerk ... **34**
 IT Akadémia ... **36**
 Energia okolo nás ... **37**
 Skok do vedy ... **37**
 Letná škola archeológie ... **38**
 Rozšírenie služieb pre študentov ... **41**
 Aké bolo ponitrianske leto? ... **42**
 Štvrtstoročnica germanistov ... **44**
 Aktivity katedry germanistiky ... **46**
 NAFSA 2017 ... **35**
 IQAT – hodnotenie projektu ... **49**
 Cirkulátor ... **50**
 Staff Week ... **52**
 Erasmus v Prahe ... **54**
 Medaila za záchranu života ... **56**
 Významný úspech pre časopis Konštantínove listy ... **56**
 Ponitranci si z Akademického Zvolena odniesli dve ocenenia ... **57**
 Rad maďarského Rytierskeho kríža za zásluhy ... **57**

Dve ocenenia pre katedru geografie a regionálneho rozvoja ... **58**
 Cena za prínos v oblasti kultúry ... **58**
 Publikácia ocenená Zlatým kosákom ... **59**
 Cyrilometodské dedičstvo ... **60**
 Slovanstvo v očiach tých najmenších ... **61**
 International Meeting Week ... **62**
 Prekladateľská univerziáda ... **63**
 Eskalator ... **64**
 Odhalené tajomstvá Oponického hradu ... **65**
 Archeologický workshop pre deti ... **66**

TIRÁŽ

Náš čas 4/2017

Časopis Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, ročník XXI., číslo 4 (135), 2017

Redakcia

Mgr. Jana Krajčovičová
 (výkonná redaktorka),
 Ing. Mgr. Tatiana Palkovičová,
 Lubo Balko (foto, grafika a sadzba)

Vydáva UKF v Nitre

Univerzita Konštantína Filozofa,
 rektorát, Tr. Andreja Hlinku č. 1,
 949 74 Nitra,
 e-mail: jkrajcovicova@ukf.sk,
 info@ukf.sk,
 Tel.: 037/6408 030,
 web: www.ukf.sk/media-ukf/nas-cas

Predná strana obálky: Terénny prieskum zameraný na identifikáciu erózie pôdy s využitím pôdnej sondy; Vierka a Peter Petlušovi, foto: LB.

EV 1260/08 | ISSN 1338 - 3272
 IČO vydavateľa - IČO 00 157 716
 Október 2017, periodicita: 5 čísiel ročne

UZÁVIERKA

číslo 5/2017: 15.11.

Svoje príspevky, postrehy, nápady môžete zaslať na adresu: jkrajcovicova@ukf.sk. Rovnako nám dajte vedieť o aktivitách, ktoré pripravujete na vašich pracoviskách, aby sme mohli robiť stále kvalitnejší a zaujímavejší časopis. Ďakujeme.

facebook.com/ukfvnitre

Dôležitosť a vážnosť tejto chvíle umocnila aj prítomnosť najvyšších akademických predstaviteľov a významných osobností nášho politického, verejného, vedeckého a kultúrneho života. Ako povedal proktor pre vzdelávanie PaedDr. Ladislav Baráth, PhD., ktorý slávnosť moderoval, „výnimočný charakter má dnešný deň predovšetkým pre nových členov našej akademickej obce. Srdečne vítam nových študentov bakalárskeho, magisterského a doktorandského štúdia, pre ktorých začína nová, z hľadiska profesijnej orientácie, významná etapa ich života.“ Nasledovalo odovzdanie Cien rektora Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre za vedeckú a umeleckú činnosť za rok 2016. Ceny rektora za monografické dielo rektor udelil doc. Ing. Márii Porubskej, PhD., za monografiu *Radiation Effects in Polyamides*, doc. RNDr. Michalovi Munkovi, PhD., a Mgr. Martinovi Drlíkovi, PhD., za monografiu *Methodology of Predictive Modeling of Students' Behavior in Virtual Learning Environment*, prof. ThDr. Jánovi Zozulakovi, PhD., za monografiu *Byzantská filozofia*, a doc. Mgr. Martinovi Pukancovi, PhD., za monografiu *Histoire du royal Pays slovaque*. Cenu rektora za umeleckú tvorbu získal doc. akad. mal.

VITAJTE V NOVOM AKADEMICKOM ROKU

V pondelok 18. septembra 2017 sa na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre oficiálne začal akademický rok 2017/2018. Slávnostné otvorenie sa konalo v Aule UKF v Nitre a bolo spojené s odovzdaním Cien rektora za vedeckú a umeleckú činnosť za rok 2016.

Daniel Szalai za výtvarné dielo *A bárka/ The Ark*, vystavené na medzinárodnej výstave *Képek és pixelek. Fotóművészet – és azon túl/ Pictures and Pixels. Photographic Art and Beyond*, ktorá sa konala v dňoch 23. apríla – 26. júna 2016 v Budapešti v Maďarsku. Cena rektora za riešenie projektov poputovala: v kategórii národné výskumné projekty Mgr. Tiborovi Szabóovi, PhD., za projekt APVV-SK-HU-2013-0046: Mobilné zariadenia

vo výučbe, vývoj mobilných aplikácií; v kategórii medzinárodný kultúrno-edukačný projekt doc. PhDr. Noémi Beljak Pažinovej, PhD., za projekt IVF Standart Grant 216101 – *Archaeology Field School Zvolen 2016: field work, workshops, lectures*; a v kategórii iný projekt kolektívu riešiteľov: doc. RNDr. Alena Dubcová, CSc., RNDr. Hilda Kramáreková, PhD., RNDr. Gabriela Repaská, PhD., RNDr. Katarína Viliňová, PhD., za projekt

v spolupráci s praxou - Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja 2016 – 2022 (Analytická časť; Strategická, programová, realizačná a finančná časť). Rektor Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre udelil Cenu rektora za celoživotné dielo doc. PhDr. Anne Sándorovej, PhD., prof. PhDr. Petrovi Seidlerovi, CSc., a prof. PhDr. Pavlovi Koprdoovi, DrSc. Mimoriadnu cenu rektora získal Mgr. art. Marek Štrbák, PhD., a to za aktívnu reprezentáciu UKF v podobe dvoch orchestrálnych koncertov v Slovenskej filharmónii, a adventného koncertného turné Akademického speváckeho zboru PF UKF.

Rektor Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre prvý krát udelil Cenu rektora za „Špičkové vedecké tímy vysokých škôl na Slovensku“ vedeckým tímom za významné presadenie sa na medzinárodnej vedeckej scéne s vysoko nadpriemernými výsledkami, ktoré boli schválené Akreditačnou komisiou: špičkovému vedeckému tímu Fakulty prírodných vied pod názvom *Regulačné mechanizmy v agrobiológii živočíchov a biomedicíne* v zložení: prof. h. c. prof. Dr. MVDr. Jozef Laurinčík, DrSc., prof. RNDr. Alexander Sirotkin, DrSc., prof. RNDr. Monika Martiniaková, PhD., prof. RNDr. Radoslav Omelka, PhD.; a špičkovému vedeckému tímu Fakulty stredoeurópskych štúdií pod názvom *Stredoeurópske medziliterárne vzťahy*

v zložení: prof. PhDr. Tibor Žilka, DrSc., Dr. habil. PaedDr. Žofia Bárcziová, PhD., Dr. habil. PaedDr. Krisztián Benyovszky, PhD., Dr. habil. Mgr. Zoltán Németh, PhD., Mgr. Gabriela Petres, PhD., prof. PhDr. Miloš Zelenka, DrSc.

Súčasťou slávnosti bolo aj predstavenie nových docentov a profesorov, ktorých vedecko-pedagogický a umelecko-pedagogický odborný rast je zárukou zvyšovania kvality vzdelávania, vedeckovýskumnej a umeleckej činnosti na našej Alma mater. Rektor Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre prof. RNDr. Lubomír

Zelenický, CSc., po úspešnom ukončení habilitačného konania a na základe rozhodnutia vedeckých rád Filozofickej fakulty, Pedagogickej fakulty a Fakulty sociálnych vied a zdravotníctva Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre udelil v uplynulom akademickom roku 2016/2017 vedecko-pedagogický titul „docent“ nasledovným zamestnancom: PhDr. Márii Hrickovej, PhD., pracovníčke Katedry anglistiky a amerikanistiky Filozofickej fakulty UKF v Nitre, v študijnom odbore teória literatúry a dejiny konkrétnych národných literatúr, PhDr. Adriane Kičkovej, PhD., pracovníčke

Katedry histórie Filozofickej fakulty UKF v Nitre, v študijnom odbore história, PaedDr. Katarína Hollej, PhD., pracovníčke Katedry pedagogiky Pedagogickej fakulty UKF v Nitre, v študijnom odbore pedagogika, Mgr. Richardovi Šťahelovi, PhD., pracovníkovi Katedry filozofie Filozofickej fakulty UKF v Nitre, v študijnom odbore filozofia, PhDr. Milošovi Šlepeckému, CSc., pracovníkovi Katedry psychologických vied Fakulty sociálnych vied a zdravotníctva UKF v Nitre, v študijnom odbore pedagogická, poradenská a školská psychológia. Pred Vedeckou radou Pedagogickej fakulty Prešovskej univerzity úspešne ukončila habilitačné konanie a získala vedecko-pedagogický titul „docent“ PhDr. PaedDr. Valéria Švecová, PhD., pracovníčka Katedry matematiky Fakulty prírodných vied UKF v Nitre, v študijnom odbore predškolská a elementárna pedagogika. Po úspešnom ukončení vymenúvacieho konania prezident SR Andrej Kiska vymenoval za profesorov: dňa 9. novembra 2016 doc. Mgr. Katarínu Fichnovú, PhD., pracovníčku Katedry masmediálnej komunikácie a reklamy Filozofickej fakulty UKF v Nitre, v odbore masmediálne štúdiá; a dňa 18. mája 2017 PhDr. Dagmar Markovú, PhD., pracovníčku Katedry všeobecnej a aplikovanej etiky Filozofickej fakulty UKF v Nitre, v odbore etika.

V slávnostnom príhovore rektor UKF v Nitre prof. Zelenický privítal študentov, ktorí prvýkrát prekročili prah Univerzity Konštantína Filozofa: „Celkový počet zapísaných študentov na našu univerzitu vo všetkých formách a stupňoch štúdia k dnešnému dňu je 7989, z toho 6299 v dennej forme a 1690 v externej forme. Do 1. ročníka v bakalárskom stupni je k dnešnému dňu zapísaných spolu 2047 študentov, z toho 1509 v dennej forme a 538 v externej. Oproti minulému akademickému roku sa zvýšil počet prihlásených na niektoré študijné programy napr. Predškolská a elementárna pedagogika a Regionálny cestovný ruch. S týmto počtom študentov si univerzita udržuje šieste miesto v celoslovenskom meradle. Je hlavne potešiteľné, že sa nám podarilo zastaviť negatívny trend v počte zapísaných študentov.“

Prítomným sa prihovorili aj predseda Nitrianskeho samosprávneho kraja Milan Belica a primátor mesta Nitra Jozef Dvonč. Na záver podujatia jeho výnimčnosť umocnili tóny hudby. Zazneli skladba Ária Henry Purcella – „Faires Isle“ a skladba „Leonardo da Vinci - Si bella mercede“ v podaní Dominiky Machutovej za klavírneho sprievodu Mareka Štrbáka.

Mgr. Jana Krajčovičová, Foto: LB

PREDSTAVUJEME OCENENÝCH

Cena rektora za monografické dielo

doc. Ing.
Mária Porubská, PhD.

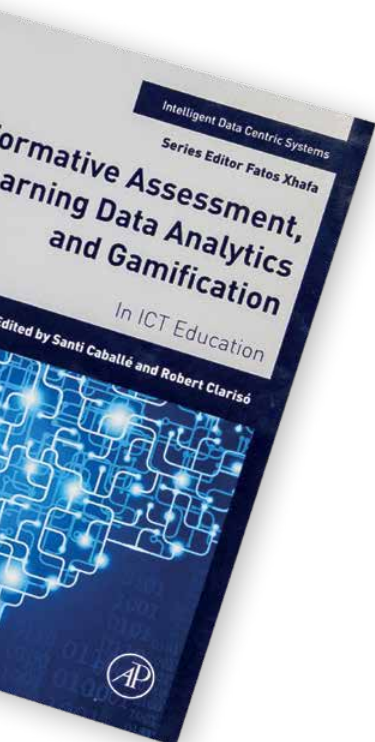

Radiation Effects in Polyamides, 2016.
In Radiation Effects in Materials :
InTech, 2016. -
ISBN 978-953-51-2417-7, P. 249-285.

Vedecká práca doc. Ing. Márie Porubskej, PhD., je zameraná na potenciálne využitie sorpčných vlastností radiačne modifikovanej ovčej vlny na odstraňovanie nebezpečných látok zo životného prostredia. Výnimočnosť jej vedeckej práce je v hľadaní riešenia ekologických problémov využitím prírodného biopolyméru ako odpadového materiálu. Pani doc. Ing. Mária Porubská, PhD., ako jediná na Slovensku a súčasne prvá vo svete, rieši úpravu ovčej vlny ožiarení urýchleným elektrónovým lúčom, suchým bezodpadovým a environmentálne priateľským procesom. Odozvou na jej kvalitné vedecké poznatky, dokumento-

vané mimoriadnymi výsledkami v publikačnej činnosti, bolo pozvanie jedného z najväčších vydavateľstiev pre vedecké, technické a lekárske knižné publikácie – vydavateľstva Intech pre spoluautorstvo vo vedeckej monografii s názvom Radiation Effects in Materials, kde pani docentka prispela kapitolou Radiation Effects in Polyamides.

doc. RNDr.
Michal Munk, PhD.,
Mgr. Martin Drlík, PhD.

prof. ThDr.
Ján Zozuľak, PhD.

Methodology of Predictive Modeling of Students' Behavior in Virtual Learning Environment. In Formative Assessment, Learning Data Analytics and Gamification: In ICT Education (Intelligent Data-Centric Systems: Sensor Collected Intelligence). Amsterdam : Elsevier, 2016, ISBN 978-0-12-803637-2, p. 187-216.

Publikácia predstavuje príspevok autorov k modelovaniu dát, kde za účelom modelovania správania sa používateľov webu v závislosti od času používajú multinominálny logitový model. Autori sa primárne zameriavajú na predspracovanie dát o používaní VLE systému a na analýzu správania sa používateľov vo virtuálnom prostredí. Prínos kapitoly v oblasti web miningu možno hodnotiť z hľadiska prípravy a modelovania dát.

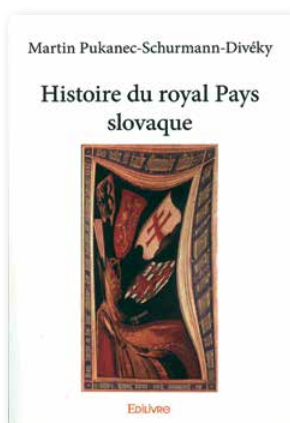
Z hľadiska prípravy dát je to návrh metódy a odporúčaní pre získanie spoľahlivých dát z logovacieho súboru VLE systému. Prínos z hľadiska modelovania dát zas spočíva v detailnom popise modelu a metodike modelovania správania sa používateľov webu v závislosti od času.

Byzantská filozofia. 1. vyd. - Plzeň : Vydavateľství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2016. - 218 s. - ISBN 978-80-7380-640-8.

Monografia Byzantská filozofia je na Slovensku prvou systematickou publikáciou, ktorá sa zaoberá filozofickým myslením vo východnej časti Rímskej (Byzantskej) ríše, kde dominoval grécky jazyk a grécka kultúra. Autor analyzuje byzantské filozofické myslenie a pokúša sa odpovedať na otázku, aký pokrok urobili byzantskí filozofi vo svojej dobe, čím obohatili myslenie svojich predchodcov a do akej miery ovplyvnili neskorších filozofov. Vysvetľuje prechod z antického do byzantského filozofického myslenia a jeho kontinuálne rozvíjanie v neskor-

šom byzantskom období až do pádu Konštantínopola v roku 1453. Zároveň skúma, do akej miery byzantskí filozofi čerpali z antických prameňov a akú úlohu pri formovaní byzantskej filozofie zohral grécko-rímsky svet. Sústreďuje pozornosť na grécku patristiku, ktorá dopĺňa periodizáciu byzantskej filozofie o dôležité historické medziny a z metodického hľadiska umožňuje analyzovať mnohé otázky, ktoré sa formovali v kontexte kresťanskej tradície.

doc. Mgr.
Martin Pukanec, PhD.

Histoire du royal Pays slovaque. 1. ed. - Saint-Denis : Edilivre, 2016. -290 p. - ISBN 978-2-334-06183-4.

Monografické dielo Histoire du royal Pays slovaque: de l'Indépendance aux États-Désunis d'Autriche-Hongrie predstavuje prierez dejinami tej časti strednej Európy, ktorá sa neskôr stala Habsburskou monarchiou, od kmeňového zriadenia až po rok 1918, pričom osobitná pozornosť sa venuje Slovensku. Kniha je podpísaná menom Pukanec-Schurmann-Divéky, čo vyjadruje miernu iróniu, ako je vidieť už v jej venovaní „[n]a pamiatku mojich starých otcov: Schurmannovcov z Dolných Držkoviec, ktorí boli Slováci nemeckého jazyka, a Divékyovcov z Divíviak, ktorí boli Maďari (Uhri) slovenského

jazyka – nech už to znamená čokoľvek“. Zložitost vývoja kmeňových a nadkmeňových spoločenstiev (1. kapitola) cez stredovekú, predovšetkým šľachtickú národnosť (2. kapitola) až po národy, ktoré sa začínajú formovať na základe náboženstva (3. kapitola) a jazyka (4. kapitola), je tu podaná v širšom kontexte západnej (katolícko-protestantskej) civilizácie, preto sa neustále berie zreteľ nielen na jazyk ako hlavný konštituent dnešných podunajských národov, ale i vývoj demokracie v nich.

Cena rektora za umeleckú tvorbu

doc. akad. mal.
Daniel Szalai

za výtvarné dielo A bárka/The Ark, vystavené na medzinárodnej výstave Képek és pixelek. Fotóművészet – és azon túl/ Pictures and Pixels. Photographic Art and Beyond, 23. apríla – 26. júna 2016 v Budapešti v Maďarsku

Képek és pixelek (slov. Obrázky a pixely), umenie fotografie a za fotografiou, bola rozsiahla výstava realizovaná v Budapešti v Műcsarnok/Kunsthalle r. 2016. Svoju šírku dokumentuje viacčlenný kurátorský tím a výber autorov (cez 160 s viac ako 800 dielami).

Výstava mapuje tvorbu najvýznamnejších diel uplynulého obdobia posledných 10 rokov. Bola delená do piatich sekcií (Miesto, Zoči-voči, Telo-obraz, Uhol pohľadu a Kúzlo). Dielo Archa bolo

prezentované v sekcii Kúzlo, nezaobrá sa klasickým stvárnením fotografie, ale technicky k nej má blízko, vďaka materiálu, z ktorého je tvorené (RTG snímky). Objekt Archa bol najväčším objektom na výstave (520x220 cm, okrem inštalácií), ktorý predstavuje objekt lode s odkazom na Noemovu archu. Plášť lode obsahuje mená vládov zeme, ktoré nechali svoju pečať v histórii civilizácie, v pozitívnom, inokedy v negatívnom význame. Sú zoradené v náhodnom zoskupení a vytvárajú jednotnú štruktúru priestoru. Účastník výstavy vchádza do priestoru lode, stáva sa jej súčasťou. Z prítomnosti mien vládov, reálnych RTG snímok a samotných pozorovateľov sa stáva jednotný celok, totiž objekt, v ktorom tvoríme jednotný celok.

Cena rektora za riešenie projektov

Mgr. Tibor Szabó, PhD.

kategória národný výskumný projekt: APVV-SK-HU-2013-0046: Mobilné zariadenia vo výučbe, vývoj mobilných aplikácií

Riešením projektu v rámci bilaterálnej spolupráce, okrem prehĺbenia medzinárodnej spolupráce a zviditeľnenia výskumu na medzinárodnej úrovni (publikačné výstupy evidované v medzinárodných databázach a na medzinárodných konferenciách), bol definovaný systém požiadaviek na vývoj a tvorbu edukačných aplikácií pre mobilné zariadenia, zadefinovali sa podmienky a možnosti zavedenia vytvoreného učebného materiálu do vzdelávania pre budúcich pedagógov, s cieľom prispieť k zvýšeniu ich digitálnej gramotnosti, v rámci projektu sa riešil aj špecifický hlasovací systém, fungujúci na základe politiky BYOD. Vďaka riešenému projektu a vynikajúcim výsledkom bola riešiteľom z partnerských inštitúcií udelená Cena Jánosa Neumanna. Spoluriešitelia z UKF: Rastislav Žitný, doba realizácie: 1/2015 – 12/2016).

doc. PhDr.
Noémi Beljak Pažinová,
PhD.

**kategória medzinárodný kultúrno-
edukačný projekt: IVF Standard Grant
216101 – Archaeology Field School
Zvolen 2016: field work, workshops,
lectures**

Projekt dlhodobo spĺňa úlohu vzdelávania a zároveň zabezpečuje skúmanie vybraných archeologických lokalít na vedecké a dokumentačné účely. V letnej sezóne 2016 boli skúmané tri archeologické lokality, stredoveký hrad Petuša, praveké hradisko a kráľovský hrad Pustý hrad vo Zvolene a praveká osada kovolejárov na Bakovej jame pri Zvolene. Účastníci i ďalší záujemcovia si počas trvania projektu mali možnosť vyskúšať prácu archeológa priamo v teréne i v laboratóriu, či múzeu. Hlavným organizátorom projektu je od roku 2010 Katedra archeológie FF UKF pod vedením Noémi Beljak Pažinovej s partnermi s domácich i zahraničných vedeckých, pedagogických i muzeálnych inštitúcií z krajín vyšeľhadskej štvorky a Nemcka. V rámci siedmich sezón sa projektu zúčastnilo vyše 400 študentov a dobrovoľníkov. Letná škola archeológie v roku

2016, opätovne ako v predchádzajúcich sezónach, ponúkla aj odborné prednášky pre účastníkov i širokú verejnosť, na ktorých participovali domáci aj zahraniční lektori z Poľska, Maďarska a Nemecka. Projekt má každoročne veľmi pozitívnu odozvu, pričom vyzdvihovaný je hlavne spôsob akým je archeológia sprístupnená priamo verejnosti, ktorá má nielen nárok, ale aj záujem o informácie o minulosti svojho mesta, regiónu či krajiny. Možnosť pozrieť sa, resp. byť súčasťou archeologického výskumu zároveň podnecuje záujem o históriu a vytvára vzťah mládeže ku kultúrnemu dedičstvu. Skúsenosti a nadobudnuté vedomosti v rámci letnej školy sú pre študentov dôležité pre ich ďalšie štúdium a pracovnú etiku. Viacerí prídu do kontaktu s terénnou archeológiou prvýkrát práve počas tohto projektu, ktorý sa pre Katedru archeológie UKF stal neoddeliteľnou súčasťou každoročných letných aktivít. Zabezpečuje praktickú časť výučby, ktorej teoretické znalosti a základné metodické postupy študenti nadobudnú v rámci semestrálnych kurzov.

kolektív riešiteľov: doc. RNDr.
Alena Dubcová, CSc.,
RNDr. Hilda Kramáreková, PhD.,
RNDr. Gabriela Repaská, PhD.,
RNDr. Katarína Viliňová, PhD.

**kategória iný projekt: projekt v spolu-
práci s praxou - Program hospodárskeho
rozvoja a sociálneho rozvoja Nitrianskeho
samosprávneho kraja 2016 – 2022
(Analytická časť; Strategická, programo-
vá, realizačná a finančná časť)**

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (PHSR) kraja je základný a kľúčový strednodobý programový dokument vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR s uplatňovaním princípu partnerstva.

Hlavným cieľom dokumentu bolo na báze poznania aktuálnej situácie v území zostaviť jeho strategickú a implementačnú časť tak, aby sa stali východiskom pre realizáciu budúcich projektov v Nitrianskom samosprávnom kraji (NSK). Analytická časť predstavila dokument v kontexte koncepcných dokumentov rozvoja EÚ, SR a NSK, zdroje NSK, ex-post a ex-ante hodnotenia, SWOT analýzu a problémovú analýzu pre štyri kľúčové oblasti: Hospodárstvo, Dopravná a technická infraštruktúra, Ľudské zdroje, Životné prostredie. Strategická, programová, realizačná a finančná časť dokumentu bola spracovaná v štruktúre: vízia, prioritné oblasti, strategické ciele, špecifické ciele, opatrenia a rámcové aktivity rozvoja NSK. Projekt PHSR NSK 2016 – 2022 predstavuje konkrétny príklad angažovanosti univerzity v oblasti špecifických služieb podporujúcich rozvoj spoločnosti a regiónov Slovenska ako súčasť kľúčových reformných zmien, ktoré navrhuje Národný program rozvoja výchovy a vzdelávania „Učiac sa Slovensko“ v tretej – spoločenskej misii vysokých škôl, popri výučbe a výskume. UKF v Nitre chápe účasť na regionálnom rozvoji ako súčasť svojho poslania a účasť na tejto aktivite je aj súčasťou vzťahov univerzity s verejnosťou. Na základe partnerskej spolupráce s Úradom NSK sa tak UKF v Nitre konkrétne podieľa na strategickom plánovaní rozvoja regiónu NSK.

Cena rektora za celoživotné dielo

doc. PhDr.
Anna Sándorová, PhD.

pôsobí na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre od roku 1990. V rokoch 2001 – 2014 pôsobila ako riaditeľka Ústavu maďarskej jazykovedy a literárnej vedy. Na fakulte i na univerzite zastávala i zastáva viaceré významné funkcie – je predsedníčkou odborovej komisie, členka Vedeckej rady UKF i FŠŠ UKF v Nitre, komisie KEGA MŠ SR, Verejného zboru Maďarskej akadémie vied, Hungarian Linguistic Society, International Association for Hungarian Studies, Mercurius Association. Jej vedecký výskum je zameraný na dialektológiu, sociolingvistiku, translatológiu, onomastiku a vyučovanie materinského jazyka, dokumentujú to viaceré domáce i zahraničné projekty a výstupy z ich riešení. Pedagogická činnosť bezprostredne nadväzuje na vedeckovýskumné zameranie. Ako hosťujúci pedagóg absolvovala viaceré pozvané prednáškové pobyty v zahraničí, napríklad v Maďarsku či Fínsku. Rovnako možno vyzdvihnúť aj ďalšie oblasti jej vedecko-výskumnej činnosti: organizáciu vedeckých podujatí, aktívnu účasť na sympóziách i konferenciách, popularizáciu vedeckých poznatkov, bohatú

publikačnú činnosť. Za svoje zásluhy získala viaceré významné ocenenia: Plaketa a cena Bálinta Csúryho (udelená v roku 1993 Jazykovednou spoločnosťou Maďarskej akadémie vied), Cena rektora UKF za publikačné aktivity (2008), Cena Jánosa Aranya za významnú vedeckovýskumnú činnosť (udelená v roku 2011 Maďarskou akadémiou vied v roku 2011 v Budapešti), Cena Čestný občan obce Kolíňany (2013), Rytiersky kríž Rady Maďarska za mimoriadne zásluhy v rozvoji maďarského, vedeckého i verejného života (udelená prezidentom Maďarska, 2015), Pamätná medaila Jánosa Lotza ako prejav uznania za významný prínos a výskum v oblasti lingvistiky (cenu udelil International Association for Hungarian Studies, 2016), Čestné uznanie za dlhoročnú obetavú prácu i významný prínos v oblasti vzdelávacej, kultúrnej a vedeckovýskumnej činnosti (cenu udelila Spoločnosť Katedra v Dunajskej Strede, 2016).

Ocenenie sa udeľuje za celoživotnú pedagogickú i vedecko-výskumnú prácu i riadiacu prácu v oblasti vysokého školstva.

prof. PhDr.
Peter Seidler, CSc.

← Ocenený špičkový vedecký tím v zložení:
Dr. habil. PaedDr. Žofia Bárcziová, PhD.,
Dr. habil. PaedDr. Krisztián Benyovszky, PhD.,
Dr. habil. Mgr. Zoltán Németh, PhD.,
Mgr. Gabriela Petres, PhD.,
prof. PhDr. Tibor Žilka, DrSc.,
prof. PhDr. Miloš Zelenka, DrSc.

↑ Ocenení vedeckí pracovníci:
doc. Ing. Mária Porubská, PhD.,
doc. RNDr. Michal Munk, PhD.,
doc. Mgr. Martin Pukanec, PhD.,
doc. akad. mal. Daniel Szalai,
Mgr. Tibor Szabó, PhD.,
doc. PhDr. Noémi Beljak Pažinová, PhD.,
doc. RNDr. Alena Dubcová, CSc.

sa významnou mierou sa zaslúžil o rozvoj vysokoškolského vzdelávania svojou osobnou investíciou a vysoko profesionálnym prístupom k odbornému rastu a podpore študentov univerzity. Od roku 1973 pracuje na Katedre pedagogiky PF UKF v Nitre. V rokoch 1996-2006 pôsobil ako vedúci Katedry pedagogiky. Od roku 2006 zastával post prodekana pre štúdium PF UKF. Aktívne participoval v riešiteľských tímoch svojou tvorivou činnosťou v projektoch vedeckých, kultúrnych a edukačných grantových agentúr MŠVVaŠ SR. Je členom pracovnej skupiny AK – pre pedagogické vedy (od roku 2003), predseda odborovej komisie doktorandského štúdia 1. 1. 4 Pedagogika PF UKF, členom komisií pre udeľovanie vedecko-pedagogických hodností, člen edičnej rady - „subject editor“ pre oblasť špeciálnej pedagogiky vedeckého časopisu The New Educational Review, členom vedeckej rady (Rada Naukowa) v PEDAGOGIKA, TOM III. Wyższa Szkoła Przedsiebiorczosci, Gliwice, redaktorem serii Pedagogika K. Redziński. Gliwice, či členom vedeckého výboru Medzinárodnej konferencie Sześciolatek: przedszkolak czy uczen - dylematy w kształceniu i wychowaniu dzieci najmłodszych. V minulom pôsobení sa angažoval v komisii pre výchovu mentálne retardovaných a telesne postihnutých, komisii pre deti a rodinu, komisii pre vypracovanie učebných osnov pre 1. st. ZŠ a participoval ako člen prípravného výboru Medacta 93, odborný gestor sekcie Špeciálna pedagogika, člen expertnej skupiny č. II a – Phare MŠ a V SR, člen komisie MŠ SR pre nadané deti, člen výboru Spoločnosti pre špeciálnu a liečebnú pedagogiku Bratislava, ako tajomník komisie CAG Nitra či člen pedagogického kolégia dekana

v Nitre (PF VŠPg, v rokoch 1993 - 1996), člen AS UKF (v rokoch 2003-2005). Bol i členom pracovnej skupiny AK – pre pedagogické vedy (od roku 2003) či členom odborovej komisie doktorandského štúdia 1. 1. 4 Pedagogika PF UKF. Pôsobil aj ako člen pedagogického kolégia PF UKF v Nitre a garant študijného odboru Pedagogika vo všetkých stupňoch štúdia. Prejavoval účasť na koncepcnej práci spojenej s udržiavaním kvality študijných programov a podpore vedecko-výskumnej a publikačnej činnosti na pracovisku. Aktívne sa podieľa pri vytváraní podmienok pre štúdium študentov so špecifickými potrebami.

Je koordinátorom štúdia študentov so špecifickými potrebami na UKF v Nitre a koncepcne pracuje pri budovaní Centra podpory študentov so špecifickými potrebami pri KPg PF UKF v Nitre. Aktívne sa zúčastnil na celoslovenskom seminári organizovanom Ministerstvom školstva k otázkam inklúzie vysokoškolských študentov (bol mu udelený ďakovný list ministra školstva).

Okrem iného podporoval internacionalizáciu vysokoškolského štúdia (aktívna účasť v bilaterálnom projekte UKF Nitra - KH Leuven, zameranom na aktuálne problémy pedagogickej teórie a praxe vrátane otázok integrácie a inklúzie žiakov a študentov so špecifickými potrebami a nadaním), realizoval študijnú a prednáškovú stáž v Leuvene v rámci projektu Erasmus určenú pedagógom a študentom na pracovisku. V minulosti tiež absolvoval odborné stáže na Ukrajine, v Nemecku, Poľsku a Anglicku. Vykazoval lektorskú a prednášateľskú činnosť v projektoch ESF.

Cena rektora za celoživotné dielo

prof. PhDr.
Pavol Koprda, DrSc.

sa narodil v r. 1947 v Slepčanoch, na Univerzite Komenského vyštudoval odbor učiteľstvo taliansky jazyk- slovenský jazyk (1969). Doktorát získal v odbore teória a dejiny talianskej literatúry. V roku 1996 sa habilitoval, titul docenta obhájil v odbore teória a dejiny slovenskej literatúry už na vtedajšej Vysoké škole pedagogickej v Nitre. Vedecký rast ho nasmeroval na Prešovskú univerzitu, na ktorej v r. 2003 získal titul profesor v odbore literárna veda. Najvyššiu métu dosiahol v r. 2012, keď sa mu podarilo získať vedecký titul doktor vied na SAV v Bratislave, v odbore vedy o kultúre a umení. Prof. Koprda je zasluhujúci vedecko-pedagogický pracovník, ktorý sa významnou mierou podieľal na formovaní Katedry romanistiky a na založení a vedení študijných programov „taliansky jazyk a literatúra“, „taliansky jazyk a kultúra“ už od r. 1995.

Okrem toho sústavne publikuje a jeho dielo dosiahlo medzinárodný ohlas a uznanie aj v domácom prostredí (ohlas najmä v českom a talianskom kultúrnom prostredí, séria článkov a monografií v spolupráci s popredným talianskym medievalistom Antoniom Gagliardim). Ako výskumný pracovník pôsobil aj

v Ústave svetovej literatúry SAV, viedol mnohých doktorandov v spoločnom študijnom programe UKF a SAV „národné literatúry ako súčasť medziliterárnych spoločenskostí“, v súčasnosti vedie doktorandov v spomínanom odbore na UKF. V roku 2012 založil a dodnes vedie vedecký časopis *Studi italo-slovacchi*, ktorý vychádza pod hlavičkou FF UKF v Nitre. Na účely zlepšenia finančného zabezpečenia odboru na Slovensku založil a je konateľom neinvestičného fondu Slovenská talianistika.

Pavol Koprda je aktívnym členom a spolupracovníkom medzinárodnej spoločnosti Società Dante Alighieri. Syntetický prierez jeho štúdií a prác uverejnila práve táto spoločnosť v časopise „Il mondo in italiano. Studi italo-slovacchi di Pavol Koprda“ (Aracne ed., 2011, ISBN 978-88-548-3793-5). Okrem toho je členom spoločnosti CeFIS (Vzdelávacie taliansko-slovenské centrum, organizačná zložka Slovensko-talianskej obchodnej komory), na portáli ktorej uverejňuje vzdelávacie materiály v elektronickej a audiovizuálnej podobe (www.cefis.sk). Jeho vedecká činnosť sa odráža v ne-pretržitom riešení národných projektov VEGA a KEGA.

Mimoriadna cena rektora

Mgr. art.
Marek Štrbák, PhD.

☛ Ocenený špičkový vedecký tím v zložení:
Prof.h.c. prof. Dr. MVDr. Jozef Laurinčík, DrSc.,
prof. RNDr. Monika Martiniaková, PhD.,
prof. RNDr. Radoslav Omelka, PhD.,
prof. RNDr. Alexander Sirotkin, DrSc.

je pedagógom a zbormajstrom Akademického speváckeho zboru PF UKF a zároveň špičkovým koncertným organistom. Na pozvanie dramaturgie Slovenskej filharmónie odohral dva abonmentné orchestrálne koncerty. Dňa 26. a 27. januára 2017 zaznela v bratislavskej Redute pod vedením ruského dirigenta Daniela Raiskina slovenská premiéra orchestrálneho diela Musica festiva pre organ a orchester op. 124 od poľského skladateľa Krzysztofa Meyera, kde sa Marek Štrbák zhostil extrémne náročného organového parta. Ako sólista sa Marek Štrbák dňa 15. februára 2017 opäť zaskvel v Slovenskej filharmónii. Pod taktovkou slovenského dirigenta Rastislava Štúra uviedol poslucháčsky obľúbený Koncert pre organ, tympány a sláčikový orchester FP 93 francúzskeho skladateľa Francisa Poulenca.

Marek Štrbák ako zbormajster vedie Akademický spevácky zbor Pedagogickej fakulty UKF v Nitre. Adventné koncerty patria u tohto umeleckého telesa medzi najreprezentatívnejšie a stali sa dôležitou tradíciou. Každý rok sa zbor snaží ponúknuť výnimočné diela domáceho i zahraničného hudobného repertoáru. Po minuloročných mimoriadne úspešných adventných turné s Českou vianočnou omšou od Jakuba Jana Rybu (2015), A Little Jazz Mass od Boba Chilcotta (2014) alebo Vianočnou omšou in F od slovenského skladateľa Norberta Bodnára (2013) pripravili výnimočné sakrálné dielo Missa in Jazz pre zbor, organ, saxofón a perkusie od nemeckého skladateľa Petra Schindlera.

Spevácky zbor spolu so sólistami Tomášom Hodálom (organ), Pavlom Litauskim a Jakubom Brestovským (saxofón), ako aj Martinom Istvánom (perkúzie) absolvoval zatiaľ svoje najdlhšie a najnáročnejšie turné na siedmich miestach v troch rozličných samosprávnych krajoch. Prvý „generálový“ koncert sa odohral 9. decembra 2016 v Kláštore Misijnej kongregácie služobníč Ducha Svätého v Ivanke pri Nitre. 10. decembra sa zbor predstavil

v Trnavskom samosprávnom kraji, a síce vo Farskom kostole Narodenia Panny Márie Radošovciach a Farskom kostole sv. Michala Archanjela v Skalici. Náročný víkend pokračoval ďalším dvojkonzertom 11. decembra v Kostole sv. Jakuba (benefičný koncert so zbierkou na opravu vzácneho organa Španej doline) a Kostole sv. Mikuláša v Sliachi. S nemalou dávkou hrdosti dodávame, že výnimočné turné nášho zboru si všimla aj RTVS a informáciu o ňom v tento deň zaradila do svojho hlavného spravodajstva. Šiesty koncert zbor absolvoval 12. decembra vo Farskom kostole Nanebovzatia Panny Márie na nitrianskej Kalvárii. 15. decembra sa uskutočnil posledný slávnostný koncert za účasti predstaviteľov Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, Nitrianskeho samosprávneho kraja a ich vzácných hostí v koncertnej sále Župného domu v Nitre.

Adventné turné Akademického speváckeho zboru je možné hodnotiť mimoriadne pozitívne. Odozvy publika i obvykle prísnych uší predstaviteľov reholí či kléru boli veľmi pozitívne a podľa ich slov sa nášmu zboru podarilo to, čo máloktorým interpretom – oslaviť srdce, vzbudiť radosť, vytvoriť emóciu a duchovný zážitok. Náš zbor sa zároveň zapísal do histórie slovenskej hudby, keďže sa stal prvým hudobným telesom, ktorý toto výnimočné dielo interpretoval na Slovensku.

Ostáva veľkým želaním, aby Akademický spevácky zbor PF UKF v Nitre naďalej pokračoval vo svojich pozoruhodných aktivitách, rozdával dobrú hudbu, radosť i emócie, reprezentoval a šíril dobré meno našej alma mater nielen vo svojom meste, ale aj za jeho hranicami.

-red-
Foto: LB

AGRO • BIO • MEDICÍNA

Špičkový vedecký tím Fakulta prírodných vied: Regulačné mechanizmy v agrobiológii živočíchov a biomedicíne - AnimBioMed

Podstatou základného výskumu živočíšnych modelov v agro-bio-medicíne a ich aplikácií je štúdium biologických procesov na úrovni molekúl, buniek a orgánov. Poznatky o týchto procesoch, ako aj možnosti ich modifikácie sú nevyhnutné pre zlepšovanie indikátorov v oblasti živočíšnej produkcie a biomedicíny. Spoločný interdisciplinárny základný a aplikovaný výskum má potenciál výrazne zlepšiť základné poznatky pre ich aplikáciu v praxi. Počas predchádzajúcich

dvoch dekád náš tím jednoznačne preukázal silný výskumný profil v oblastiach biotechnológií živočíchov, molekulárnej a bunkovej biológie, ako aj v oblasti štruktúrálnej biológie, podporovanej mnohými bunkovými a molekulárnymi technikami na úrovni somatických buniek, gamét, embryí, tkanív, orgánov a živočíchov za účelom vymedzenia technologických zásahov do ich podstaty na úrovni základnej biológie.

Kto sme a čo robíme

Špičkový tím v zložení Prof.h.c. prof. Dr. MVDr. Jozef Laurinčík, DrSc., prof. RNDr. Alexander Sirotkin, DrSc., prof. RNDr. Monika Martiniaková, PhD., a prof. RNDr. Radoslav Omelka, PhD., dospeli k mnohým objavom a novým unikátnym experimentálnym modelom za účelom dosiahnutia medzinárodne akceptovaných výsledkov a ich aplikácie v oblasti biológie hospodárskych zvierat. Tím má k dispozícii nadštandardne vybavené laboratóriá zamerané na kultiváciu buniek, dozrievanie oocytov a embryí in vitro, intracytoplazmatickú injekciu spermií do oocyta (ICSI), mikromanipulácie embryí a in vitro oplodnenie, ako aj laboratóriá molekulárnej biológie zamerané na skrining a mapovanie genómu, charakteristiku genómových knižníc (long range mapping), sekvenovanie novej generácie, in situ DNA hybridizáciu a taktiež na kvalitatívnu analýzu mRNA

Počas posledných 20 rokov tím výrazne prispel ku všeobecnému poznaniu vďaka mnohým objavom a novým diagnostickým metódam.

na úrovni microarray čipov. Laboratóriá štruktúrálnej biológie disponujú najmodernejšími zobrazovacími technológiami ako napríklad micro-CT 3D zobrazovanie a detailné histomorfometrické techniky, ktoré umožňujú študovať rôzne typy tkanív, predovšetkým kostného tkaniva. Laboratóriá tímu sú veľmi dobre etablované v oblastiach bunkovej biológie, endokrinológie, medzibunkovej signalizácie, biochémie proteínov, proteomiky, hmotnostnej spektrometrie proteínov a štruktúrálnej biológie. Využitie týchto podmienok má rozhodujúci vplyv na hlbšie pochopenie bunkových a molekulárnych mechanizmov vplývajúcich na rôzne bio-techniky a bio-technológie rôznych živočíšnych druhov.

Medzinárodná spolupráca

Medzinárodná reputácia tímu je dokladovaná vďaka participácii jeho členov na viacerých medzinárodných výskumných projektoch v spolupráci s vedecky uznávanými univerzitami a inštitúciami (napr. Kodaňská univerzita, Dánsko; Inštitút Fridricha Loefflera, Nemecko; Univerzita v Bonne, Nemecko; Univerzita Ludwiga Maximiliána v Mníchove, Nemecko; Univerzita Georga Augusta v Göttinge, Nemecko; Viedenská Veterinárna univerzita, Rakúsko; Lekárska univerzita vo Viedni, Rakúsko; INRA, Francúzsko; Missourská univerzita, Kolumbia, USA; Nottinghamská univerzita, UK; Univerzita v Dundee, UK; Kolínska univerzita, Nemecko; INRE/ENSAR, Francúzsko; Univerzita v Córdobe, Španielsko; atď.). Členovia tímu boli taktiež ocenení významnými medzinárodnými vyznamenaniami (napr. Cena Alexandra von Humbolta (Nemecko), Prof.h.c. (RM), Award of Serono (USA), Award of RBI (USA), Award of Ferring Arzneimittel GmbH (Nemecko), Cena Japonskej spoločnosti živočíšnej reprodukcie (Japonsko), Cena medzinárodnej spoločnosti pre endokrinológiu (USA) atď.).

Výsledky tímu sú zdokumentované celkovo vo viac ako 700 publikáciách, z ktorých väčšina bola publikovaná v me-

dzinárodne uznávaných indexovaných časopisoch, a vo viac ako 250 prezentáciách, medzi ktorými boli mnohé prezentované na významných medzinárodných vedeckých konferenciách a kongresoch. Výsledky spoločného výskumu boli zosumarizované a publikované v anglickom jazyku v 17 knihách alebo kapitolách domácich a zahraničných (USA, Nemecko, Holandsko atď.) vydavateľov a sú využívané študentmi na všetkých troch úrovniach vysokoškolského štúdia na celom svete ako študijný materiál predmetov, ako napr. Všeobecné biotechnológie, Biotechnológie živočíchov, Molekulárna biológia a genetika, Metódy molekulárnej biológie, Biomedicínsky výskum, Cytológia a histológia, Mikroskopická anatómia živočíchov, Imunobiológia, Metódy biomedicínskeho výskumu, Endokrinológia, Molekulárna endokrinológia, Fyziológia, Biológia vtákov atď.

Členovia tímu sú garantmi predmetov bakalárskeho (Biológia), magisterského (Biológia) a doktorandského (Molekulárna biológia) štúdia a taktiež aktívne dohliadajú na priebeh habilitačných a inauguračných konaní (Biológia) na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre. Počas posledných 20 rokov tím výrazne prispel ku všeobecnému poznaniu vďaka mnohým objavom a novým diagnostickým metódam.

Skôr než budú poznatky z oblasti biológie a biotechnológie živočíchov aplikované do systémov poľnohospodárskej živočíšnej produkcie a biomedicíny, bude nutné vedecky preukázať, či výhody biotechnológií živočíchov prevažujú nad možnými rizikami. Veríme, že náš tím má potenciál neustále prispievať ku všeobecnému poznaniu regulačných mechanizmov zúčastňujúcich sa na jednotlivých úrovniach a prinesie nové poznatky v oblasti biológie, biotechnológie a biomedicíny živočíchov.

prof. h. c. prof. Dr. MVDr. Jozef Laurinčík, DrSc.,
FPV - Katedra zoológie a antropológie
Foto: LB

Skúmajú literatúru strednej Európy

Špičkový vedecký tím Fakulty stredoeurópskych štúdií:
Stredoeurópske medziliterárne vzťahy

Zloženie tímu

Dr. habil. PaedDr. Žofia Bárcziová, PhD. (1973), v súčasnosti dekanka Fakulty stredoeurópskych štúdií, odborníčka na ženskú literatúru. Pri výskume sa môže opierať aj o svoje jazykové znalosti: popri slovenčine a maďarčine výborne ovláda aj španielčinu a angličtinu.

Dr. habil. PaedDr. Krisztián Benyovszky, PhD. (1975), v súčasnosti je riaditeľom Ústavu maďarskej jazykovedy a literárnej vedy, odborník na semiotiku, ale aj na populárnu kultúru.

Dr. habil. Mgr. Zoltán Németh, PhD. (1970), odborník na maďarskú literatúru, ale aj na menšinové literatúry.

Mgr. Gabriela Petres, PhD. (1981) sa venuje literatúre pre deti a mládež. Je perspektívnou vedecko-výskumnou pracovníčkou, ktorá napriek svojmu mladému veku už upozornila na seba svojou publikačnou činnosťou. Keďže podmienkou vzniku špičkového vedeckého tímu je, aby aspoň jeden z riešiteľov splňal podmienku vekovej hranice do 35 rokov, ona tomuto kritériu vyhovuje.

Prof. PhDr. Miloš Zelenka, DrSc. (1961) sa systematicky venuje komparatistike a patrí k najuznávanejším stredoeurópskym slavistom v zahraničnom kontexte. Jeho jazyková kompetencia je obdivuhodná, dokáže komunikovať, ale aj prednášať vo viacerých jazykoch.

Prof. PhDr. Tibor Žilka, DrSc. (1939) disponuje s bohatými skúsenosťami vo vedecko-výskumnej činnosti. Jeho učiteľom bol nielen prof. František Miko, ale sčasti aj Jan Mukařovský, jedna z najvýraznejších osobností českého štrukturalizmu.

prof. PhDr.
Tibor Žilka, DrSc.

Všetci členovia tímu

reprezentujú literárnu vedu, ale rozličným zámerom a obsahom. Doc. Žofia Bárcziová sa prioritne venuje ženskej literatúre, queer problematike v rámci literatúr krajín višegrádskeho regiónu. Doc. Krisztián Benyovszky je odborníkom na semiotiku, na interpretáciu populárnej literatúry, hlavne detektívky. Musím pripomenúť, že je autorom zatiaľ jedinej monografie o vedeckej tvorbe Františka Mika, ktorá vyšla pod názvom Odkrytie stylistického znaku: kontexty Mikovej výrazovej teórie (Nitra, 2011, 230 s.). Doc. Zoltán Németh sa zameriava na interpretáciu umeleckého textu, predovšetkým na literatúru krajín V-4 a menšinových literatúr. Mgr. Gabriela Petres má tiež bohatú publikačnú činnosť, hoci ona je najmladšia z pracovného kolektívu, nemá ani 30 rokov. Uvedení členovia špičkového tímu sú pracovníkmi Ústavu maďarskej jazykovedy a literárnej vedy. Prof. Miloš Zelenka a prof. Tibor Žilka sú členmi Ústavu stredoeurópskych jazykov a kultúr.

V nasledujúcich rokoch

sa bude každý venovať problematike, na ktorej doteraz participoval a ktorý je stredobodom vlastného záujmu, ale s dôrazom na istú spoluprácu. Bude treba skoordinať výskum. Všetci členovia pracovného tímu pochádzajú z bilingválneho, resp. z multilingválneho prostredia, a z toho vyplývajúce jazykové kompetencie budú aplikovať pri interpretácii umenovedných textov. Prirodzene, v rámci V-4 má Slovensko výsostné postavenie, pretože samotný výskum sa uskutočňuje práve na slovenskej univerzite, ale zároveň na fakulte, ktorá aj vo svojom názve nesie v sebe obsah stredoeurópanstva. Samotná slovenská literatúra teda bude mať významné miesto vo výskume. Ak sa môžem vyjadriť o sebe, tak musím povedať, že u mňa slovenská literatúra zaujíma dokonca kľúčové miesto. Ale vždy treba hodnotiť diela slovenskej literatúry v medzinárodnom kontexte, nie izolovane, po domácky, ako sa to často stáva. Kognitívne vnímanie kultúrnej identity rozširuje umenovedný diskurz o postnacionálny pohľad, pričom recepcia jazykovo odlišných literárnych a umeleckých textov rozširuje paletu interpretačných možností. Slovenská literatúra takéto kognitívne vnímanie nesporne potrebuje, aby sa vymanila z regionálnej, úzko chápanej funkcie, zameranej výlučne na domáce potreby.

Literárna veda môže dávať isté podnety, dokonca upozorňovať na isté trendy a postupy, ktoré sú udomácnené vo svetovej tvorbe, aby sa literárne diela stali umelecky hodnotnejšími, recepčne pútavejšími. Iba jeden príklad za všetky: tzv. metafikcia je súčasťou mnohých literárnych diel v zahraničí, ale v slovenskej literatúre sa iba sporadicky vyskytuje (P. Vilikovský, výnimočne u D. Fulmekovej). Tento postup pritom veľmi často výrazne ovplyvňuje aj samotnú hodnotu literárneho textu v súčasnej tvorbe. Teória teda môže zasahovať aj do praxe, ba máme na to príklady aj z minulosti (J. Mukařovský, M. Bakoš). Špičkový vedecký tím teda môže mať aj ambície, aby v rámci svojich možností poukazoval na nové trendy v súčasnej literatúre, v literárnom dianí.

V ostatných rokoch

som spolupracoval hlavne s Univerzitou Adama Mickiewicza v Poznani. Riešili sme postkolonializmus v strednej Európe, hlavne jeho dosah na kultúru a jej deformáciu v období stalinizmu a v období normalizácie po vstupe piatich vojsk Varšavskej zmluvy na územie Československa v roku 1968. Každý rok sa konala vedecká konferencia v Poznani, ja som bol členom organizačného výboru, sústavne som prednášal. Som aj členom redakčnej rady časopisu *Porównania*, ktorý je zaradený do SCOPUS-u. Systematicky spolupracujem aj s maďarskými univerzitami, hlavne s Filozofickou fakultou Katolíckej univerzity Pétera Pázmány, kde som prednášal 17 rokov a do roku 2009 som zastával funkciu vedúceho Ústavu slavistiky a strednej Európy ako aj vedúceho Katedry slovanskosti.

Úzku spoluprácu rozvíja naše pracovisko aj českými univerzitami (Jihočeskou univerzitou v Českej Budějovicích, Univerzitou Karlovou v Prahe, Univerzitou Palackého v Olomouci), ale aj so Slovenským ústavom a Ústavom pro českou literaturu Akademie věd ČR v Prahe. Moje členstvo v Medzinárodnej asociácii semiotiky (IASS-AIS), ako aj v redakčných radách časopisov evidovaných v medzinárodných databázach (*Slavia Occidentalis*, *Porównania*) významnou mierou prispieva k rozvoju i k prehlbovaniu medzinárodnej spolupráce. Tu musím spomenúť, že som čestným členom Maďarskej semiotickej spoločnosti.

Moja práca

pozostáva z neustáleho sledovania novej literatúry a filmu, ale aj iných druhov umenia. Zároveň musím venovať pozornosť odbornej literatúre, lebo bez nej nemožno napredovať. Aj keď v súčasnosti humanitné vedy nie vždy dostávajú to uznanie, ktoré si zaslúžia, musím k tomu poznamenať, že literárna veda má vyše 2000-ročnú tradíciu a jej základy položil Aristoteles vo svojej Poetike. Navyše mám aj príjemnú osobnú skúsenosť: keď môj Poetický slovník vyšiel v roku 1987 v 2. vydaní v náklade 10 000 výtlačkov, za krátky čas bol vypredaný. Konzumná spoločnosť možno ešte viac ohrozuje kultúru ako niekdajšia totalita, lebo deformuje vkus a cit pre umeleckú hodnotu literárneho diela. To všetko musím mať na zreteli, keď čítam knihu ako tovar. Po prečítaní mnohých kníh s istým zameraním môžem urobiť aj istú typológiu, naposledy som takto postupoval po prečítaní viacerých kníh, v ktorých sa opisuje neludská podoba totalitného systému sovietskeho typu. Potom nasleduje práca na štúdiu, ale pred jej dokončením na rozličných konferenciách tému odprednášam. Až potom nasleduje jej uverejnenie v časopise a následne aj v zborníku, neskoršie aj v samostatnej monografii.

Čo sa týka metód práce,

na prvom mieste treba spomenúť interpretačnú metódu, ktorá bola detailne rozpracovaná ešte na samom začiatku založenia nitrianskej školy koncom šesťdesiatych a na začiatku sedemdesiatych rokov. Vtedy to bola nová metóda nielen v československom, ale aj v európskom kontexte. Východiskom bola tzv. výrazová sústava štylistických prostriedkov, rozpracovaná prof. Františkom Mikom. Vtedy vznikla edícia pod názvom *O interpretácii umeleckého textu*, ak sa nemýlim, dodnes vyšlo 26 zborníkov pod týmto názvom. V sedemdesiatych rokoch som sa venoval exaktným metódam a udomáčňoval štatistickú metódu pri výskume literárneho textu. Keďže som aj hungarológ, veľa som publikoval aj v maďarčine. Moja publikácia *Stilisztika és statisztika* (Štylistika a štatistika) bola vydaná vo vydavateľstve Maďarskej akadémie vied v Budapešti v roku 1974 a mala veľký ohlas. Samotná interpretačná metóda umožňuje robiť výskum aj na báze komparistiky, t. j. porovnávania viacerých národných literatúr. V kontexte strednej Európy sa bude teraz výskum uberať predovšetkým týmto smerom. Najbohatšie skúsenosti však mám v lexicografii, čo je náuka o príprave

a vydávani slovníkov. Mojou najúspešnejšou knihou je práve Poetický slovník, na neho nadväzuje Vademecum poetiky, no a keďže Poetický slovník kedysi vyšiel aj v maďarčine, mám ponuku znovu ho vydať od jedného maďarského vydavateľstva v Budapešti (Tinta Könyvkiadó).

Zaradenie tímu medzi špičkové -

trošku neskromne by som mohol povedať, že od konca šesťdesiatych rokov takmer nepretržite pracujem v špičkovom vedeckom tíme. Bol som z jedných zo zakladateľov Kabinetu literárnej komunikácie, ktorý pod vedením prof. Františka Mika vypracoval teóriu interpretácie umeleckého textu. Neskoršie pod vedením prof. Antona Popoviča sme položili základy intertextuality v rámci slovenskej literárnej vedy, vtedy ešte pod názvom teória metatextov. V období politického odmäku náš výskum vzbudil pozornosť aj v zahraničí, ale husákovská normalizácia tento rozlet trošku pribrzdila, avšak kontakty s poľskými, maďarskými a hlavne českými kolegami sa naďalej rozvíjali a prinášali pozoruhodné výsledky. Po nežnej revolúcii sa na špičkovej úrovni uskutočňoval výskum pod vedením prof. Ľubomíra Plesníka pod názvom Civilizačno-kultúrne procesy v transformujúcej sa slovenskej spoločnosti, ktorý bol financovaný zo štátneho rozpočtu a podieľali sa na ňom aj významní vedeckí pracovníci zo SAV ako aj z mimonitrianskych univerzít. V rokoch 2003–2005 som bol nielen riešiteľom, ale aj členom organizačného výboru pre výskum medzinárodnej grantovej úlohy *Slovanské literatúry po roku 1989* v dialógu s Európou a so svetom. Nové javy, tendencie, perspektívy. V ostatných rokoch som spolupracoval hlavne s poľskými kolegami na Univerzite Adama Mickiewicza v Poznani a riešili sme pod vedením prof. Bogusława Bakuľu problematiku postkolonializmu v strednej Európe v rokoch 1948–1989. Výsledkom tohto výskumu je objemná publikácia pod názvom *Diskurs postkolonialny we współczesnej literaturze i kulturze Europy Środkowo-Wschodniej* (Poznań 2015, 667 s.). Ako člen špičkového vedeckého tímu budem nadväzovať na tú prácu a výsledky, ktoré som realizoval doteraz. Teraz budú stredobodom nášho záujmu stredoeurópske medziliterárne vzťahy.

Dr. habil. PaedDr.
Žofia Bárcziiová, PhD.

Členovia špičkového tímu

pôsobia na Fakulte stredoeurópskych štúdií. Už samotný profil fakulty nás predurčuje k intenzívnejšej tímovej spolupráci, čo sa týka výskumu literárnych vzťahov stredoeurópskeho areálu. Neustále pocítujeme potrebu revidovania aspektov literárnovedného výskumu, smerom od izolovaných národných filológií ku komparatistickému pohľadu literatúry a kultúry. Týmto spôsobom sa čiastkové, individuálne výskumy členov tímu českej, maďarskej a slovenskej literatúry vzájomne dopĺňajú a obohacujú.

Okruh inštitúcií,

s ktorými spolupracujeme, je široký, zahŕňa predovšetkým katedry a ústavy univerzít V4, dobré pracovné vzťahy máme s Varšavskou univerzitou, Univerzitou Adama Mickiewicza v Poznani, s Jihočeskou univerzitou v Českých Budejoviciach, s Českou akadémiou vied, s Univerzitou Eötvösa Loránda, s Univerzitou Svätého Štefana v Győri, s Pannonskou univerzitou vo Veszpréme a s Literárnovedným ústavom Maďarskej akadémie vied (MAV). Sme v kontakte aj s odborníkmi z Fínska (University of Jyväskylä) a z Rumunska.

Za každým textom

je skrytý iný text, a preto základom, východiskom a permanentným kompasom výskumnej práce literárneho vedca je vždy čítanie. Odpovede na naše otázky nachádzame v dialogickej konfrontácii s cudzími textami a vtedy sa nám otvárajú aj nové horizonty ďalšieho výskumu. Pravda, nájsť tie „pravé“, z hľadiska našich priorít naozaj hodnotné texty obyčajne nie je jednoduché, vyžaduje si

to mnoho hodín trávených v knižniciach a archívoch, pričom sa kludne môže stať, že ani preštudovanie stoviek strán materiálu nepohne náš výskum dopredu, resp. sa ukáže ako falošná stopa. Je to podobné pátraniu a práve to je to, čo ma na tejto práci najviac fascinuje.

Čo sa týka používaných metód,

v zásade to závisí od charakteru skúmaného javu. Najčastejšie je to interpretačný prístup, no v každom prípade sa usilujem uplatniť aj komparatistických pohľad. Niekoľko rokov som sa zaoberala básnickou tvorbou Lászlóa Mécsa, maďarského básnika žijúceho na Slovensku (vznikla z toho moja prvá monografia). V tomto prípade bolo najprv potrebné rozhodnúť v otázke autorstva zanechaných rukopisov, urobiť kritickú edíciu textov a až potom mohol nasledovať poetický a literárnohistorický rozbor básní. Moje neskoršie a dodnes aktuálne výskumy v oblasti menšinovej literatúry a ženskej literatúry si však nevyžadujú aplikáciu metód textologického spracovania, inšpirujem sa tu hlavne myšlienkami literárnovedného feminizmu, postkolonializmu a naratológie.

Sú dve výskumné oblasti,

ktoré by som vyzdvihla a ktoré sú vlastne úzko prepojené: menšinová literatúra a ženská literatúra. Zaoberám sa menšinovou maďarskou literatúrou už dlhé roky, aj prednášam takýto predmet. Zaujímam ma hlavne prozaická tvorba medzi dvomi svetovými vojnami, ktorá je v odbornej literatúre zanedbávaným obdobím. Chcela som podať živý, aktuálnejší pohľad na diela niektorých autorov, ktorý podľa môjho názoru neprávom padli do zabudnutia. Snáď ani nemusím príliš zdôrazňovať nesmierny význam maďarsko-slovensko-českých literárnych vzťahov v spomenutých dvoch desaťročiach. Svoje výskumy v tomto smere som zhrnula v monografii A masszázs reprezentációja (Reprezentácia inakosti). A práve cez výskum tejto periódy som sa dostala k autorke Piroška Szenes, žijúcej a tvoriacej v Banskej Bystrici a následne potom k otázke jazykovo-literárnej reprezentácie ženskej identity, čo je v súčasnosti nosnou témou môjho výskumu.

Zaradenie nášho tímu medzi špičkové

je pre nás predovšetkým výzva, aby sme naše spoločné vedecko-výskumné aktivity smerovali ešte viac smerom k medziliterárnemu a medzikultúrnemu dialógu. Zároveň je to aj pozitívny signál, že naše doterajšie úsilia boli správne.

Dr. habil. PaedDr.
Krisztián Benyovszky,
PhD.

Považujem sa

predovšetkým za teoretika a interpreta umeleckých textov, čo znamená, že uprednostňujem detailný, esteticky citlivý rozbor konkrétneho umeleckého diela, voči tézam so všeobecnou platnosťou a širokým historickým syntézam zaujímam skôr rezervovanejší postoj. Práca pre mňa vždy začína čítaním, východiskom je teda individuálne recepcné bytie textu, pokračuje opätovným, reflektujúcim čítaním, ktoré už smeruje k odkrytiu tých tematických, kompozičných a jazykových postupov, ktoré sú zodpovedné za jednotlivé kvality estetického zážitku. Prirodzene para-

**Všetci členovia
pracovného
tímu pochádzajú
z bilingválneho, resp.
z multilingválneho
prostredia.**

Neustále pocítujeme potrebu revidovania aspektov literárnovedného výskumu.

lelne sa konfrontujeme aj s postrehmi a hodnoteniami iných odborníkov, vlastné zistenia obyčajne prechádzajú aj cudzími filtrami. Konečná verzia textu interpretácie potom odzrkadľuje práve túto intímnu a zároveň interpersonálnu optiku pohľadu na vec (autora, dielo, žáner, smer atď.). Treba však zdôrazniť, že interpretačná práca nikdy nekončí, iba je dočasne stopovaná, akoby „hybernovaná“, pretože vždy môže dôjsť k takej literárno-umeleckej udalosti, ktorá nás donúti revidovať vlastné doterajšie názory. O to zaujímavejší je tento proces, ak sa to odohráva (rovnako aj v mojom prípade) medzi textami viacerých národných literatúr.

Kombinujem

interpretačnú a komparatívnu metódu. O tej prvej som sa už zmienil, tá druhá zahŕňa v sebe niekoľko aspektov a úrovní. Na poli teórie to znamená syntetizujúce spracovanie výsledkov rôznych národných filológií. Na poli analýzy ide o porovnávanie maďarských, slovenských, českých (a sčasti aj poľských) literárnych diel z rôznych aspektov (tematických, poetických, semiotických, translatologických). Výstupom týchto komparácií sú prípadové štúdie, ktoré potom môžu byť podkladom pre porovnávanie takých väčších celkov, ako sú žáner, modus, literárny druh, smer či obdobie. V posledných rokoch som porovnávaciu optiku rozšíril smerom k intermedialite, t.j. k medziumeleckým vzťahom.

Editor článku:
Jana Krajčovičová

Mgr.
Gabriella Petres, PhD.

Spoločným menovateľom

mojich doterajších a pravdepodobne aj budúcich výskumov je záujem o literárne javy, ktoré sa tradične chápu ako periférne: autobiografické žánre, ženská literatúra a literatúra pre deti a mládež. Vo všetkých troch prípadoch sú kľúčové otázky identity, inakosti, intimity a vzťahu svojho a cudzieho. Často sa stáva, že tieto tri oblasti sa v rôznych formách literárnovednej reflexie čiastočne prekrývajú. Autobiografické texty kvôli ich intímnemu charakteru mnohí ešte aj dnes spájajú so ženským písaním (je známe, že tieto žánre boli v minulosti skoro jedinou možnosťou literárneho sebaujedenia a sebauplatnenia žien). Ženské autorstvo ďalej často asocjuje aj literatúru pre deti a mládež. Platnosť týchto stereotypov je ale v dnešných kultúrnych pomeroch už dosť diskutabilná. Stačí ak spomeniem, ako sa vďaka blogovej sfére intímne stáva verejným, ako sa písanie pre detských čitateľov stalo rovnocennou a dokonca módnou paralelnou tvorbou autorov obidvoch pohlaví, nehovoriac o tom, že ženská literatúra súčasnosti je ďaleko pestrejšia a bohatšia, než by sa mohla zúžiť na denníky, memoáre a listy. Vo svojich výskumoch sa zaoberám hlavne interpretáciou a poetickou kategorizáciou textov z týchto troch oblastí, ale taktiež aj s možnosťami ich didaktickej a biblioterapeutickej aplikácie.

Čo sa týka metód, ktoré pri svojej práci používam, nosnú líniu tvorí poeticko-žánrová interpretácia umeleckých textov, ktorú dopĺňajú prístupy a metódy rodových štúdií, feminizmu, biblioterapie a najnovšie transkulturalizmu.

Dr. habil. Mgr.
Zoltán Németh, PhD.

Moje výskumy

maďarskej postmodernej literatúry potvrdzujú fakt, že literárna postmoderna nie je homogénnym fenoménom, v jej rámci je potrebné rozlíšiť niekoľko markantných textotvorných stratégií. V uplynulých rokoch som sa v tejto súvislosti ešte bližšie zaoberal aj otázkou pseudonymity, autorskej masky a mystifikácie, ktoré majú svoje zastúpenie rovnako v súčasnej maďarskej, ako aj v slovenskej a českej literatúre. Ďalej by som vyzdvihol štúdie o magickom realizme a postmoderných prekladateľských stratégiách (publikované vo World Literature Studies), ktoré môžu byť koncepčným podkladom pre budúci tímový výskum stredoeurópskych literárnych vzťahov súčasnosti.

Tradičné metódy literárnej komparatistiky som rozšíril o prístupy teórie sietí (László Barábási-Albert), ktorá nám môže pomôcť novým spôsobom modelovať často spletené medziliterárne a medzikultúrne vzťahy. O možnostiach jej aplikácie som nedávno redigoval tematické číslo časopisu Helikon, vydávaný Literárnovedným ústavom Maďarskej akadémie vied.

PROJEKTY KEGA

Certifikát s excelentne splnenými cieľmi získalo päť projektov ukončených v roku 2016.

↑ Výber vhodnej lokality v rámci riešenia projektu zameraného na identifikáciu erózných procesov v obci Belá (Hronská pahorkatina)
foto: Peter Petluš

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR na základe výsledkov záverečného hodnotenia projektov riešených v období rokov 2014 - 2016 príslušnými komisiami KEGA a na odporúčanie predsedníctva KEGA vydalo certifikáty 139 ukončeným projektom. Vedúci riešitelia UKF v Nitre

v roku 2016 úspešne ukončili riešenie siedmich projektov KEGA, z toho päť projektov získalo certifikát s excelentne splnenými cieľmi, keďže boli dosiahnuté výsledky, ktoré budú celospoločenským prínosom v ďalšom rozvoji výchovno-vzdelávacieho procesu.

- Vedúci riešiteľ:
Mgr. Pavol Adamka, PhD.
- Pracovisko: Jazykové centrum,
Filozofická fakulta
- Doba riešenia: 2014 - 2016
- Finančná dotácia za celú dobu
riešenia: 30 976 Eur
- Oblasť výskumu: Humanitné
vedy, Pedagogické vedy

Tvorba a implementácia inovačných modulov výučby anglického a ruského jazyka pre žurnalistov

Pán dr. Adamka, ako vznikla myšlienka realizovať takýto projekt?

Jazykové centrum sa už od svojho vzniku zameriava na výučbu cudzích jazykov pre študijné programy nefilologického zamerania, pričom v období 2009-2017 sme pre katedru žurnalistiky zabezpečovali simultánnu výučbu anglického a ruského jazyka na bakalárskom stupni: nakoľko si uvedomujeme nie veľmi lichotivú kvalitu slovenských médií (hlavne v oblasti zahraničného spravodajstva), je celkom logické, že sme sa rozhodli pokúsiť sa i prostredníctvom cudzích jazykov prispieť k vyššej kvalifikovanosti a profesijnej úspešnosti našich študentov – žurnalistov.

Čo bolo jeho cieľom a aké najvýznamnejšie výsledky projekt dosiahol?

Projekt bol primárne zameraný na prehĺbenie podielu profesijno-odborných a etnokultúrnych prvkov vo výučbe cudzieho jazyka (anglického a ruského) v študijnom odbore žurnalistika prostredníctvom nových učebných modulov kombinovanej cudzojazyčnej výučby (prezenčnej i dištančnej formy). Snažili sme sa aktualizovať motivačno-edukatívne zložky, ktoré sa nemalým spôsobom podieľajú na vytváraní priaznivého environmentu v procese zvyšovania jazykových kompetencií a zručností. Súbežne s tvorbou, aplikáciou a verifikáciou týchto nových modulov sme preň vytvorili nové učebné materiály (slovník, učebné texty, elektronické publikácie, e-learningové kurzy) reflektujúce aktuálne potreby odboru, zorganizovali sme viaceré prednášky pozvaných zahraničných

a domácich odborníkov na atraktívne témy spojené s novinárskou praxou a workshopy zamerané na kultivovanie získaných profesijných zručností, ktoré mali za cieľ podnietiť a podporiť vlastnú tvorivú aktivitu študentov. Všetky informácie o projekte, jeho riešení, výstupoch, ako i elektronické verzie publikácií sme sprístupnili na webovej stránke projektu: <http://kega013.ff.ukf.sk/>.

Čo všetko obnášala vaša práca?

Prácu na projekte by som rozdelil na dve časti: v prvom rade je to nikdy nekončiaci byrokracia, prehodnocovanie rozpočtu a „stráženie“ jeho dodržiavania pri často nezmyselných obmedzeniach, viacstupňové schvaľovanie takmer každej maličkosti; na druhej strane ide o samotnú výskumnú a aplikačnú časť projektu, ktorá, aj vďaka zohratému tímu, prebiehala pomerne hladko a bezproblémovo, pričom sa nám i napriek finančným škrtom podarilo realizovať všetky práce v plánovanom rozsahu. Predovšetkým sme radi, že sa nám v rámci projektu podarilo na pôde FF UKF zrealizovať prednášky našich zahraničných kolegov zo Spojeného kráľovstva, USA i Ruska: pri ich výbere sme dbali na to, aby prednášajúcimi boli ľudia z praxe, ktorí okrem pôsobenia v univerzitnom prostredí sú, resp. boli profesionálnymi žurnalistami vo svojich krajinách. Počas celého obdobia boli výsledky riešenia projektu priebežne prezentované a konzultované s našimi i zahraničnými špecialistami na rôznych odborných fórach, kde sa stretli s veľmi kladným prijatím.

Kto tvoril tím a ako sa kreoval?

Projektový tím sme tvorili s ohľadom na plánovaný cieľ projektu z pracovníkov Jazykového centra (aj keď niektorí sa už počas riešenia stali pracovníkmi iných katedier FF UKF), ktorí sa špecializovali na konkrétnu jazykovú oblasť. Na riešení projektu sa aktívne podieľali Doc. PaedDr. Jana Waldnerová, PhD. (ako zástupca vedúceho projektu), Mgr. Oľga Csalová, PhD., Mgr. Lenka Michelčíková, PhD., Mgr. Martina Szabóová, PhD., Prof. PaedDr. Elena Zelenická, PhD., a drobným vkladom som prispel i ja :o)

S ktorými zahraničnými inštitúciami ste pri riešení projektu spolupracovali?

V rámci riešenia projektu sme kooperovali s viacerými zahraničnými univerzitnými pracoviskami: s Vyššou školou žurnalistiky a masovej komunikácie Petrohradskej štátnej univerzity (Rusko), s Katedrou anglistiky Ľvovskej Univerzity I. Franka (Ukrajina), s Fakultou médií Univerzity v Gloucestershire (Veľká Británia), ako aj s Medialingvistikou komisiou pri Medzinárodnom komitáte slavistov.

Čo pre vás znamená získanie certifikátu s excelentne splnenými cieľmi?

Kladné reakcie odbornej komunity, ako aj hodnotenie komisie KEGA, ktoré zaradilo náš projekt k excelentným, je pre nás potvrdením, že sme vytvorili dobrý a aj potrebný projekt a napriek všetkým úskaliam a prekážkam sme odvedli veľmi dobrú prácu pre jeho úspešnú realizáciu.

Lingvistické kompendium pre študentov translatológie na báze IT – II. časť. Praktická gramatika nemeckého jazyka (fonetika/fonológia, morfológia, syntax, lexikológia, štylistika)

- Vedúci riešiteľ:
doc. Viera Chebenová, PhD.
- Pracovisko: Katedra germanistiky,
Filozofická fakulta UKF v Nitre
- Doba riešenia: 2014 - 2016
- Finančná dotácia za celú dobu
riešenia: 13 444 Eur
- Oblasť výskumu: Humanitné vedy

Päťčlenný riešiteľský kolektív zložený z erudovaných pracovníkov Katedry germanistiky Filozofickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre v zložení doc. Viera Chebenová, PhD., PhDr. Roman Trošok, CSc., PaedDr. Olga Wrede, PhD., doc. PhDr. Ružena Žilová, PhD., a Mgr. Ervín Weiss, PhD., nadviazal obsahovo i metodicky už na existujúcu publikáciu *Linguistisches Kompendium* (2011), ktorá bola praktickým výstupom projektu KEGA č. 195-028UKF-4/2010. Vzhľadom na pomerne mladý študijný program prekladateľstvo a tlmočníctvo, ktorý sa realizuje na Filozofickej fakulte UKF v Nitre, je práca s praktickým zameraním a zohľadnením špecifických potrieb študentov prekladateľstva a tlmočníctva veľmi málo. Študenti tak väčšinou využívali tradičné učebnice, ktoré neboli koncipované pre potreby študijného programu Prekladateľstvo a tlmočníctvo, a ktoré teda ani nekladli dôraz na interdisciplinárne prepojenie poznatkov jazykovedných oblastí s tak osobitou činnosťou, akou je preklad a tlmočenie sú. Ďalej je potrebné uviesť, že vo väčšine prípadov bolo vidieť absolútnu absenciu využitia informačných technológií pri sprostredkovaní učiva, pričom práve ich využívaniu sa v dnešnej informačnej dobe pripisuje dôležitá úloha. Cieľom projektu bolo prispieť k efektívnosti osvojenia si jazykovedných poznatkov relevantných pre translačnú činnosť v interdisciplinárnom kontexte a rozšíriť možnosti flexibilnej edukácie využívaním e-learningových foriem vzdelávania.

Prioritné a parciálne ciele

Prioritným cieľom nášho projektu bolo vypracovanie druhej časti vysokoškolskej učebnice *Linguistisches Kompendium II* tak v printovej podobe, ako aj vytvorenie sprievodného on-line kurzu s vytýpovanými okruhmi. Vypracovaný materiál môžu efektívne využívať okrem študentov translatológie aj študenti dennej a diaľkovej formy bakalárskeho a magisterského štúdia v študijnom programe učiteľstvo akademických predmetov v kombinácii s nemeckým jazykom, prekladatelia z praxe (frekvenciá zúčastneného štúdia odborného prekladu, ktoré ponúka Katedra translatológie FF UKF v Nitre) a taktiež študenti iných fakúlt UKF v Nitre, ktorí majú záujem prehĺbiť si a doplniť svoje teoretické jazykové poznatky. Realizácia projektu bola časovo vhodne rozvrhnutá. Čiastkové výsledky súvisiace s riešenou problematikou boli publikované v domácich a zahraničných časopisoch a zborníkoch. Tvorba textov do jednotlivých kapitol vysokoškolskej učebnice a do on-line modulov sa pravidelne precizovala na odborných domácich seminároch a s odborníkmi z oblasti nemeckej jazykovedy z Rakúska a Nemecka. Riešitelia projektu mali tiež možnosť zakomponovať do materiálu všetky pripomienky učiteľov i študentov, ktoré vzišli z „pilotného“ empirického používania prvej časti lingvistického kompendia.

Hlavný cieľ projektu bol rozložený na parciálne ciele, ktoré riešitelia plnili v období rokov 2014-2016. Rešeršné práce zamerané na zmapovanie

aktuálnej situácie súvisiacej s tvorbou on-line kurzov a lingvistických kompendií na iných inštitútoch a katedrách a na obsahové naplnenie nášho pripravovaného on-line kurzu *Praktická gramatika nemeckého jazyka* a printového kompendia *Linguistisches Kompendium II* sa uskutočnili prostredníctvom štúdia domácej a zahraničnej literatúry doma i v zahraničí (Universität Passau, Fachhochschule Burgenland) dostupnej tak v tlačenej, ako aj elektronickej podobe (monografie, učebné texty, časopisy, zborníky z konferencií a pod.). Dôležitou aktivitou riešiteľov projektu bola ich účasť na domácich a zahraničných stretnutiach a odborných fórach venovaných získavaniu a výme-

ne poznatkov a skúseností z oblasti nemeckej jazykovedy. Riešitelia projektu sa zúčastnili viacerých podujatí súvisiacich s problematikou riešenia projektu, vyvíjali publikačnú činnosť zameranú na problematiku riešenia projektu a nadviazali spoluprácu s odborníkmi z iných vzdelávacích inštitúcií, ktorí sa obdobnou problematikou zaoberajú.

Výsledky využiteľné v praxi

Výsledky riešenia nášho projektu sú bezprostredne využiteľné v praxi. Ich prínos do pedagogickej praxe a do samotného procesu učenia sa môžeme zahrnúť do nasledovných bodov: Výstupy projektu (vysokoškolská učebnica *Linguistisches Kompendium II*, on-line moduly sprievodného kurzu *Praktická gramatika nemeckého jazyka* na edukačnej platforme Moodle) sú jednoznačným prínosom pre vysokoškolské vzdelávanie budúcich tlmočníkov a prekladateľov, ale aj iných cieľových skupín dennej a diaľkovej formy bakalárskeho a magisterského štúdia (študenti iných študijných odborov, prekladatelia z praxe), ktorí sú v ich profesijnom živote neustále konfrontovaní s problematikou prepojenia jazykovedných poznatkov s potrebami prekladateľskej praxe. Uvedené výstupy projektu je možné okamžite využiť v edukačnej praxi. Celospoločenský prínos výstupov a dosiahnutých výsledkov projektu je však možné zadefinovať aj vo vzťahu k posilňovaniu povedomia o význame komplexného, koncízne zhrnutého a informačne hutného pohľadu na všetky relevantné javy nemeckej gramatiky nielen vo vysokoškolskom edukačnom prostredí, ale aj v prostredí iných vzdelávacích inštitúcií.

Osobitne možno vyzdvihnúť formálny koncept vysokoškolskej učebnice, ktorý sa premieta i do sprievodného kurzu. Každý uzavretý tematický celok má vhodne označenú vnútornú štruktúru: obsahové ťažiská, kľúčové slová, úlohy, odporúčanú printovú literatúru a in-

ternetové odborné zdroje. Učebnica i sprievodný kurz umožňujú študentom autonómne učenie a samostatnú prácu. Existencia hore uvedeného materiálu napomáha aj zníženiu počtu kontaktných hodín, zefektívneniu samoštúdia pomocou e-learningových materiálov. Nová metodika a nové študijné materiály napomáhajú tak pedagógom, ako aj študentom rozvíjať zručnosti v oblasti počítačovej techniky a informačnej technológie. Početná individuálna publikačná činnosť členov riešiteľského kolektívu k predmetnej téme, ich účasť na seminároch, konferenciách, sympóziách doma aj v zahraničí slúžila ako fórum na prezentáciu parciálnych výsledkov riešenia projektu a zároveň aj ako inšpirácia pre ďalšie komplexnejšie skúmanie riešenej problematiky.

Získanie certifikátu s excelentne splnenými cieľmi znamená pre riešiteľov projektu predovšetkým ocenenie ich vedeckého bádania a prínosu do skúmania interdisciplinárnych vzťahov jazykovedy a translácie. Zároveň je však aj výzvou pre interdisciplinárne bádanie v ďalších oblastiach, ktoré sú s translačnou činnosťou úzko späté – ide o také špecifické oblasti ako pragmalíngvistiká, sociolíngvistiká, ale aj literárna veda či krajinoveda.

doc. Viera Chebenová, PhD.,
FF - Katedra germanistiky
Foto: archív Katedry germanistiky

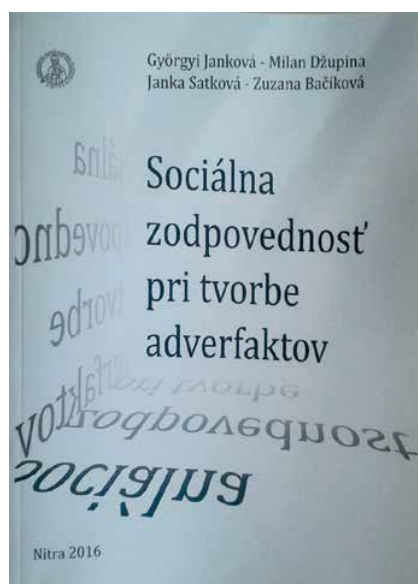
Socializačné a edukačné funkcie marketingového komunikátu ako odrazu mediálnej kultúry

Kto sme a čo robíme

Kolektív tvoria odborníci mediálnej a marketingovej komunikácie, v riešiteľskom tíme spolupracovali kolegovia z Katedry masmediálnej komunikácie a reklamy FF, z Katedry žurnalistiky FF a z Katedry výtvarnej tvorby a výchovy PF UKF v Nitre. Riadením projektu bola poverená Mgr. Györgyi Janková, PhD., (Katedra masmediálnej komunikácie FF UKF v Nitre), venovala sa analýze vzťahu edukácie a marketingovej komunikácie s dôrazom na podnecovanie kreativity. Zástupkyňa zodpovedného riešiteľa, PaedDr. Janka Satková, PhD. (Katedra výtvarnej tvorby a výchovy PF UKF v Nitre) sa špecializovala na analýzu hodnotovej orientácie edukácie a edukatívnych prvkov z pohľadu

tvorcov reklamy. Prof. Mgr. Katarína Fichnová, PhD., bola odborným garantom výberu metód, semináru a konferencie, bola zodpovedná za mapovanie úrovne kreatívnych schopností detí. PhDr. Jitka Rožňová, PhD., sa venovala problematike spolupôsobenia umeleckej a komunikácie v praxi a jej vplyvu na

- Vedúci riešiteľ:
Mgr. Györgyi Janková, PhD.
- Pracovisko: Katedra masmediálnej komunikácie a reklamy, Filozofická fakulta
- Doba riešenia: 2015 - 2016
- Finančná dotácia za celú dobu riešenia: 13 665 Eur
- Oblasť výskumu: Humanitné vedy

recipienta, a to s osobitným zreteľom na sféru využitia umeleckých druhov a žánrov v žurnalistike, reklame a v PR. Doc. Milan Džupina, PhD., sa vo svojej výskumnej orientácii špecializoval na oblasť spoločenskej zodpovednosti firiem, v projekte odborne garantoval

interpretáciu úroveň aplikácie teoretických východísk a výsledkov výskumu. Na projekte ďalej spolupracovali Mgr. Edita Štrbová, PhD. (organizácia konferencie, zber vstupných dát, publikovanie a prezentácia výsledkov výskumu), Mgr. Zdenko Mago, Mgr. Ivana Víteková a Mgr. Zuzana Bačíková (doktorandi). Spolupracujeme s Ekonomickou univerzitou v Katowiciach z Poľska (Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach) a s Pedagogickou univerzitou v Krakove (The Pedagogical University of Cracow).

Cieľom projektu

bolo potvrdenie a aplikácia edukačnej funkcie adverfaktu v podobe televíznej, internetovej reklamy a iných atraktívnych foriem marketingových komunikátov, vzhľadom na rôzne vekové segmenty. V prvom roku riešenia sme sa zamerali na analýzu edukačnej funkcie adverfaktov s dôrazom na segment detí a ďalej na vypracovanie odporúčaní pre komerčnú oblasť na spracovanie a tvorbu marketingových komunikátov. Výsledky sme zhrnuli v monografii Adverfakt ako zrkadlo edukačnej a socializačnej funkcie médií. V tomto roku sa realizovala medzinárodná vedecká konferencia KoMédiá, v rámci ktorej sa problematike projektu venovala samostatná sekcia s názvom Socializačné a edukačné aspekty marketingovej komunikácie. V decembri prvého roku sa realizoval workshop Postoje k médiám

žitá ako učebný materiál v rámci výučby na študijnom programe „marketingová komunikácia a reklama“ v bakalárskom aj v magisterskom stupni štúdia a obsahuje všeobecné odporúčania k tvorbe edukačných adverfaktov. Snažili sme sa aj o sprístupnenie problematiky vedeckej aj odbornej verejnosti na rôznych konferenciách, odborných seminároch, v rámci pedagogickej činnosti sme sa venovali vzdelávaniu a výchove študentov k spoločenskej zodpovednosti adverfaktov (predmet Marketingový výskum, odborný seminár Edukačný a socializačný aspekt marketingovej komunikácie, záverečné práce). Na spomínanom seminári okrem študentov na tomto podujatí prezentovali svoje analýzy aj riešitelia projektu, ktoré sa zverejnili v rôznych publikáciách: v monografii Sociálna zodpovednosť pri tvorbe adverfaktov a v časopise Analýza a výskum v marketingovej komunikácii.

na mladých spotrebiteľov, ale významným spôsobom aj na rodičov, ktorí často nie sú schopní dostatočne pôsobiť na vytváranie racionálnych spotrebiteľských návykov svojich detí. Upozorňuje na možnosť alebo skôr nutnosť vypracovať koncepciu cielenej spotrebiteľskej výchovy, ktorá by mohla pozitívne ovplyvniť kľúčové spotrebiteľské oblasti. Projekt sa zameriava na analýzu pozitívnych a negatívnych aspektov vplyvu a dopadu médií na recipientov, konštatuje, že masmédiá môžu mať na nás pozitívny vplyv, pričom záleží na tom, ako k nim pristupujeme, či poučení,

pripravení, s utvoreným systémom pozitívnych hodnôt a zbavení (alebo vedomí si) predsudkov, alebo naopak. Naše publikácie chceli podnietiť záujem tvorcov, zadávateľov a programových manažérov televíznych staníc o prezentovanú problematiku zavádzania edukačných prvkov do štruktúry adverfaktov. Dovoľujeme si vysloviť nádej a presvedčenie, že na základe výsledkov nášho projektu, monografií, početných článkov vo vedeckých a odborných časopisoch, prípadových štúdií, ktoré sa venujú skúmaniu alternatív edukačných prvkov a súčasnej analýze, sa podarí v dohľadnej dobe zaviesť edukačné socializačné faktory direktívne aj v marketingových komunikátoch.

TOP projekt

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky na základe výsledkov záverečného hodnotenia projektov príslušnými komisiami KEGA a na odporúčanie predsedníctva KEGA vyberá od roku 2014 niekoľko najlepších projektov, ktoré ukončili svoje riešenie, a označuje ich ako TOP projekty. Zaradenie nášho projektu medzi TOP projekty, takisto ako získanie certifikátu s excelentne splnenými cieľmi berieme ako ocenenie práce celého riešiteľského kolektívu.

Mgr. Györgyi Janková, PhD.,
FF - Katedra mas. komunikácie a reklamy
Foto: archív GJ

s cieľom zmapovania a analýzy edukačných a socializačných prvkov v cieľovej skupine odborníkov, pôsobiach v mediálnej oblasti. V druhom roku riešenia sme sa zamerali na obširnejší výskum problematiky. V našej analýze sme sa zamerali na základný edukačný a socializačný rámec problematiky, pričom sme spájali a hľadali súvislosti z pedagogického, psychologického, marketingového a komunikačného aspektu, zamerali sme sa na pôsobenie médií v rámci postojov, obširnejšie sme sa venovali analýze edukačných možností digitálnych médií. Základnú problematiku sme spojili s analýzou spotrebiteľskej výchovy, pričom sme tento aspekt navrhli aj ako riešenie súčasnej situácie úrovne mediálnej a marketingovej gramotnosti. Výsledky analýzy a záverov sme vydali v monografii Sociálna zodpovednosť pri tvorbe adverfaktov. Publikácia bude vyu-

Výsledky spolupriečníkov prezentovali na rôznych vedeckých podujatiach: konferencie KoMédiá v Nitre, ICTECH v Poľsku, Marketing Identity 2015 a Marketing Identity 2016, obe v Smoleniciach, Religion and culture in the digital media v Krakove.

Najvýznamnejšie výsledky

Vo výstupoch projektu sú charakterizované okruhy a tomu zodpovedajúce podoby spotrebiteľských skupín, ktoré možno vnímať ako potenciálny návod na postup v zmysle efektívneho využitia spotrebiteľského vzdelávania pre trvalú zmenu spotrebiteľského správania a dosiahnutie vyššej miery spotrebiteľskej udržateľnosti. Konštatuje sa význam rozpracovania koncepcie spotrebiteľskej výchovy, ktorá by mala prispieť k spotrebiteľskému vzdelaniu cez pôsobenie

Identifikácia a eliminácia erózných procesov v poľnohospodárskej krajine (Metodická príručka priestorovo-plánovacích procesov)

- Vedúci riešiteľ:
Ing. Viera Petlušová, PhD.
- Pracovisko: Katedra ekológie
a environmentalistiky, Fakulta
prírodných vied
- Doba riešenia: 2014 - 2016
- Finančná dotácia za celú dobu
riešenia: 15 660 Eur
- Oblasť výskumu: Environmentál-
ne vedy - ochrana a využívanie
krajiny so zameraním na poľno-
hospodársku krajinu, využívanie
a ochranu pôdy

Kto sme a čo robíme

Výskum erózie pôdy v poľnohospodársky využívanej krajine spája poznanie abiotického, biotického prostredia, využívanie krajiny v minulosti aj v súčasnosti. Široký záber výskumu bol hlavným vstupným atribútom pri tvorbe riešiteľského kolektívu. Riešiteľský kolektív bol preto vytvorený tak, aby bolo zabezpečené optimálne riešenie projektu a splnenie jeho cieľov v podobe zberu dát priamo v teréne, ich spracovanie a interpretácie. Prof. RNDr. Juraj Hreško, PhD., sa venuje geomorfologickým a pedologickým procesom v krajine, čo sa výrazne prejavilo v priebehu terénneho výskumu pri zbere dát. Na základe jeho vedomostí a skúse-

ností bolo možné vodne vybrať lokality pre realizáciu sond, na základe ktorých sa zisťoval prejav erózných procesov. Ing. Viera Petlušová, PhD., a RNDr. Peter Petluš, PhD., sa venujú výskumu krajiny. V projekte sa zamerali na identifikáciu degradačných procesov na intenzívne využívanej poľnohospodárskej pôde, predovšetkým eróznym procesom, ktoré negatívne ovplyvňujú vlastnosti pôdy hlavne v pahorkatinovom type krajiny. Samotnej identifikácii erózných procesov podlieha dôsledné spoznanie sledovaného územia. Využívaniu krajiny v minulosti aj v súčasnosti, ako aj využívaniu poľnohospodárskej pôdy sa v projekte venovala Viera Petlušová. Súčasťou výskumu erózie je aj jej modelovanie, ktoré

v prostredí geografických informačných realizoval Peter Petluš. Dôležitou súčasťou projektu bol terénny výskum. Okrem riešiteľov projektu sa ho pravidelne zúčastňovali kolegovia a študenti z katedry RNDr. Peter Mederly, PhD., a Mgr. Gabriel Bugár, PhD., študent doktorandského štúdia Mgr. Martin Zemko a vtedajšia študentka magisterského štúdia Mgr. Silvia Grambličková, ktorí sa podobnej problematike venujú vo svojej práci. Okrem samotnej práce sme niektoré problémové okruhy konzultovali s kolegami z katedry, ktorých záujemom sú iné, ale pre nás zaujímavé oblasti z výskumu krajiny. Cenné informácie nám poskytli Mgr. Imrich Jakab, PhD., Mgr. Filip Tulis, PhD., RNDr. Ján Jahn, PhD.

Degradácia pôdy – celosvetový problém

S eróznymi procesmi prebiehajúcimi v poľnohospodárskej krajine súvisí mnoho negatívnych javov, ktoré môžu viesť k degradácii až devastácii pôdy. Erózia pôdy spôsobuje škody nielen na samotnej poľnohospodárskej pôde, ale aj na poľnohospodárskej výrobe, vodnému hospodárstvu a ďalším odvetviar. Dochádza k nenávratnej strate pôdy, plošnému a morfológickému poškodeniu rastlinného porastu. Menia sa vlastnosti pôdy, čím sa znižuje jej potenciál na ďalšie využitie. Degradácia pôdy spôsobená eróznymi procesmi je problémom celosvetovým, aj problémom Európskej únie, ktorá už k zníženiu jej negatívnych dopadov pristúpila aj v Spoločnej poľnohospodárskej politike. Je dôležité hľadať spôsoby ako pôdu chrániť a zachovať ju pre ďalšie generácie, čoho následkom bude stabilná udržateľná poľnohospodárska krajina. Projekt bol preto zameraný na tvorbu metodiky, na základe ktorej je možné identifikovať erózne procesy v poľnohospodárskej krajine. Identifikované procesy bolo potrebné overiť terénnym výskumom; aplikovať a overiť existujúce erózne modely, ktoré riešia potenciálnu eróziu a na základe terénneho výskumu navrhnúť optimalizáciu na miestach s prejavom reálnych erózných procesov; navrhnúť a odporučiť spôsoby eliminácie erózných procesov využitelných v priestorovo-plánovacích procesoch založených na platforme geografických informačných systémov s využitím v edukačnom procese a v praxi.

Medzinárodná spolupráca

V prvom roku riešenia projektu sme spolupracovali s Katedrou geoinformatiky Univerzity Palackého v Olomouci, kde absolvoval stáž doktorand Mgr. Pavol Stranovský, ktorý bol do skončenia doktorandského štúdia spoluriešiteľom projektu. V súčasnom období sme nadviazali spoluprácu s doc. Ing. Erikou Tobiašovou, PhD., z Katedry pedológie a geológie Slovenskej poľnohospodárskej univerzity. Cieľom spolupráce je zistiť, do akej miery súčasne prebiehajúce erózne procesy ako napr. vodná erózia, orbová erózia vplývajú na pôdnu organickú hmotu, ktorá je významnou súčasťou pôdy. Zistenia spolu s výsledkami projektu môžu prispieť k návrhom optimálneho využívania krajiny a ochrany pôdy.

Výskumný proces v praxi

Prvým krokom výskumu je výber lokalít. V našom prípade situovaných do pahorkatinového prostredia s prejavom

intenzívnej poľnohospodárskej činnosti. Prvotný výber prebieha na ortofotomapách a leteckých snímkach, kde sa erózne plochy môžu javiť ako svetlé amébovité útvary. Nie vždy to však platí. Preto sa realizuje terénny prieskum, v priebehu ktorého sa okrem vizuálnych prejavov erózných procesov sledujú morfológické podmienky, ako napr. sklon územia, ktoré výrazne vstupujú do rozvoja erózie. Zisťuje sa pôdny typ, pri ktorom je možné v závislosti od zastúpených horizontov identifikovať erózne procesy. Súčasťou terénneho prieskumu je tiež sledovanie zmien využívania krajiny a poľnohospodárskej pôdy v priebehu sledovaného obdobia. Terénny prieskum sa realizuje v jarom a jesennom období, pretože z hľadiska identifikácie erózie pôdy je dôležité, aby bola čo najmenej pokrytá vegetáciou. Súčasne prebieha analýza a hodnotenie historického využívania krajiny v rôznych časových obdobiach a modelovanie erózných procesov štandardne využívanými postupmi. Analýzy následne vstupujú do ďalších hodnotení, ktorých cieľom je zisťovanie významnosti faktorov, ktoré ovplyvňujú rozvoj erózie, či už sa jedná o prírodné alebo antropogénne faktory. Po identifikácii reálne ohrozených erózných plôch a podrobných analýzách a syntézach sledovaného územia je možné pristúpiť tvorbe odporúčaní a návrhov na optimalizáciu využívania územia so zameraním na protieróznú ochranu pôdy, ktorú možno v praxi považovať za veľmi účinnú. Aplikácia týchto opatrení je však napriek legislatívnym predpisom

Najvýznamnejšie výsledky

Hodnotenie erózných procesov potvrdilo, že prejavy a plošné rozšírenie erózie sú závislé od geomorfologických faktorov a ich rozvoj výrazne ovplyvňuje intenzívna poľnohospodárska činnosť a zmeny využívania krajiny. Výsledky dokazujú, že vo väčšine prípadov území je potrebné aplikovať protierózne opatrenia, a tým erózne procesy eliminovať. Dovtedy, kým nedôjde k zmenám vo využívaní územia, nie je možné erózne procesy spomaliť, pretože výrazne zvlnený reliéf so svojimi morfológickými vlastnosťami a nesprávne hospodárenie na poľnohospodárskej pôde má potenciál na vznik erózie pôdy. Podrobnejšie sa danej problematike venujeme v publikácii Identifikácia procesov vodnej erózie v poľnohospodárskej krajine, ktorá ponúka nový prístup riešenia problémov v oblasti degradácie pôdy spôsobenej vodnou eróziou cez identifikáciu reálne ohrozených pôd vodnou eróziou a vplyv zmien využívania krajiny na ich rozvoj. Prezentované postupové riešenia problematiky a navrhované protierózne opatrenia v súlade so zásadami dobrých poľnohospodárskych a environmentálnych podmienok v poľnohospodárskej praxi sú prínosom pre možné riešenia globálnych problémov v oblasti degradácie pôdy a ekosystémových služieb pôdy v podmienkach klimatickej zmeny. Získanie certifikátu pre nás, ako kolektív riešiteľov, znamená predovšetkým motiváciu do ďalšej práce.

obmedzená. Súčasný stav poľnohospodárskej politiky núti poľnohospodárov riešiť iné existenčné problémy ako hľadať možnosti protierózneho obrábania pôdy, aj keď mnohokrát práve na takejto pôde dochádza k poškodeniu pestovanej plodiny a zníženiu množstva úrody.

Ing. Viera Petlušová, PhD.,
FPV - Katedra ekológie
a environmentalistiky
Foto: Peter Petluš

Letná škola slovenského jazyka

Čínski študenti z Pekingu na letnej škole slovenského jazyka.

Na Filozofickej fakulte UKF v Nitre prebiehal od 11. do 16. júna 2017 prvý ročník letnej jazykovej školy pre čínskych študentov z prestížnej Pekinskej univerzity zahraničných štúdií (Beijing Foreign Studies University – BFSU). V histórii našej univerzity ide o pilotnú akciu realizovanú na základe bilaterálnej dohody medzi UKF v Nitre a Pekinskou univerzitou zahraničných štúdií v Pekingu v rámci rozvoja slovensko-čínskych vzťahov na kultúrno-vzdelávacej báze. Frekventantkami jazykovej školy boli študentky zo spomínanej čínskej univerzity, ktoré študovali slovenský jazyk pod vedením PhDr. Mariána Macha, PhD., pracovníka Katedry slovenského jazyka FF UKF, pôsobiaceho na univerzite v Pekingu už piaty rok. Okrem toho študentky absolvovali jednoročné štúdium slovenčiny ako cudzieho jazyka na Univerzite Komenského. Letná škola

bola pre nich vyvrcholením študijného pobytu na Slovensku. Priebeh letnej jazykovej školy organizačne zabezpečila riaditeľka Jazykového centra FF UKF prof. PaedDr. Elena Zelenická, PhD., a Ing. Anita Ivanková, PhD., z referátu pre mobility a medzinárodné vzťahy UKF v Nitre, ktoré pre zahraničné študentky pripravili atraktívny program obohatený o spoznávanie kultúry a histórie Nitry a jej okolia. Pracovníčky Jazykového centra FF UKF Mgr. Renáta Machová, PhD., a Mgr. Martina Lukáčová, PhD., vypracovali vzdelávaciu časť letnej školy a zabezpečili výučbu pre čínske študentky.

Študentky sa zúčastnili aj na oficiálnom stretnutí s rektorom UKF prof. RNDr. Ľubomírom Zelenickým, CSc., a s dekanom FF prof. PaedDr. Bernardom Garajom, CSc. Rektor UKF v Nitre na základe novouzavretej bilaterálnej zmluvy medzi UKF a BFSU prezentoval študentkám možnosť pokračovať na magisterskom stupni štúdia na UKF, prípadne absolvovať tu prax v rámci ich vysokoškolského štúdia.

Jazykový kurz

Študentky sa dopoludnia vzdelávali a zdokonaľovali si vedomosti zo slovenského jazyka, literatúry a kultúrnych reálií Slovenska formou interaktívnej výučby a prednášok. Popoludní absolvovali pestrý program spojený so spoznávaním Nitry a okolia. Na hodinách slovenského jazyka a kultúry pripravila lektorka Mgr. Renáta Machová, PhD., pre študentky interaktívny program plný spoznávanie slovenského jazyka, litera-

túry a kultúry. V rámci reálií Slovenska prevzali študentky rolu sprievodcov po Slovensku a virtuálne sa zastavili na miestach, ktoré sú významné z hľadiska histórie Slovenska. „Dievčatá ma prekvapili svojimi doslova encyklopedickými vedomosťami o Slovensku, významných osobnostiach či pamiatkach,“ hovorí lektorka Renáta Machová. Študentky zostavili vôbec prvú mapu Slovenska pre Číňanov s popisom v čínštine. Zapojili sa aj do poeticko-výtvarného workshopu, v ktorom sa oboznámili so slovenskou poéziou a interpretáciou básní. K jednotlivým básňam priradzovali podľa obsahu a vlastných pocitov diela slovenských výtvarníkov. So slovenským ľudovým umením sa oboznámili na „hodine hudby“, kde spievali slovenské ľudové piesne aj s hudobným sprievodom na akordeóne. O tom, kedy a kde sa na Slovensku používala azbuka a prečo píšeme dnes latinkou, sa študenti dozvedeli v Galérii na schodoch na výstave o byzantskej kultúre na Slovensku, ktorej organizátorom je Katedra kulturológie FF. S veľkým záujmom sa zapojili aj do prípravy slovenských jedál, ktoré zároveň degustovali.

Na spoločne strávených hodinách s Mgr. Martinou Lukáčovou, PhD., mali študentky možnosť absolvovať prednášku spojenú s vizuálnou prezentáciou o pôsobení sv. Cyrila a Metoda na území Veľkej Moravy, čím si rozšírili znalosti o lokálnej histórii s celoslovenským dosahom. Historicky vzdialená téma bola študentkám atraktívne prezentovaná aj výkladom o historických pamiatkach vzťahujúcich sa na cyrilo-metodskú tradíciu v Nitre a okolí. Prostredníctvom

názorných didaktických pomôcok sa na workshope študentky vzdelávali aj v jazykovej oblasti so zameraním na preklad, lexiku a konverzáciu. Vyvrcholením spoločne strávených vyučovacích hodín bola diskusia na uvedené témy a overovanie získaných vedomostí pomocou pripraveného kvízu. „Slovenčina je vzácny jazyk...“ „Ide o tvrdenie, ktoré som mala možnosť vypočuť si od jednej zo spomínaných čínskych študentiek. Každá z nich prezentovala svoje osobné, nemenej zaujímavé stanovisko na danú tému, no mne utkvél v pamäti práve tento vyššie uvedený názor, ktorý som sa dozvedela pri prvotnom zoznamovaní sa s nimi. Priznám sa, že bolo krásne počuť v dnešnej trhom ovládanej spoločnosti prívlastok vzácna, pretože vzhľadom na počet používateľov slovenčiny ide o jedinečný jazyk hodný záujmu a štúdia. Tento nevšedný vzťah sa v plnej miere prejavil aj enormným záujmom študentiek o získavanie ďalších informácií a v neposlednom rade ich sústredenou počas celého vyučovacieho procesu. Vďaka tejto osobnej skúsenosti som sa utvrdila v názore o povestnej ctižiadostivosti, usilovnosti a neutíchajúcej ambícii zo strany študentov pochádzajúcich z východnej Ázie,“ spomína lektorka Martina Lukáčová.

„Príjemné a vzácne zážitky“

Positívne reakcie študentiek na intenzívny týždeň plný nových vedomostí, zážitkov a chutí strávený na UKF sved-

čia o tom, že Nitra a Slovensko sa pre ne stali srdcovou záležitosťou. Hovorila o tom aj slová čínskych účastníčok letnej jazykovej školy:

Dorota: „Som veľmi rada, že som išla na letnú školu do Nitry. Cítila som celý čas obrovské pohostinstvo a nadšenie v interkultúrnej komunikácii. Mala som pestré kurzy. Učila som sa slovenské ľudové piesne, spoznala som byzantskú kultúru na Slovensku. Predstavila som známe miesta na Slovensku ako sprievodkyňa. Pripravili sme mapu Slovenska s čínskymi znakmi. A čo je pre mňa najnezabudnuteľnejšie, to je čas strávený s učiteľkami. Nemôžem zabudnúť na chuť domáceho pudingu a krásnu farbu ružového vína. Naše spoločné rozhovory a smiech sú pre mňa príjemné a vzácne zážitky. Ahoj, Nitra! Teším sa na naše ďalšie stretnutie.“

Judita: „Každý človek má špeciálny a jediný zážitok v srdci, myslím si, že letná škola v Nitre je najdôležitejší zážitok v mojej pamäti. Na letnej škole som stretla veľa dobrých učiteľov, ochutnala tradičné slovenské domáce jedlá, zúčastňovala som sa na rôznych aktivitách. Stretli sme sa s pánom rektorom, pánom dekanom, dostala som veľa informácií o vzťahoch medzi Slovenskom a Čínou, o možnostiach štúdia slovenčiny v budúcnosti. Študovala som históriu Nitry, známe pamätníky v Nitre, slovenské básne. Dostala som praktické informácie. Nitra je veľmi pekná a mo-

derná, učitelia sú veľmi milí a zodpovední, ak budem mať šancu v budúcnosti, chcem sa vrátiť do Nitry, chcem študovať a pracovať v Nitre. Mám rada Nitru a ďakujem za všetko, čo som získala na letnej škole.“

Klára: „Letná škola v Nitre bola pre mňa veľkým prekvapením. Program letnej školy bol veľmi zaujímavý. Učiteľky sú veľmi milé. Výučba, ktorú pripravili, sa stala pre nás účinnou pomôckou na porozumenie Slovenska. Okrem výučby v škole sme mali aj iné akcie. Šťastný čas letí ako voda, ale pekné spomienky zostanú vždy. Teší ma, že som mala také úžasné zážitky v Nitre. Ďakujem vám všetkým!“

Anička: „Hoci som tu bola iba krátky čas, cítila som sa naozaj ako doma! Učiteľky sú veľmi milé. Program, ktorý pre nás pripravili, bol veľmi dynamický a zaujímavý. Naše ubytovanie bolo moderné ako v hoteli. Ďakujem veľmi pekne za túto šancu, určite sa vrátim späť!“ Pozitívne ohlasy študentiek na prvý ročník letnej školy sú pre jej organizátorov výzvou, aby na budúci rok opäť privítali čínskych študentov na UKF v Nitre. Pôjde o jednu z dôležitých foriem spolupráce medzi oboma univerzitami.

Mgr. Renáta Machová, PhD.,
Mgr. Martina Lukáčová, PhD.
FF - Jazykové centrum
Foto: LB

**Študentky
zostavili
vôbec prvú
mapu
Slovenska
pre Číňanov
s popisom
v čínštine.**

Nitrianska letná univerzita

Počas desiatich ročníkov sa so vzdelávaním vo vysokoškolskom prostredí a tvorivými aktivitami zoznámilo už 471 detí v 56 rôznych aktivitách.

V pondelok 3. júla 2017 Univerzita Konštantína Filozofa a Slovenská poľnohospodárska univerzita v kooperácii s mestom Nitra otvorili brány Nitrianskej letnej univerzity deťom vo veku 8 až 11 rokov už po desiatykrát. Jubilejná imatrikulácia sa konala v aule SPU pod taktovkou prorektoriek doc. Ing. arch. Roberty Štěpánkovéj, PhD., z SPU a doc. Marcely Verešovej, PhD., z UKF.

Aj tento rok organizátori pripravili deťom veľmi pútavý program pozostávajúci z 19 aktivít, pričom k novým aktivitám tohto ročníka patrili Mladý pedagóg, Mladý fyziológ, Mladý medár a Mladý pekár. Na druhej strane, k tradičným aktivitám z minulých ročníkov, ktoré kvôli obľúbenosti u detí sú zaradované opakovane, patrili Mladý remeselník, Mladý výtvarník, Mladý redaktor, Mladý informatik, Mladý olympionik, Mladý vodič a ďalšie. Keďže organizátori vo veľkej miere podporujú rozvoj záujmu o cudzie jazyky už od detského veku, do programu zaradili aj aktivity Mladý angličtinár, Mladý hispanista a Mladý sinológ. Špecifickou a zároveň tradičnou je záverečná aktivita Mladý Nitran, prostredníctvom ktorej

deti získavajú informácie o právach a povinnostiach občanov mesta Nitra, ako aj euroobčanov. V posledný deň konania NLU 2017, dňa 14. júla, sa uskutočnila slávnostná promócia absolventov v aule UKF, na ktorej bol deťom z rúk rektora UKF prof. RNDr. Ľubomíra Zelenického, CSc., odovzdaný certifikát s titulom Academicus Nitriensis Jr. O tento jubilejný ročník prejavilo záujem vyše 100 detí, pričom z kapacitných dôvodov dokázali organizátori vyhovieť len prvým 60 záujemcom. Spolu počas desiatich ročníkov sa so vzdelávaním vo vysokoškolskom prostredí a tvorivými aktivitami zoznámilo už 471 detí v 56 rôznych aktivitách. Veríme, že toto vysoko pútavé, rodičmi ako i deťmi pozitívne hodnotené podujatie, bude prínosom pre občanov regiónu aj naďalej, a umožní aj v budúcnosti deťom preniknúť do univerzitného prostredia a vzdelávania.

doc. PaedDr. Marcela Verešová, PhD.,
prorektorka pre ďalšie vzdelávanie a kvalitu
foto: Lubo Balko

XXL AKADÉMIA

Akadémia Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre pre ľudí so špeciálnymi potrebami.

Poslaním našej vysokej školy je rozvíjať harmonickú osobnosť, vedomosti, dobro, tvorivosť človeka, prispievať k rozvoju vzdelanosti, vedy, kultúry a zdravia pre blaho celej spoločnosti. Ľudia so špeciálnymi potrebami sú integrálnou súčasťou našej spoločnosti, ktorí prostredníctvom rôznorodej rehabilitácie dostávajú možnosť sa podieľať na spoločenskom živote. Piaty ročník „XXL Akadémie“ opäť spojil na univerzitnej pôde množstvo ľudí z rozličného prostredia. Dvadsaťšesť mladých ľudí so špeciálnymi potrebami zo zariadení sociálnych služieb VÚC Nitra sa stali študentmi rozmanitých vzdelávacích aktivít, na ktorých organizácii a vlastnej realizácii participovalo 39 pedagógov, doktorandov, študentov a iných pracovníkov UKF v Nitre a 18 dobrovoľníkov, odborníkov z praxe.

Vstup do štúdia potvrdili študenti slávnostnou imatrikuláciou, kde si z rúk PhDr. Miroslavy Líškovej, PhD., prorektorky pre vzťahy s verejnosťou a sociálne veci a doc. PhDr. Rastislava Rosinského, PhD., dekana Fakulty sociálnych vied a zdravotníctva UKF v Nitre prevzali zápisné listy a študijné výkazy. Vzdelávanie otvorila Mgr. Elena Kováčiková, PhD., spoločne so skupinou študentov z Katedry lingvodidaktických a interkultúrnych štúdií Pedagogickej fakulty. Zaujímavou formou prelomili jazykovú bariéru v anglickom jazyku. PhDr. Katarína Minarovičová, PhD., z Katedry sociálnej práce a sociálnych vied Fakulty sociálnych vied a zdravotníctva so svojimi piatimi pracovnými skupinami rozvíjali sociálne zručnosti študentov

XXL Akadémie na tematicky "Čo hovoria naše tváre?", "Ako vidím seba ja?", "Ako ma vidia iní ľudia?", "Klobúk plný pochvaly", "Ako rozpoznať klamstvá". Mgr. Natália Czaková, PhD., so študentmi Katedry telesnej výchovy a športu Pedagogickej fakulty rozhybali telá mladých ľudí so špeciálnymi potrebami v netradičných pohybových hrách a cvičeniach. V podnetných prirodzených podmienkach odhalili svoje tajomstvá kráľovstvo a spoločenstvo včiel vďaka MVDr. Kataríne Rigovej v spolupráci s tímom PhDr. Kataríny Vankovej, PhD., z Ústavu romologických štúdií Fakulty sociálnych vied a zdravotníctva. Všetky vzdelávacie aktivity a priebeh XXL Akadémie boli dokumentované výstižnými fotografiami, ktoré celý týždeň vyhotovovali študenti z Katedry ošetrovateľstva. Vzdelávanie ukončila so svojím tímom doc. Paed. Viera Tomková, PhD. V priestoroch Univerzitnej knižnice si každý študent vyhotovil svoju vlastnú XXL fotoknihu, prostredníctvom ktorej si kedykoľvek zreprodukuje získané vedomosti a vybaví veselé, zaujímavé, priateľské spomienky. Celý týždeň sa niesol v duchu očakávanej, radostnej chvíle piatkového slávnostného promócie. V majestátnych priestoroch Auly Magny predstavitelia vedenia UKF v Nitre odovzdali absolventom diplomy. S radosťou z úspechu sa prišli podeliť s absolventmi aj predstavitelia Nitrianskeho samosprávneho kraja a mesta Nitra.

Socializácia ako celoživotný proces utvárania si vlastnej osobnosti predstavuje pre jedincov s postihnutím istý druh obmedzenia. Táto osobitá aktivita mala význam nielen v ich podpore socializačného procesu, ale vytvorila priestor pre obohatenie edukačných zručností vyučujúcich učiteľov a vysokoškolských študentov obohatila o nové skúsenosti. Takýmto spôsobom sme prispeli k podpore a možnosti ich začlenenia do spoločenstva. Dobré fungujúca, priateľská spolupráca veľkého počtu spolupracujúcich ľudí, využívanie špecifických vzdelávacích prostriedkov a individuálne vzdelávacie prístupy predurčujú zorganizovanie šiesteho ročníka XXL Akadémie 2018.

PhDr. Ľuboslava Pavelová, PhD.,
PhDr. Erika Krištofová, PhD.,
FSVaZ - Katedra ošetrovateľstva
Foto: LB

Wie geht es dir? Ako sa máš?

Dva týždne s letnou rakúsko-slovenskou jazykovou školou.

K letným aktivitám Katedry germanistiky Filozofickej fakulty UKF v Nitre už niekoľko rokov patrí aj tradičná rakúsko-slovenská letná škola. Tento rok ju katedra zorganizovala už po druhý raz v spolupráci s vysokou odbornou školou Fachhochschule Burgenland v Eisenstadte v dňoch 9. až 22. júla 2017. Dva týždne tak bolo v priestoroch Filozofickej fakulty počuť striedavo nemčinu a slovenčinu na rôznych jazykových úrovniach. Letnej školy sa zúčastnilo 27 študentov a pracovníkov univerzít a iných inštitúcií, z toho 8 z Rakúska a 19 zo Slovenska. Medzi rakúskymi účastníkmi boli nielen študenti slavistiky či germanistiky, ale aj pedagógovia stredných škôl, lektorka nemeckého jazyka, manažér pôsobiaci v rakúskej firme, ktorá má svoje obchodné zastúpenie na Slovensku, a dokonca i zaniatený farmár, pre ktorého bolo objavovanie Slovenska a slovenskej kultúry a histórie prostredníctvom slovenčiny skutočným dobrodružstvom. Teší nás, že záujem o nemčinu zo strany slovenských účastníkov neútlmí ani tento rok, a že sa nám podarilo získať záujemcov-vysokoškolákov z celého Slovenska.

Program letnej školy bol aj tento rok bohatý a pestrý. Okrem dopoludňajšieho vyučovania, ktoré viedli v štyroch skupinách erudovaní lektori slovenského (Mgr. Renáta Machová, PhD., PhDr. Marián Macho, PhD.) a nemeckého jazyka (MMMag. Claudia Stubler a Mag. phil. Wolfgang Zehetbauer), mali účastníci letnej školy možnosť bližšie spoznať históriu a kultúru Slovenska aj prostredníctvom ďalších, nemenej zaujímavých aktivít. Počas každej letnej rakúsko-slovenskej školy sa organizátori snažia priblížiť účastníkom nové lokality a miesta Slovenska. Obohatením letnej školy tak bol bezpochyby výlet do Kremnice, starobylého banského mesta, spojený s návštevou mincovne a prehliadkou mesta a do Ostrého Grúňa, kde si účastníci letnej školy pripomenuli udalosti z roku 1945, či prehliadka Bojnického zámku a Trenčianskeho hradu. Súčasťou letnej školy bola aj prehliadka Nitry a Nitrianskeho hradu, návšteva Energolandu v Mochovciach a tradičný spoločný výstup na Zobor, ktorý sa u účastníkov letnej školy stretol opäť s veľkým nadšením. Mnohým bezpochyby utkvie v pamäti aj pútavé vystúpenie tanečníkov folklórnej skupiny Furmani, ktorí účastníkov letnej školy o. i. naučili základné kroky čardášu.

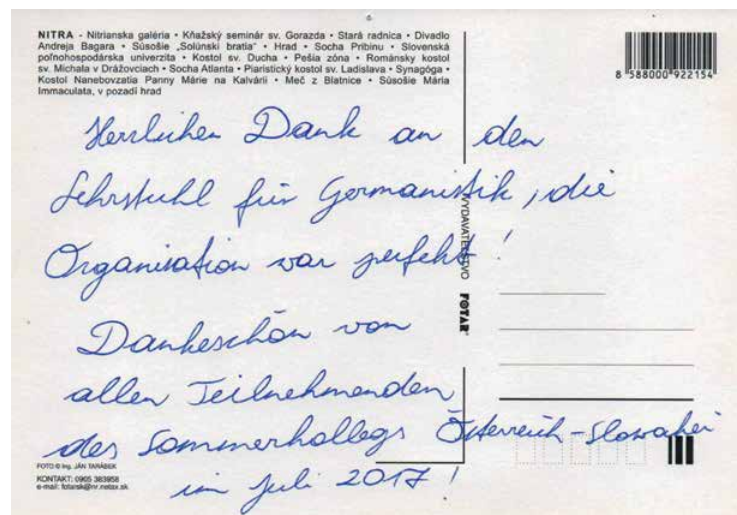
Účastníci letnej školy však spoznávali Nitru a jej okolie aj na vlastnú päsť, tí rakúski si pritom mohli overiť svoje znalosti slovenčiny priamo „v teréne“. Očaril ich predovšetkým malebný Dražovský kostolík, hrad Gýmeš a Kalvária v Nitre. K obľúbeným neskorším popoludňajším aktivitám patrila tento rok aj návšteva mestského kúpaliska, keďže teploty boli počas letnej školy takmer tropické.

Niektorí z rakúskych účastníkov sa letnej rakúsko-slovenskej školy nezúčastnili po prvý raz, o čom svedčili aj ich veľmi dobré jazykové znalosti. Tým, že boli veľmi spontánni, hravo aplikovali získané vedomosti a zručnosti v dialógoch. Nezriedka však v rýchlosti vznikli aj úsmevné spojenia ako prajem ti šťastnú chuť či dobrú cestu. Najtvrdším orieškom bola pre rakúskych účastníkov deklinácia, keďže v slovenčine máme viac pádov ako v nemčine. Na zafixovanie slovných spojení slúžil aj hudobný workshop, na ktorom participovali rakúski, aj slovenskí študenti. Z učební sa tak ozývali melódie známych ľudových piesní ako napríklad Vretienko mi padá alebo Sedemdesiat sukien mala. Čerešničkou na torte bol nácvik piesne Peters Brünnele. Waltraud, účastníčka zo Statzendorfu, naučila frekventantov nielen spievať, ale aj tancovať. O hudobný sprievod na akordeóne sa postaral náš kolega Miroslav Fedor. Obohacujúce boli taktiež popoludňajšie tandemové aktivity (Spoznaj bližšie svojho suseda a Kvíz o Rakúsku a Slovensku) a odborné prednášky Mag. Ivany Piličovej (Kunstpraxis in der Migrationsgesellschaft – Transkulturelle Handlungsstrategien am Beispiel der Brunnenpassage Wien) a PhDr. Romana Troška, CSc. (Slowakei – Der vergessene Nachbar Österreichs).

O tom, že účastníci letnej rakúsko-slovenskej školy v Nitre prežili dva naozaj intenzívne týždne s nemčinou a slovenčinou, svedčí aj spoločne vydaný časopis Firhang auf! Ide o jedinečný spoločný projekt všetkých účastníkov a lektorov letnej školy, ktorý odzrkadľuje nápaditosť, kreativitu a jazykové znalosti účastníkov a prispieva zároveň nielen k rozšíreniu poznatkov o Slovensku a Rakúsku, ale aj k odbúraniu predsudkov a kliše o nositeľoch tej-ktorej kultúry. Z obsahu časopisu prinášame ukážku toho, čo sa účastníci letnej školy o sebe navzájom dozvedeli:

Pravdy o Slovákoch, na ktoré prišli Rakúšania počas letnej školy:

- Slovensko skutočne existuje.
- Slováci radi jedia mäso s mäsom.
- Slováci radi a veľa rozprávajú.
- Slovenské ženy sú najkrajšie.
- Slováci majú výborné a lacné pivo.
- Slováci sú dobrými učiteľmi.
- Slováci si vymysleli videnskú kávu, o ktorej v Rakúsku nikto nič nevie.

Najtvrďším orieškom bola pre rakúskych účastníkov deklinácia, keďže v slovenčine máme viac pádov ako v nemčine.

Fakten über ÖsterreicherInnen, die den SlowakInnen während des Sommerkollegs aufgefallen sind:

- ÖsterreicherInnen sind keine Deutschen.
- ÖsterreicherInnen sind reich, weil sie mit niemandem etwas teilen; nicht einmal einen Kaugummi.
- ÖsterreicherInnen gefallen slowakische Frauen, da sie die schönsten Frauen der Welt sind.
- ÖsterreicherInnen kreuzen die Straßen blind wie eine Herde Schafe, in dem Glauben, dass ohnehin jedes Auto vor dem Zebrastreifen halten wird.
- ÖsterreicherInnen tragen nicht ausschließlich Tracht und jodeln auch nicht permanent.
- ÖsterreicherInnen sind sehr motiviert, Slowakisch zu lernen und es zu verbessern.

O tom, že sa Rakúšania radi učia slovenčinu, svedčia aj nasledovné názory:

Učím sa už tri roky slovenčinu a na rakúsko-slovenskej letnej škole sa moje vedomosti posunuli dopredu. Aj vďaka tomu, že sme tvorili relatívne malú skupinu, to veľmi dobre fungovalo. Program výletov bol perfektný: od návštevy atómovej elektrárne až po túru na vrch Zobor, všetky výlety boli super. Najviac sa mi páčilo, že aj po vyučovaní sme si s účastníkmi zo Slovenska precvičovali konverzáciu a pomáhali nám aj pri vypracovaní domácich úloh – vynikajúci koncept! Takmer pritom zabudnete na to, aká je slovenčina ťažká. Našťastie jestvuje veľa slovenských slov odvodených z rakúskej nemčiny, ktoré uľahčujú učenie sa slovenčiny: od slova "kšeft" až po "tringelt". (Christian, Liezen)

Zaujímavou bola otázka jednej slovenskej kolegyne z kurzu, prečo sa Rakúšania učia po slovensky. Slovensko je najbližšia susedná krajina, pozerajúc sa na to z pozície hlavného mesta Rakúska. Myslím si, že Viedeňčania na to málo prihliadajú. Máme spoločné európske dejiny, spoločnú kultúru, aj keď sme boli po druhej svetovej vojne politicky rozdelení na niekoľko desaťročí. Výmena sa uskutočňuje prostredníctvom jazyka, vďaka nemu možno lepšie chápať radosť či žiaľ inej jazykovej skupiny. Preto by sa malo učiť oveľa viac Rakúšanov slovenčinu a viac využívať medzinárodné vzťahy. Obidva štáty ležia geograficky v strede Európy, mali by sme teda túto situáciu v rámci EÚ využiť viac hospodársky a aj kultúrne, aby došlo k intenzívnejšej výmene. Myslím si, že my k tomu prispievame. (Christian, Viedeň)

Najviac sa mi na letnej škole páčilo, že som dostal príležitosť hovoriť veľa po slovensky a spoznal som priateľov, ktorí majú podobné hobby ako ja, t. j. učiť sa slovenčinu, resp. nemčinu. Pre mňa bolo najťažším slovom na výslovnosť slovo netrpezlivý (ungeduldig), pretože sa tak často nepoužíva. Organizované aktivity sa vydarili a popri nich sme si našli čas aj na výlet v malej skupine. Najviac na mňa zapôsobil výstup na hrad Gýmeš. (Matthias, Kottingbrunn)

Letnú rakúsko-slovenskú školu podporili finančne Akcia Rakúsko-Slovensko a Rakúske kultúrne fórum v Bratislave. Veríme, že záujem učiť sa slovenčinu a nemčinu aj takouto formou pretrvá, a že sa o dva roky opäť stretneme v Nitre.

PaedDr. Oľga Wrede, PhD.,
zodpovedný organizátor rakúsko-slovenskej letnej školy,
FF - Katedra germanistiky,
Mgr. Renáta Machová, PhD.,
lektorka slovenského jazyka,
FF - Jazykové centrum

Foto: Oľga Wrede, Renáta Machová, Michal Sviatko

ORFFOV SCHULWERK

Dvadsiaty ročník medzinárodného kurzu zacieleného na prehlbovanie a rozvíjanie holistickej a elementárnej výchovy.

V dňoch 11. až 16. júla 2017 sa uskutočnil v Nitre vďaka spolupráci Katedry hudby Pedagogickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa a Slovenskej Orffovej spoločnosti dvadsiaty ročník letného medzinárodného kurzu Orffovho Schulwerku. Ústrednou témou kurzu zacieleného na prehlbovanie a rozvíjanie holistickej a elementárnej výchovy bola otázka oboznamovania detí a mládeže s vážnou hudbou v súlade so základnými princípmi Orffovho Schulwerku: prostredníctvom radostného zmyslového zážitku. Organizačnú záštitu nad podujatím, podporeným z prostriedkov Nadácie Karla Orffa v Nemecku, Ministerstva školstva Slovenskej republiky

a Nadácie EPH, prevzala predsedníčka Slovenskej Orffovej spoločnosti PhDr. Miroslava Blažeková, PhD., z Katedry hudby Pedagogickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre.

Dvadsiaty ročník letného kurzu Orffovho Schulwerku sa niesol v slávnostnej atmosfére okrúhleho jubilea, ktorú umocňovalo dôstojné, inšpiratívne a umelecky podnetné prostredie starobylého Kňazského seminára sv. Gorazda. Účastníci i lektori kurzu však niekoľkokrát podľahli čaru letných dní a presunuli spoločné aktivity aj do historického exteriéru nitrianskeho podhradia. Sprievodné aktivity prebie-

hali v moderných priestoroch baletnej i multimediálnej sály Katedry hudby v areáli Pedagogickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa.

Obsahová náplň sprievodných podujatí mala viacero rozmerov. Vzhľadom na leitmotív dvadsiateho ročníka kurzov mala privilegované miesto prezentácia Ravelovej rozprávkovej baletnej suity Ma Mère l'Oye. Suita zaznela počas prvého večera v pôvodnom, komornom obsadení pre štvorročný klavír, v podaní Ivana Šillera a Tomáša Boroša. Program nasledujúcich večerov priblížil účastníkom tradičnú slovenskú ľudovú kultúru, a to nie len v jej výsostne štylizovanej podobe, pri ktorej sa percipient stáva divákom a poslucháčom, ale aj prostredníctvom aktívnej interpretácie ľudových piesní a tancov. Zahraničným účastníkom v ich odhodlaní asistoval folklórny súbor Ponitran za výdatnej pomoci slovenských účastníkov kurzu. S rovnakým entuziazmom bola vítaná aj prezentácia ukážok zahraničných účastníkov počas sobotného Medzinárodného večera. Vrcholom prezentácie (aj) slovenskej hudobnej kultúry bolo vystúpenie hudobného súboru Solamente Naturali pod vedením huslistu Miloša Valenta so sólistom Janom Rokytom v Koncertnej sále nitrianskeho Župného domu. Program koncertu pod názvom Flauto ultimo – vox humana, počas ktorého

kulisu „orffovského týždňa“ zväčša dotvárala kakofónia odvšadiaľ sa ozývajúcich hudobných nástrojov, ktorým symbolicky dominoval zvuk pre orffovský inštrumentár charakteristických xylofónov. Text k tejto „hudbe“, pozostávajúci z rozhovorov asi stoštyridsiatich účastníkov z viac než dvadsiatich piatich krajín Európy, Ázie, Severnej a Južnej Ameriky a Austrálie, zaznieval v rôznych jazykoch, odkazoval na ideu formulovanú organizátormi „Kuru Stretnutia“, ktorou bola „integrácia hudby, pohybu a tanca v multikultúrnom prostredí ako prostriedok vzájomného porozumenia“. Bolo zaujímavé sledovať, že vzájomnú interakciu účastníkov nenarušili ako kultúrne, tak ani profesionálne rozdiely: na kurzoch sa zišli učitelia materských a základných škôl všeobecného i umeleckého zamerania, pedagógovia umeleckých akadémií i univerzít, organizátori hudobného života, hudobní skladatelia, študenti, tanečníci, interpreti... Počas kurzov i sprievodných podujatí však boli hranice medzi recipientom a interpretom, amatérom a umelcom, žiakom a lektorom bezpredmetné. Lektori – či už pedagógovia, interpreti, ale-

bo umelci – kládli dôraz na nonverbálnu komunikáciu a interakciu, otvorenosť, oduševnenosť, hru. Tieto prostriedky sa zároveň stávali efektom, ktorý sa usilovali „indukovať“ u účastníkov – recipientov, ktorí sa stávali interpretmi; u žiakov, z ktorých sa stávali učitelia; u amatérov, z ktorých sa stávali umelci.

Orffov Schulwerk býva často vnímaný mimoriadne zjednodušene a vecne, výhradne v súvislosti s materiálom orffovského inštrumentára. Schulwerk je však holistickým prístupom, pri ktorom inštrumentár zohráva iba podružnú rolu materiálneho zabezpečenia. To, čo je podstatné, však nevychádza z matérie, ale z hry: z konania oslobodeného od predsudkov, otvoreného, oduševneného a bezprostredného. A práve taká bola aj esencia dvadsiateho ročníka letných kurzov Orffovho Schulwerku.

Mgr. Soňa Dobrocká, PhD.,
PF - Katedra hudby

Foto: Gábor Fejér a Maximilian Shire

zazneli diela z repertoáru starej hudby i súčasná hudobná tvorba, a to ako svetovej, tak aj slovenskej proveniencie, dramaturgicky aj výrazovo rezonoval s náladou tohtoročného medzinárodného letného kurzu.

Najartikulovanejším hudobným motívom kurzu boli predovšetkým melódie rozprávkovej baletnej suity Maurica Ravela Ma Mère l'Oye, ktorú si organizátori zvolili ako východiskový materiál kreatívnych hudobných a pohybových aktivít účastníkov pod vedením lektorov – Jamesa Hardinga (USA), Christine Schönherr (Rakúsko), Lenky Pospíšiovej (Česko), Janiny Rubin (Rakúsko) a Tomáša Boroša (Slovensko). Zvuková

Schulwerk je holistickým prístupom, pri ktorom inštrumentár zohráva iba podružnú rolu materiálneho zabezpečenia.

IT AKADÉMIA

**Veda ako životná
filozofia podávaná cez
fyziku a informatiku.**

Na Fakulte prírodných vied Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre sa v dňoch 21. - 25. augusta 2017 konal týždenný detský letný tábor IT Akadémia zameraný na informatiku a fyziku. Jeho cieľom bolo prezentovať vedu ako životnú filozofiu a motivovať záujem desať až 14-ročných detí o prírodné vedy a informatiku.

Detský letný tábor bol súčasťou motivačných podujatí národného projektu s názvom IT Akadémia - vzdelávanie pre 21. storočie a bol ukončený 25. augusta slávnostným odovzdaním diplomov účastníkom.

Cieľom projektu je pripraviť mladých ľudí schopných rozmýšľať v širokých súvislostiach prírodných vied a zabezpečiť, aby celý systém ročne produkoval minimálne 1000 nových špecialistov v oblasti IT.

Zdroj: TASR
Foto: LB

ENERGIA OKOLO NÁS

Deti mohli zistiť, aký je ich výkon pri behaní po schodoch alebo ktorý spôsob chladenia čaju je najefektívnejší.

V piatok 14. júla 2017 skončil 12. ročník jedného z najstarších fyzikálnych táborov na Slovensku, denného päťdňového tábora FAJN (Fyzika Ako Ju Nepoznáme). Tohto jedinečného tábora, ktorý spolu organizuje občianske združenie VIAC AKO UČENIE a Katedra fyziky FPV UKF v Nitre sa zúčastnilo 32 detí, vo veku 11 až 15 rokov, z Nitry a okolia. Ako každý rok, sme sa snažili priblížiť deťom fyziku tak, aby zmenili svoj postoj k nej. Hlavnou myšlienkou tohtoročného tábora bola Energia okolo nás. Počas jednotlivých dní deti experimentovali s niektorými formami energie. Experimentovanie bolo prispôbené veku a schopnostiam detí, ale tiež sme sa snažili, aby výsled-

ky experimentov mohli žiaci použiť aj v bežnom živote. Deti mohli zistiť, aký je ich výkon pri behaní po schodoch alebo ktorý spôsob chladenia čaju je najefektívnejší. Tiež sa pomocou experimentu naučili ako vybrať rýchlovarnú kanvicu. Keďže tábor bol zameraný na energiu, v rámci tábora sme navštívili aj moderné infocentrum o energii ENERGOLAND pri Jadrovej elektrárni v Mochovciach. V centre sa deti mohli zážitkovou formou zoznámiť s jadrovou energiou. Počas tábora mohli deti spoznávať fyziku aj netradične cez rôzne hry a pojmy, a tak sa nepriamo vzdelávať. Okrem jednotlivých táborových hier deti plnili

aj celotáborovú súťaž, ktorá vyvrcholila v piatok stavbou vlastného vymysleného autíčka, ktoré sa muselo začať pohybovať bez použitia rúk. Pre animátorov a autorov programu tábora bolo určite zadostučinením, že pri tvorbe autíčka využívali vedomosti nadobudnuté na tábore. Zároveň by sme sa chceli na tomto mieste poďakovať hlavne naším bývalým študentom – absolventom, ktorí prišli do tábora ako animátori bez nároku na honorár a tak podporiť našu snahu o popularizáciu prírodných vied a fyziky.

PaedDr. Ľubomíra Valovičová, PhD.,
FPV - Katedra fyziky, foto: Ján Ondruška

Skok do vedy

V piatok 21. júla 2017 skončil 2. ročník tábora FAJN – Skok do vedy, ktorý sme začali organizovať v novej desaťročnici populárnych táborov FAJN, ktoré vyše desať rokov organizujeme pre žiakov druhého stupňa základnej školy. Tábor FAJN – Skok do vedy je určený deťom vo veku 7 až 9 rokov, čiže deťom, ktoré navštevujú prvý stupeň základnej školy. Tohtoročného tábora sa zúčastnilo 28 detí, z ktorých skoro polovica absolvovala prírodovedné vzdelávanie v materskej škole.

Našou snahou v rámci tohto tábora nebolo naučiť deti fyziku, ale zážitkovou formou vzbudiť u nich záujem o prírodné vedy. Počas tábora mali deti možnosť objaviť aj v obyčajnej hre skryté javy

z fyziky. Tento rok sme s deťmi objavovali živly ako voda, vzduch, zem a oheň, na ktoré sme zamerali jednotlivé experimentálne úlohy. V rámci týchto úloh sme využívali najmodernejšie technológie, ktoré nám uľahčovali vyhodnocovanie experimentov. Celotáborové snaženie vyvrcholilo v piatok, keď deti mali za úlohu vymyslieť model padáku, ktorým by spúšťali vajíčko tak, aby sa pri dopade nerozbilo. Ďalšou zaujímavosťou tohto tábora je, že táborových animátorov robili študenti stredných škôl, ktorí v minulosti absolvovali tábor FAJN.

PaedDr. Ľubomíra Valovičová, PhD.,
FPV - Katedra fyziky
Foto: Ema Barusová

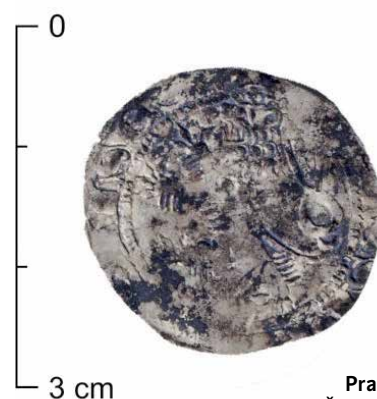
LETNÁ ŠKOLA ARCHEOLÓGIE

Účastníci projektu sa podieľali na archeologickom výskume dvoch stredovekých hradov - Pustého hradu vo Zvolene a hradu Petuša pri obci Ostrá Lúka.

V roku 2017 sa už ôsmu sezónu konala vo Zvolene medzinárodná letná škola archeológie. V tejto sezóne ju organizovalo občianske združenie ARCHEOFACT s hlavným partnerom Katedrou archeológie Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. Koordinátorkou projektu bola doc. PhDr. Noémi Beljak Pažinová, PhD.,

ktorá je zároveň garantom archeologického výskumu na hrade Petuša. Projektu sa zúčastnilo vyše päťdesiat dobrovoľníkov a študentov zo Slovenska (UKF v Nitre), Poľska (Uniwersytet Warszawski), Maďarska (Eötvös Loránd Egyetem, Budapest) a Čiech (Univerzita Hradec Králové; Slezská univerzita v Opavě). Na projekte participovali aj domáci (doktorandi KARCH UKF: Mgr. Katarína Šimunková, Mgr. Jakub Godiš, Mgr. Matej Styk) i zahraniční lektori z Maďarska (Dr. Maxim Mordovin) a Nemecka (Dieter Barz). Účastníci projektu sa podieľali na archeologickom výskume dvoch stredovekých hradov (Pustého hradu vo Zvolene a hradu Petuša pri obci Ostrá Lúka). Garantom výskumu Pustého hradu vo Zvolene je PhDr. Ján Beljak, PhD., z Archeologického ústavu SAV v Nitre. Okrem vykopávok mali účastníci letnej školy možnosť priamo v teréne si vyskúšať kreselnú i fotografickú dokumentáciu odkrytých nehmuteľ-

ných pamiatok, vyhľadávanie artefaktov pomocou preosievania vykopanej hliny a detektora kovov, preplavovanie archeobotanických vzoriek, ako aj triedenie a kategorizáciu organického materiálu. Zároveň sa na archeologickej základni učili postupne čisteniu a spracovávaniu (katalogizácii) získaných artefaktov.

**Pražský groš –
– Český lev na rube**

Hrad Peťuša

Hrad sa nachádza v katastrálnom území obce Ostrá Lúka (2 km severovýchodne od obce). Priamo z hradu Peťuša je výhľad na západnú časť tzv. Dončovho hradu Horného Pustého hradu (vzdialenosť vzdušnou čiarou je približne 2 km). Najlepší prístup na hrad je z lokality Červený medokýš nachádzajúcej sa na ľavom brehu Hrona pri Zvolene. Odtiaľ vedie značený okruh. Pešia trasa na hrad Peťuša zaberie 30 minút a prekoná prevýšenie približne 100 m. Do povedomia sa hrad dostal v roku 1997, keď na nádvorí krátky sondážny výskum realizoval Václav Hanuliak, s ktorého menom sa spája dlhoročný moderný archeologický výskum na Pustom hrade. Hrad bol na základe zistení datovaný do polovice 15. storočia a dávany do súvislosti s obdobím pôsobenia J. Jiskru a jeho vojsk vo Zvolene, resp. na strednom Slovensku. Cieľový archeologický výskum sa na lokalite realizuje Katedra archeológie Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre každú letnú sezónu od roku 2011. Za sedem výskumných sezón sa podarilo preskúmať rozsiahle časti

Ozdobné kovanie

nádvorí, hradby opevnenia, priekopu a okolité terasy; celkovo plochu o rozsahu takmer 100 m². Podarilo sa spresniť aj obdobie fungovania hradu a jeho stavebno-historický vývoj. Na základe dosiaľ objavených archeologických nálezov je možné hrad datovať od druhej polovice 13. do 15./16. storočia.

Archeologický výskum v roku 2017 na hrade Peťuša odkryl štyri nové sondy s cieľom získania informácií o hradnom nádvorí i kamennom murovanom opevnení hradu vo východnej i západnej línii hradby. Z minulej sezóny boli dokončené sondy na nádvorí vrcholnostredovekého hradu a doskúmané kultúrne vrstvy pozdĺž vnútorného líca východnej i západnej hradby. Prepojený bol areál v minulosti identifikovanej rozsiahlej kruhovej piecky, nachádzajúcej sa zrejme v pivničnom priestore, s kultúrnou vrstvou siahajúcou až k vnútornému lícu západného opevnenia. Opätovne sa potvrdilo, že výška zachovanej murovanej hradby je vyše 2 m, pričom pôvodná výška je odhadovaná na 5 až 6 m. Vyvýšený kamenný základ patriaci zrejme budove identifikovanej v blízkosti južného, resp. východného opevnenia, ktorý bol objavený minulú sezónu, bol odkrytý vo väčšom rozsahu (4 × 7 m) a potvrdilo sa, že neporušene nadväzuje na vnútorné líce východnej hradby. Areál hradu Peťuša je bohatý na archeologické nálezy. V tesnej blízkosti vnútorného líca severnej i západnej hradby môžeme konštatovať už pod tenkou vrstvou hnedej lesnej pôdy (5-10 cm) mocnú kultúrnu vrstvu s veľkým počtom archeologických artefaktov, hlavne keramiky (črepov z nádob), kovových predmetov a zvieracích kostí. Za predchádzajúcich šesť sezón bolo objavených vyše 18 000 ks črepov, vyše 4 000 ks zvieracích kostí, vyše 400 ks kovových predmetov a mnohé ďalšie rôznorodé artefakty. V aktuálnej výskumnej sezóne sa podarilo objaviť ďalších 6 298 fragmentov keramiky, 1 741 kusov zvieracích kostí a zubov. Prekvapením bol hlavne veľký počet kovových predmetov, z ktorých druhovo vynikali železné klince (271 ks), avšak objavilo sa aj rameno ostrohy i dve šesťpráskové kolieska z ostrohy, hroty šípov, časti podkov, motyka, priebojník, kľúčik, krúžok zo zbroje, pracka, čepeľ noža, ozdobné kovania a samozrejme najvýznamnejší nález tejto sezóny pražský groš s razbou Jána Luxemburského z prvej polovice 14. storočia. Na rube (reverz) sa nachádza obraz českého heraldického leva a opis GROSSI PRAGENSES (groš pražský). Na lícnej strane (averz) sa nachádza česká kráľovská koruna, opis mena panovníka (IOHANNES PRIMUS) a nápis DEI

Prehľadávanie vykopanej hliny detektorom kovov

Za sedem výskumných sezón sa podarilo preskúmať celkovo plochu o rozsahu takmer 100 m².

GRATIA REX BOEMIE (Z Boží milosti král český). Nález môže mať priamo súvislosť so stredovekou mýtnou stanicou, s ktorou hrad stotožňujeme. V okolí hradu sa nachádzajú viaceré historické cesty, ktoré slúžili v minulosti obchodní-

doc. PhDr. Noémi Beljak Pažinová, PhD.,
vedúca FF - Katedry archeológie,
koordinátor Letnej školy archeológie
Foto: Noémi Beljak Pažinová
a Jakub Godiš

S FINANČNOU PODPOROU
BANSKOBYSŤRICKÉHO
SAMOSPRÁVNEHO KRAJA

S FINANČNOU PODPOROU
MINISTERSTVA KULTÚRY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Visegrad Fund

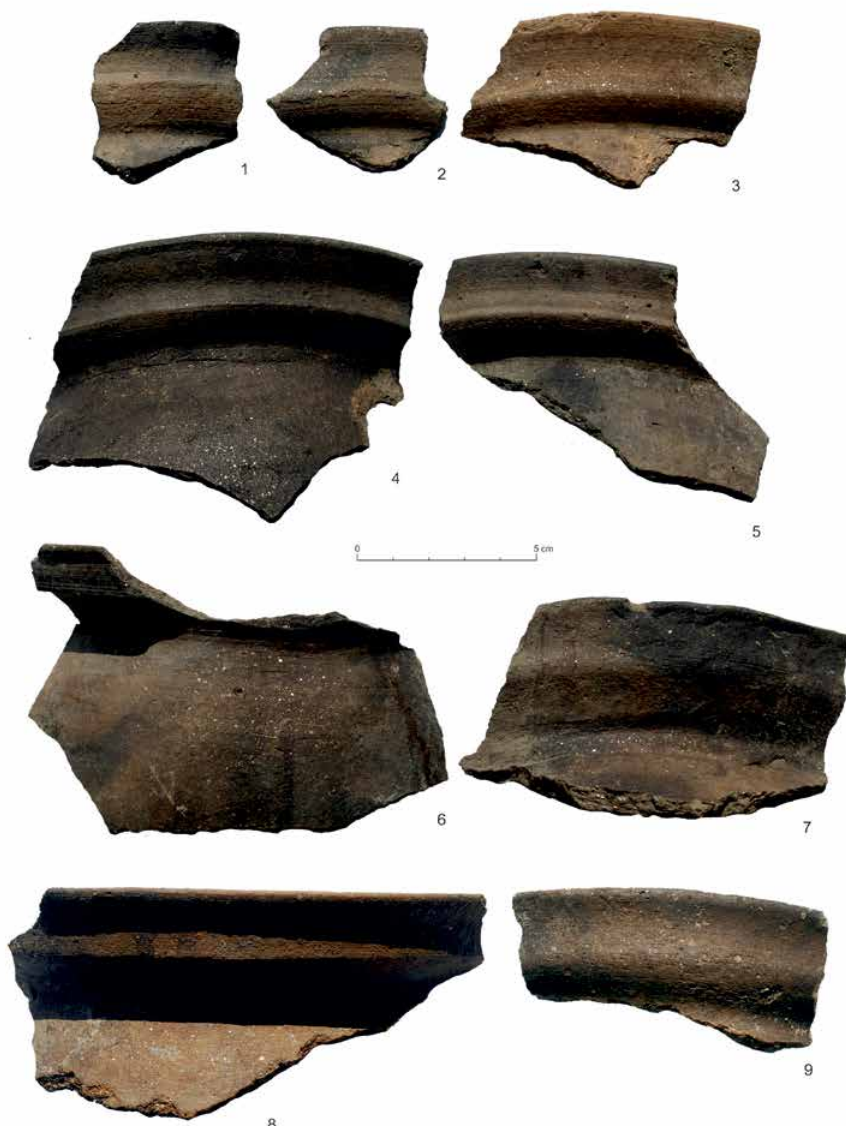
← Výskum nádvorja hradu

↓ Rôzne okraje hrncov
vrcholnostredovekej
keramiky

kom prichádzajúcich na trhy do Zvolena, resp. širšieho okolia. Groš mohol stratiť obchodník, ktorý mal v striebre uloženú časť svojho imania. Prípadne peniaz súvisel priamo s vyberaním trhového, resp. cestného mýta na tejto stanici.

Archeologický výskum hradu Peťuša po sezóne 2017 končí a získaná rozsiahla materiálna kultúra i bohaté poznatky zo sedemročnej terénnej práce budú komplexne spracované a prezentované odbornej i laickej verejnosti formou publikácií, výstav a informačných tabúl. Odkryté hlboké archeologické sondy a nálezové situácie budú na jeseň zasypané a terén sa upraví do pôvodnej podoby, aby návšteva hradu nebola pre záujemcov nebezpečná a nedošlo k žiadnym úrazom. Systematický vedecký výskum, ktorý bol na pamiatke realizovaný bol vhodne využitý aj na archeologickú prax študentov archeológie a ďalších záujemcov a nadšencov, ktorý práve na hrade získali prvé archeologické terénne skúsenosti a návyky, ktoré efektívne využijú aj pri svojej ďalšej činnosti.

Letnú školu archeológie 2017 vo Zvolene podporil Banskobystrický samosprávny kraj a medzinárodný vyšehradský fond (International Visegrad Fund – Small Grant 21710153). Workshopy, výskum a dokumentáciu na hrade Peťuša financovalo Ministerstvo kultúry SR v rámci programu Obnovme si svoj dom – podprogram 1.3.

ROZŠÍRENIE SLUŽIEB PRE ŠTUDENTOV

Pre zefektívnenie štúdia, ale aj mimouniverzitného života, pripravila Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre v akademickom roku 2017/2018 pre svojich študentov systém centralizovaného poradenstva.

Potreba poradenstva pre študentov bola identifikovaná už v Dlhodobom zámere UKF v Nitre na roky 2007-2017. Univerzita prostredníctvom koncepcie poradenského a servisného centra, ktorú vypracovala v roku 2015 prorektorka PhDr. Miroslava Líšková, PhD., iniciovala proces centralizácie poradenstva pre študentov na UKF v Nitre.

Pre potreby realizácie tohto zámeru vytvorila tím riešiteľov v zložení PhDr. Miroslava Líškova, PhD. – zodpovedný riešiteľ a koordinátor, Ing. Alojzia Kováčová, PhD. – garant realizácie stavby, Mgr. Miroslav Tvrdík, PhD. – manažér Poradenského a servisného centra, doc. ThDr. Ľubomír Hlad, PhD. – odborný garant duchovného poradenstva, Ing. Dana Buchová – odborný garant finančného poradenstva, PaedDr. Marta Zaťková, PhD. – odborný garant kariérneho a psychologického poradenstva, doc. PaedDr. Erik Žovinec, PhD. – odborný garant špeciálno-pedagogického poradenstva a podpory pre študentov so špecifickými vzdelávacími potrebami, PhDr. Alica Slamková, PhD. – odborný garant poradenstva zameraného na zdravie, JUDr. Katarína Burdová – odborný garant právneho poradenstva, PhDr. Miroslava Čerešníková, PhD. – odborný garant sociálneho poradenstva, Ing. Peter Vítek – referent investičnej činnosti I., Ing. Ľudmila Lampertová – referent

investičnej činnosti II., Ing. Zita Tománová – referent verejného obstarávania, Ing. Martina Gregušová – finančný manažér, Alexandra Oborčoková – administrátor projektu, Mgr. Tímea Kamenická – referent Referátu pre vzťahy s verejnosťou a sociálne veci.

Spomínaný tím vychádzal z dlhodobej spolupráce so študentmi a z ich potrieb, ktoré si náročnosť a špecifikum vysok školského štúdia vyžadujú. Na základe mapovania potrieb študentov prostredníctvom dotazníkov a fokusových skupín sa potvrdila nutnosť centralizovania a zefektívnenia poradenstva pre študentov.

Tieto potreby sa podarilo zhmotniť a Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre v akademickom roku 2017/2018 pripravila v rámci podporných služieb pre študentov centralizovaný systém poradenstva aj vďaka rozvojovému projektu Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR „Centralizovanie a zefektívnenie poradenstva pre študentov Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre“.

Poradenstvo budú zabezpečovať odborníci z UKF v Nitre aj z externého prostredia, a to v nasledujúcich oblastiach: duchovné poradenstvo, finančné poradenstvo, kariérne poradenstvo, psychologické poradenstvo,

poradenstvo a podpora pre študentov so špecifickými vzdelávacími potrebami, poradenstvo zamerané na zdravie, právne poradenstvo, sociálne poradenstvo. Študenti zatiaľ môžu poradcov osloviť prostredníctvom emailov, prípadne poslať svoju požiadavku na poradenstvo, otázku alebo námietku na mailovú adresu Mgr. Miroslava Tvrdíka, PhD. Viac informácií o konkrétnych poradcoch študenti získajú na <https://www.ukf.sk/sluzby-studentom/poradenske-a-servisne-centrum>.

PhDr. Miroslava Líškova, PhD.,
prorektorka pre vzťahy s verejnosťou
a sociálne veci UKF,
Mgr. Miroslav Tvrdík, PhD.,
manažér Poradenského a servisného
centra,
Mgr. Tímea Kamenická,
referent Referátu pre vzťahy s verejnosťou
a sociálne veci
foto: LB

Aké bolo ponitranske leto?

Obdobie leta, oddychu, voľného času a dovolení si ľudia väčšinou spájajú s mesiacmi júl a august. Pre folklórne súbory začína letná sezóna o niečo skôr – už v máji, kedy sa organizujú prvé festivaly, ktorými hlavnými programovými „tahačmi“ bývajú práve folklórne kolektívy.

Folklórny súbor Ponitran sa v tejto sezóne úspešne predstavil na niekoľkých významných kultúrnych podujatiach v Nitre, regióne i za hranicami Slovenska. Už v máji sme sa zúčastnili krajskej postupovej súťaže choreografií folklórnych súborov „Budú hrať“, v júni na Medzinárodnom folklórnom festivale „Strážnica 2017“, v júli sme súťažili na tradičnom akademickom podujatí „Akademický Zvolen 2017“ a v auguste sme zavŕšili sezónu 2016/2017 predstavením sa na 26. tekovských slávnostiach „Tekov spieva a tancuje“ v Starom Tekove a 24. Dubnickom folklórnom festivale v Dubnici nad Váhom.

Naša letná tanečná sezóna začala jedným z našich najväčších úspechov – umiestnením sa v zlatom pásme na krajskej súťaži choreografií folklórnych súborov „Budú hrať“ a priamym postupom na Celoštátnu súťaž choreografií folklórnych súborov, ktorá sa bude konať v novembri v Liptovskom Mikuláši. Súťaž sa konala 21. mája 2017 v Topoľčiankach a predstavili sa na nej najlepšie súbory Nitrianskeho kraja. Ponitran súťažil s choreografiou z názvom „Z Podzoboria“ (choreografia: Mgr. P. Hrabovský), ktorá čerpá námet z tanečnej a hudobnej kultúry obcí Žirany a Kolíňany. Okrem toho na nej súbor predstavil svoje nové kroje, predlohou ktorým boli krojárom, Bc. Patrikovi Ragovi a Bc. Lucii Mackovej, študentom Katedry etnológie a folkloristiky FF UKF, odevné varianty spomínaných podzoborských obcí.

Folklorný festival Východná je mnohým viac či menej „folklórne“ zainteresovaným pojem isto známy. Menej známym festivalom, no v kontexte folklórneho hnutia v bývalom Československu o to významnejším, je Medzinárodný folklórny festival v Strážnici na Morave. Ako prvý festival svojho druhu v Československu bol dejiskom prvých významných scénických vystúpení folklórnych súborov z Moravy, Čiech i Slovenska, na popud ktorého vznikla aj samotná Východná. Ponitran mal tú česť vystúpiť na tomto prestížnom folklórnom festivale, tohto roku ako jediný folklórny súbor zo Slovenska. Predstavili sme sa okrem nedeľného galaprogramu v dvoch programoch venovaných gajdošskej kultúre pred niekoľkotisícovým publikom. MFF Strážnica, pre domácich sviatok moravského folklóru, sa konal 23. – 25. júna.

Našou každoročnou „povinnou“ jazdou, ktorú však vždy radi absolvujeme, je účasť na súťažných festivaloch akademických folklórnych súborov – Akademická Nitra a Akademický Zvolen. Tento rok sme cestovali predviesť náš program „Po

Letné aktivity Ponitranu preto nesúviseli len s našou scénickou prezentáciou na festivaloch, ale zahŕňali taktiež intenzívne prípravy na výročie v novembri. V auguste vedúci súboru, Martina a Peter Hrabovskí, navštevovali významné osobnosti súboru, s ktorými natáčali rozhovory o spomienkach na ich pôsobenie v súbore Ponitran. Výpovede osobností z histórie súboru ako Ján Blaho, Ján Krajaneč, Marián Hlavatý, Samo Smetana, Peter a Marcela Michalovičovi a i. zaznejú v projekcii počas slávnostného programu s názvom „Na západe niečo nového“.

Novú tanečnú sezónu, ako každý rok, sme 20. a 25. septembra otvorili náborom do tanečnej a hudobnej zložky súboru. Starí, ale i noví členovia súboru absolvovali intenzívnu prípravu na výročie, okrem iného aj na spoločnom sústreďení v obci Šumiac 13. – 15. októbra. Okrem toho sme pripravili zverejnenie nového loga a vizuálu súboru, ktorý sa má zmodernizovať a priblížiť tak širšiemu publiku, nielen rýdzo „folklórnemu“. V novembri, len pár dní pred výročím,

troch tokoch“ do Zvolena. Choreograf a umelecký vedúci súboru, Peter Hrabovský, sa pri tvorbe choreografie inšpiroval duchovnou a materiálnou kultúrou spomedzi tokov troch riek – Hron, Žitava a Váh, pretekajúcich aj cez územie juhozápadného Slovenska. Laureáta festivalu sme síce nezískali, no veľmi nás potešila Cena primátorky mesta Zvolen. Samostatnú cenu získal aj náš gajdoš, Tomáš Blažek, za štýlovú hru na gajdách (mimochodom už tretíkrát po sebe).

Po vyše mesačnom oddychu od tancovania predstavil Ponitran 13. augusta hodinový profilový program ako vyvrcholenie 26. tekovských slávností „Tekov spieva a tancuje“ a nakoniec posledný augustový víkend sme strávili v Dubnici nad Váhom na 24. Dubnickom folklórnom festivale. Boli to výborné príležitosti precvičenia a zopakovania si celého repertoáru súboru, ktorý bude uvedený v slávnostnom programe pri príležitosti 50. výročia založenia súboru 16. novembra 2017 v Divadle Andreja Bagara v Nitre.

11. – 12. novembra, cestujeme do Liptovského Mikuláša na celoštátnu súťažnú prehliadku choreografií folklórnych súborov. Držte nám palce!

Mgr. Martina Hrabovská,
Katedra etnológie a folkloristiky FF UKF v Nitre
Foto: Miloš Štefanka, Dagmar Blahutová

Štvrťstoročnica germanistov

Katedra germanistiky a DAAD oslávili
dvadsaťpäť rokov svojej existencie

V dňoch 27. - 28. apríla 2017 sa na Filozofickej fakulte UKF v Nitre konala medzinárodná vedecká konferencia pod názvom „Synergie – 25 rokov germanistiky a DAAD na UKF v Nitre“, ktorú organizovala Katedra germanistiky FF pri príležitosti 25. výročia jej založenia a existencie lektorátu DAAD (Nemecká akademická výmenná služba). Zúčastnilo sa jej 37 germanistov z Nemecka, Rakúska, Poľska, Maďarska, Macedónska, Rumunska, Českej republiky a Slovenska a temer 30 pozvaných hostí. Medzinárodnú konferenciu podporili svojou účasťou na slávnostnom otvorení Dr. Joachim Bleicker, veľvyslanec Nemeckej republiky na Slovensku, prof. PaedDr. Bernard Garaj, CSc., dekan FF UKF v Nitre, PhDr. Ľuboš Török, Ph.D., prodekan pre medzinárodné vzťahy a rozvoj FF UKF v Nitre, ako aj predstavitelia ďalších inštitúcií, s ktorými Katedra germanistiky FF úzko spolupracuje od začiatku svojej existencie – Dr. Thomas Stiglbrunner, riaditeľ Rakúskeho inštitútu v Bratislave, PhDr.

Iveta Sládeková Ondrejková, zástupkyňa riaditeľky Goetheho inštitútu v Bratislave a PhDr. Nadežda Zemaníková, PhD., prezidentka Spoločnosti učiteľov a germanistov Slovenska (SUNG).

Dr. Joachim Bleicker, nemecký veľvyslanec na Slovensku, ocenil vo svojom pozdravnom príhovore predovšetkým úspechy, ktoré katedra dosiahla vo vzdelávaní učiteľov nemeckého jazyka. Mnohí z nich našli uplatnenie aj mimo učiteľského povolania ako úspešní prekladatelia, autori učebníc nemeckého jazyka či žurnalisti. Vyjadril taktiež svoju podporu všetkým aktivitám, ktoré súvisia s šírením nemeckého jazyka a kultúry v zahraničí.

PaedDr. Oľga Wrede, PhD., vedúca katedry germanistiky, sa vo svojom prejave sústredila na rôzne podoby synergií, ktoré katedru germanistiky od jej založenia v roku 1992 spájajú s DAAD. Na katedre sa za posledné štvrtstoročie vystriedalo 7 vysokokvalifikovaných lektorov a lektoriek, ktorých vzdelávacie i mimovyučovacie aktivity neraz presahovali rámec štandardného lektorského pôsobenia. Vďaka ich osobnej angažovanosti a iniciatíve sa tak na katedre uskutočnili mnohé autorské čítania, odborné prednášky, študijné cesty, putovné výstavy, workshopy či filmové večery. Momentálne pôsobí na katedre ako lektor DAAD Dr. phil Daniel Krause, ktorý sa o. i. významnou mierou podieľa na propagácii letných jazykových kurzov v Nemecku a pomáha študentom pri uchádzaní sa o štipendijné pobyty. Veľkým prínosom DAAD pre katedru je bezpochyby aj možnosť financovania študijných ciest pre študentov germanistiky tak, ako tomu bolo naposledy v októbri 2016, keď 15 študentov študijného programu UAP – nemecký jazyk a literatúra a študijného programu prekladateľstvo a tlmočníctvo – nemecký jazyk a kultúra vďaka finančnej podpore DAAD mohlo stráviť 7 nezabudnuteľných dní na nemeckých univerzitách v Passau, Bambergu, Bayreuthe a Mainzi-Germersheime. PaedDr. Oľga Wrede, PhD., sa vo svojich reminiscenciách ďalej vrátila aj do rokov minulých a spomenula kolegov a kolegyne, vďaka pričineniu ktorých katedra germanistiky nielen vznikla, ale mohla sa vyvinúť na jednu z renomovaných slovenských germanistických katedier. Poukázala tiež na úspešne realizované jednodoborové štúdium nemčiny PHARE v rokoch 1993-2004 a dlhoročnú intenzívnu spoluprácu s Katedrou nemeckej jazykovedy Univerzity Passau v rámci programu DAAD Germanistické inštitucionálne partnerstvá (GIP). Výsledkom tejto medzinárodnej spolupráce boli nielen početné prednáškové a študijné pobyty členov oboch katedier, ale aj pravidelné organizovanie spoločných konferencií a vydávanie odborných publikácií. Katedra germanistiky FF UKF sa tak dostala aj do povedomia zahraničnej germanistiky.

Slávnostné otvorenie konferencie sa nenieslo iba v duchu rekapitulácie posledných 25 rokov existencie Katedry germanistiky na FF UKF v Nitre z pohľadu vzdelávania predovšetkým učiteľov nemeckého jazyka a výsledkov vedeckej

Plenárne prednášky predniesli renomovaní európski germanisti.

a publikačnej činnosti jej členov, ale reflektovalo kriticky aj súčasné postavenie nemeckého jazyka ako cudzieho jazyka v stredoeurópskom kontexte a perspektívy posilnenia jeho významu pre interkultúrne komunikáciu. Kritického zhodnotenia sa vo svojom príspevku zhostil bravúrne PhDr. Roman Trošok, CSc., zakladajúci člen a dlhoročný vedúci katedry. Poukázal o. i. na klesajúce počty záujemcov o štúdium nemeckého jazyka v porovnaní s ostatnými rokmi, na všeobecne znevýhodnené postavenie cudzích jazykov v porovnaní s angličtinou o. i. aj v dôsledku jazykovej politiky na Slovensku a negatívne dopady na vyučovanie nemeckého jazyka na všetkých typoch škôl, univerzitné vzdelávanie nevynímajúc.

Plenárne prednášky predniesli renomovaní európski germanisti – prof. em. Dr. Hans-Werner Eroms (Univerzita Passau), Dr. phil Monika Riedel (TU Dortmund) a prof. PhDr. Věra Janíková, Ph.D. (Masarykova univerzita Brno). Prof. Eroms bol na našej alma mater v roku 2008 udelený čestný titul doctor honoris causa za jeho celoživotnú tvorivú vedeckú a pedagogickú prácu v oblasti nemeckej jazykovedy, významný prínos vo formovaní aktuálnych trendov moderného

lingvistického myslenia v širokom medzinárodnom kontexte a výraznú osobnú angažovanosť pri rozvíjaní dlhoročnej spolupráce medzi UKF v Nitre a Univerzitou Passau. Mimoriadneho uznania sa zo strany účastníkov konferencie dostalo Dr. phil. Monike Riedel, našej dlhoročnej kolegyni, za jej excelentnú prednášku na tému „Od literatúry tzv. gastarbajtrov k postmigračnej literatúre. Úvahy o literatúre prisťahovaleckých spisovateľov a spisovateliek v Nemecku“. Rokovania na druhý deň konferencie prebiehali paralelne v troch sekciách – jazykovednej, literárnej a didaktickej. Účastníci konferencie sa v nich venovali širokej palete tém ako germanistická medievistika, Goethe a súčasná recepcia jeho diela, literárny preklad, vývoj súčasného nemeckého jazyka, nové metódy a trendy vo vyučovaní nemčiny ako cudzieho jazyka a i. Keďže mnohí z účastníkov boli v meste pod Zoborom prvý raz, mohli jeho najkrajšie historické zákutia spoznať po ukončení konferencie aj v rámci prehliadky Nitrianskeho hradu a Horného mesta.

O úspechu medzinárodnej vedeckej konferencie „Synergie – 25 rokov germanistiky a DAAD na UKF v Nitre“ svedčia o. i. aj početné pozitívne ohlasy zo strany jej účastníkov. Sme presvedčení, že konferencia nebola iba obhliadnutím za posledným štvrtstoročím germanistiky v Nitre, ale že načrtla reálne možnosti jej ďalšieho rozvoja či už v oblasti vzdelávacej, ale i výskumnej. Mimoriadne si ceníme podpory, ktorú nám prejavili oficiálni predstavitelia inštitúcií, samotní účastníci, ale aj sponzori konferencie – spoločnosti Muehlbauer Technologies s.r.o. a Industrial Cables Slovakia, s.r.o.

PaedDr. Oľga Wrede, PhD.,
vedúca Katedry germanistiky FF
Foto: Radek Bezvoda, Jalal Al-Ali

AKTIVITY KATEDRY GERMANISTIKY

Koráb s germanistami sa plavil aj v letnom semestri.

Katedra germanistiky FF UKF v Nitre ponúkla svojim študentom aj v letnom semestri 2017 pestrú paletu podujatí, na ktorých sa poznatky sprostredkovávali nielen formou prednášok či workshopov, ale aj zábavy a kultúrneho vyžitia. Vnieslo to nový vietor do plachiet spoločného germanofónneho korábu, ktorý neraz brázdil aj po medzinárodných vodách.

Inovatívny bol pre FF UKF v Nitre Deň otvorených dverí, ktorý sa konal 16. februára 2017. Po úvodnej prezentácii jednotlivých študijných programov sa v aule UKF konala séria krátkych divadelných predstavení, ktorými univerzitné študentské divadlo VYDI dosiaľ nevidaným a vskutku originálnym spôsobom prezentovalo jednotlivé katedry. Personifikovaná Filozofia si postupne vypočula úvodný monológ z Hamleta, historický dokument od kráľovnej Alžbety, list

Tatiany Eugenovi Oneginovi, pozdrav z Hájnikovej ženy, citát z Aristotelovho traktátu, Konštantínov Proglas či známu melódiu 'O sole mio od benátskeho gondoliera. Za Katedru germanistiky svoj prejav predniesol Faust z Goetheho nesmrteľnej tragédie. Úlohy sa presvedčivo zhostil Lukáš Chvojka, študent 1. ročníka magisterského štúdia UAP. „Ach, študoval som filozofiu, / medicínu a právne vedy, / a potom, žiaľ, i teológiu / som prelúskal – tu teraz sedím, / zodretý blázon, úbožiak / a múdry ako malý žiak“, rozozvučali sa aulou Faustove slová, ktoré potenciálneho študenta, sediaceho v hladisku, mali nie odradiť, ale pripraviť na náročné štúdium, ktoré síce prináša mnoho ťŕňov, no s príslovečnou trpezlivosťou medzi nimi bez pochyb možno nájsť nielen ruže oslobodzujúceho poznania, ale aj praktických zručností, po akých je dopyt na súčasnom trhu práce. Pútavá

bola napokon aj prezentácia študijných programov, ktoré Katedra germanistiky ponúka. Atmosféra už v priestoroch katedry bola o to uvoľnenejšia, o čo ne-nútenejšie, takpovediac neprofesorským spôsobom, poskytovali naše študentky cenné informácie i motiváciu do štúdia mladým uchádzačom, zvyčajne zviazaným pocitom stredoškolskej plachosti.

V podobnom duchu sa niesli dve medzinárodno-interdisciplinárne akcie, zorganizované rakúskym lektorom MMag. Dr. Ianom Innerhoferom, ktorý pozval na Katedru germanistiky dvoch uznávaných expertov. Najprv k nám zavítal Mag. Dr. Thomas Stiglbrunner, riaditeľ Rakúskeho inštitútu v Bratislave. 27. 03. 2017 viedol workshop na tému „Umenie z Rakúska v rokoch 1700 – 2000“. Stredobodom záujmu boli slávne obrazy najvplyvnejších rakúskych maliarov ako Egon Schiele či Oskar Kokoschka. Tento

interaktívny workshop bol obohacujúci najmä pre umelecky citiacich študentov, no o týždeň neskôr, 3. apríla 2017, si na svoje prišli aj študenti zameraní skôr na prírodné vedy, a to najmä zásluhou ďalšieho pozvaného hosta MMag. Dr. Bernharda Behama, historika matematiky, ktorý študentom prednášal na tému „Pri čarovnom vrchu. Rakúsky matematik Karl Menger pri objavovaní nových dimenzií“. Karl Menger (1902 – 1985) sa vo svete matematiky preslávil už v mladosti prácami o pojmoch „krivka“ a „dimenzia“. Výklad Dr. Behama o Mengerovom živote a diele sa u študentov stretol s nevýdanim záujmom zrejme aj preto, že dejiny prírodných vied v Rakúsku nie sú na našich katedrách a inštitútoch bežne pertraktovanou témou.

Popoluška (Aschenputtel), Vlk a sedem kozliatok (Der Wolf und die sieben Geißlein) a mnoho ďalších, o ktorých súčasný čitateľ mnohokrát ani netuší, že pochádzajú z nemeckej jazykovej oblasti. Žiakom dal workshop veľmi veľa – zakúsili, že nemecký jazyk sa dá učiť aj zábavnou či dobrodružnou formou.

Završením aktivít Katedry germanistiky v letnom semestri bola medzinárodná vedecká konferencia „Synergie – 25 rokov germanistiky a DAAD na UKF v Nitre“, ktorá sa konala v dňoch 27. – 28. apríla 2017. Pod záštitou nemeckého veľvyslanca na Slovensku Dr. Joachima Bleickera si takmer štyridsať germanistov z ôsmich krajín a asi tridsať pozvaných hostí pripomenulo

nielen štvrtstoročie založenia nitrianskej germanistiky, ale aj rovnako dlhé pôsobenie DAAD (Nemeckej akademickej výmennej služby) na FF UKF v Nitre. Medzinárodne ladená bola aj Rakúsko-slovenská letná jazyková škola, na ktorej sa od 9. do 22. 7. 2017 zúčastnilo 15 rakúskych a 15 slovenských vysokoškolských študentov. Bola to nezabudnuteľná bodka za aktivitami Katedry germanistiky pred nastávajúcim zimným semestrom, ktorý, dúfame, bude rovnako úspešný, ak nie úspešnejší ako ten uplynulý.

Mgr. Ján Čakanek, PhD.,
FF - Katedra germanistiky
Foto: Oľga Wrede

Stredobodom záujmu boli slávne obrazy najvplyvnejších rakúskych maliarov ako Egon Schiele či Oskar Kokoschka.

Na hravú nôtu Katedra germanistiky preladila už osemnástym divadelným festivalom pre základné, stredné a jazykové školy, ktorý sa konal v spolupráci s Katedrou anglistiky a amerikanistiky, Katedrou romanistiky a Okresným úradom v Nitre v dňoch 25. – 27. apríla 2017, tentokrát na tému „Zvieratá“. Išlo o jedinečné prepojenie akademického sveta a sveta stredných a základných škôl. Hlavnou koordinátorkou festivalu bola doc. PaedDr. Eva Stranovská, PhD., z Katedry germanistiky, ktorá vo svojich aktivitách pokračovala aj v nasledujúcich dňoch - 3. mája 2017 zorganizovala workshop o rozprávkach bratov Grimmovcov na Základnej škole Nábrežie mládeže v Nitre. Za asistencie študentiek a študentov 1. ročníka magisterského štúdia UAP sa žiaci oboznámili s grimmovskými rozprávkami ako Červená čiapočka (Rotkäppchen),

NAFSA 2017

UKF v Nitre po prvý krát na svetovom kongrese medzinárodného vzdelávania.

Na prelome mája a júna, v týždni od 29. mája do 2. júna 2017, sa konal svetový kongres medzinárodného vzdelávania NAFSA 2017 spojený s veľtrhom vzdelávania EXPO 2017. Po prvýkrát sa ako jediná slovenská univerzita zúčastnila aj Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre. NAFSA: Association of International Educators (<http://www.nafsa.org>) je medzinárodná asociácia so sídlom vo Washingtone, DC, ktorá združuje predstaviteľov vzdelávacích inštitúcií z celého sveta. Vznikla koncom 40. rokov 20. storočia ako najväčšie združenie neziskových organizácií na svete, ktoré sa venuje medzinárodnému vzdelávaniu. Jej misiou je všestranná podpora medzinárodných mobilít študentov a pedagógov, angažovanie sa v progresívnych postupoch, ktoré umožňujú väčšie prepojenie vzdelávacích inštitúcií vo svete, vytvárajú prostredie pre získavanie vedomostí a zručností globálneho občana a pokojného prostredia pre budúce generácie.

Ako významná americká asociácia usporadúva NAFSA svoje kongresy a veľtrhy v amerických centrách vzdelanosti, kultúry a umenia. Tento rok padla voľba na známe Convention Center v kalifornskom Los Angeles (LACC), ktoré svojim veľkorysým vybavením a grandióznou rozlohou hravo pokrylo nároky vyše 10 tisíc účastníkov a viac než 400 vystavovateľov z celého sveta. Okrem bohatého výberu predkonferenčných aktivít v sobotu a v nedeľu ponúklo LACC počas piatich dní atraktívne pódium pre interaktívne workshopy, náučné a informačné semináre, monotematicky zamerané diskusné fóra, stretnutia odborníkov v rámci inštitucionálne a regionálne zameranej problematiky legislatívnych procesov a pod. Významným prínosom boli prezentácie predstaviteľov vzdelávacích inštitúcií a nadácií s dlhoročnou praxou a spoločenským uznaním v oblasti realizácie výmeny študentov, ktorí ponúkli analytický a komparatívny pohľad na vysokoškolské štúdium v Európe a USA, ale aj v širšom kontexte v porovnaní s ostatným svetom. Za všetky spomejme interaktívny seminár s názvom What is a Bachelor's Degree? European and U.S. Perspectives, kde zástupcovia z Nemecka, Švédska, Talianska a Spojených Štátov diskutovali o rozdieloch a podobnostiach bolonského a amerického systému udeľovania bakalárskych

titulov, poukázali na odlišnosti vo filozofii a štruktúre vysokoškolského vzdelávania, na slobodné umenia vo vzdelávaní ako prirodzenej súčasť amerického univerzitného vzdelávania a pod. s cieľom identifikovať ich dopad na vzájomnú výmenu študentov a celkový rozvoj medzinárodných vzťahov medzi univerzitami. Cieľom seminára bolo 1) identifikovať minimálne tri kľúčové podobnosti a rozdiely vo vzdelávacích systémoch jednotlivých krajín so zameraním na bakalársky stupeň štúdia, 2) analyzovať a porovnať štruktúru a očakávané výsledky vzdelávania, 3) vyhodnotiť vysokoškolské kurikula vo všeobecnosti, určiť úlohu a objem slobodných umení a všeobecného vzdelania v nich. Medzi spoločensky výnimočné a jedinečné akcie patrili plenárne prednášky významných osobností spoločenského, kultúrneho a politického života. Auditórium zaplnené do posledného miesta očarila svojim šarmom a brisknou prednáškou Isabel Wilkersonová, autorka bestsellerov a nositeľka ceny New York Times za žurnalistiku, prvá Afroameričanka ocenená Pulitzerovou cenou a medailou prezidenta Obamu za humanitné vedy. Nemenej významným hosťom bol charizmatik basketbalista Kareem Abdul-Jabbar, najúspešnejší útočník a šestnásobný víťaz NBA, ktorý dnes patrí medzi najvplyvnejšie osobnosti Ameriky. Má svoj stĺpček v The Washington Post a časopise Time, kde sa vyjadruje k dôležitým a spoločensky a politicky kontroverzným témam. Po 50-ročnej kariére športovca, aktivistu a najpredávanejšieho autora New York Times ponúka dnes svoje názory ako uznávaný rečník. V roku 2015 zaznamenal jeho športový dokument, ocenený aj cenou Emmy, najvyššiu sledovanosť a najvyššie hodnotenie z produkcie HBO. V roku 2016 mu prezident Barack Obama udelil najvyššie národné vyznamenanie Medailu za slobodu. V rámci predkonferenčných aktivít usporiadali organizátori pre účastníkov mimo USA návštevu univerzít južnej Kalifornie. Pod hlavičkou USC (University of South California) pôsobí dnes desať prestížnych univerzít, ktoré ponúkli prezentácie svojich fakúlt, ich atraktívne medzinárodne orientované študijné programy, vedecko-výskumné projekty, ako aj prehliadku učebných a výskumných priestorov, parkov a univerzitných areálov.

Po prvý krát mala zastúpenie na kongrese a prostredníctvom Fulbrightovej komisie Slovensko i na veľtrhu vzdelávania NAFSA 2017 aj Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre. Napriek objektívne limitovaným možnostiam ponuky UKF v Nitre je aspoň príležitostná účasť na takýchto podujatiach potrebná a prínosná pre ďalší rozvoj a stratégiu UKF v oblasti internacionalizácie. Na veľtrhu vzdelávania sme nadviazali nielen nové kontakty, ale absolvovali sme aj desiatky stretnutí s našimi Erasmus partnermi z Európy a oslovili sme s ponukou o spoluprácu aj ďalších mnohých potenciálnych partnerov z Ruska, USA a i. Postrehli sme, že vo všeobecnosti sa slovenské univerzity kongresov a veľtrhov NAFSA zúčastňujú len sporadicky, napríklad v porovnaní s českými univerzitami, ktoré sa pod záštitou Ministerstva školstva ČR spoločne prezentovali v stánku s názvom Come to Study to Czech Republic. V tomto smere by aj slovenské univerzity iste ocenili konkrétnu pomoc a podporu. Účasť na svetovom kongrese vzdelávania spojeného s veľtrhom bola informatívna a spoločensky i odborne veľmi inšpiratívna. Video z kongresu a veľtrhu si možno pozrieť tu: <https://www.youtube.com/watch?v=ldb7GP6BH08&t=4s>.

prof. PhDr. Gabriela Miššíková, CSc.,
 prorektorka pre medzinárodné vzťahy
 foto: autorka

IQAT – HODNOTENIE PROJEKTU

UKF v Nitre hodnotí pôsobenie v medzinárodnom projekte „Enhancing capacities in implementation of institutional quality assurance and typology using Bologna process principles/ IQAT“.

Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre mala možnosť počas posledných siedmich rokov participovať na realizácii viacerých národných a medzinárodných projektov, ktorých hlavnou témou bol interný systém merania kvality vzdelávania na základe využitia európskych štandardov a noriem (ESG). Projekty nám priniesli jedinečnú príležitosť nadobudnúť nové poznatky a skúsenosti. Postupom času sa naša univerzita prepracovala z pozície prijímateľa nových poznatkov na pozíciu expertnej inštitúcie, ktorá má v danej oblasti sama čo ponúknuť zahraničným partnerom. V súčasnosti UKF v Nitre hodnotí svoje pôsobenie v medzinárodnom projekte „Enhancing capacities in implementation of institutional quality assurance and typology using Bologna process principles/IQAT“, ktorého hlavným cieľom bolo pomôcť pripraviť a implementovať stratégie interného hodnotenia kvality vzdelávania na základe vybraných európskych štandardov a noriem (ESG) v prostredí vysokoškolských inštitúcií dvoch štátov, Kazachstanu a Uzbekistanu. Ďalším nemenej dôležitým cieľom projektu bolo vytvoriť priestor pre diskusiu a vzájomnú výmenu skúseností v oblasti interného hodnotenia kvality vzdelávania medzi piatimi vysokoškolskými inštitúciami z krajín EU.

Do projektu IQAT sa zapojili viaceré európske vysokoškolské inštitúcie. Predkladateľom a lídrom projektu bola Vysoká škola zemědělská v Praze. Ďalším partnerom projektu sa stalo Centrum pro studium vysokého školství v Praze, španielska University of Alicante a University of Latvia z Rígy. Slovensko zastupovala UKF v Nitre. Prijímateľmi pomoci v rámci projektu sa stali nasledovné vysokoškolské inštitúcie: S. Seifullin Kazakh Agro Technical University (Astana, Kazachstan), International Educational Corporation (Almaty, Kazachstan), Karaganda State Technical University (Karaganda, Kazachstan), Tashkent Chemical-Technological Institute (Tashkent, Uzbekistan), Samarkand Agricultural Institute (Samarkand, Uzbekistan), Andijan State University (Andijan, Uzbekistan). Aktivita projektu boli zabezpečované dvoma medzinárodnými expertnými tímami, ktoré boli zložené zo zástupcov piatich vyššie uvedených EÚ vzdelávacích inštitúcií zapojených do projektu. Prvý tím sa bol zameraný na pomoc vysokým školám z Kazachstanu a druhý z Uzbekistanu. Na konzultačných a poradenských aktivitách druhého tímu spolupracujúceho s uzbeckými vysokými školami, participovali aj pracovníčky UKF v Nitre – prof. PaedDr. Alena Hašková, CSc., doc. PaedDr. Danka Lukáčová, PhD., a Mgr. Ľubica Lachká.

Cieľom oboch medzinárodných tímov bolo zmapovať, do akej miery je možné uplatňovať odporúčania vplyvajúce z Bolonského procesu v podmienkach vysokého školstva v Kazachstane a Uzbekistane. Výsledky mapovania ukázali, že národné legislatívne prostredie ani v jednej z krajín neumožňuje vysokým školám, aby samostatne a nezávisle riešili prípravu a implementáciu interných systémov merania kvality vzdelávania na báze ESG, pretože nefungujú ako verejné inštitúcie, ale sú v plnej miere riadené štátom a národnou legislatívou. Napriek tomuto zisteniu mohli aktivity projektu pokračovať, pretože vlády oboch štátov venujú Bolonskému procesu a jeho implementácii veľkú pozornosť. Diskusia na tému implementácie Bolonského procesu na národnej úrovni v Kazachstane ako aj Uzbekistane vedie k predbežným záverom, že transfer tohto procesu neprebehne komplexne, ale bude sa aplikovať parciálne, hlavne s cieľom zlepšiť podmienky pre internacionalizáciu vysokoškolského vzdelávania. V oboch krajinách pôsobia tímy Bolonských expertov, ktorí sú poradnými orgánmi prezidenta a ministra školstva. Jednou z ich úloh je zabezpečovanie komunikácie o implementácii Bolonského procesu so zástupcami vysokých škôl a identifikácia vhodnosti transferu nástrojov tohto procesu v podmienkach jednotlivých vysokých škôl. Implementácia interných systémov merania kvality vzdelávania na báze ESG patrí k tým témam, ktorým vlády oboch štátov venujú zvýšenú pozornosť a ich transfer do praxe považujú za nevyhnutný.

Hlavné výstupy projektu tvorí šesť sebahodnotiacich správ, ktoré vypracovala každá z partnerských inštitúcií v Kazachstane ako aj Uzbekistane v spolupráci s expertnými medzinárodnými tímami. V rámci nich boli identifikované konkrétne oblasti vzdelávania, ktoré si jednotlivé partnerské VŠ vybrali ako vhodné pre uplatnenie interných systémov merania kvality na báze ESG a ktorých implementáciu budú pilotne overovať v praxi. Ďalším výstupom projektu sú návrhy interných strategických dokumentov definujúcich stratégie v oblasti interného merania kvality vzdelávania, ako aj obsah, procesy a nástroje nevyhnutné pre ich implementáciu. Tieto boli pripravované počas konzultačných návštev medzinárodných expertných tímov priamo na pôde partnerských univerzít na základe pripravených sebahodnotiacich správ. V projekte bola venovaná pozornosť aj vytvoreniu komunikačnej bázy pre výmenu skúseností v oblasti interného merania kvality vzdelávania na základe využitia európskych štandardov a noriem (ESG) ako aj informovaniu odbornej verejnosti o výsledkoch. V júni 2017 boli za týmto účelom organizované dve konferencie, jedna v Prahe a druhá v Astane. Záverečnú odbornú aktivitu projektu tvorí konferencia v Taškente, ktorá sa konala 5. až 7. septembra 2017.

Mgr. Ľubica Lachká,
Referát rozvoja, informatizácie a marketingovej komunikácie
Foto: archív projektu

Cirkulátor

12. ročník medzinárodnej študentskej súťaže v reklamnej tvorbe vyvrcholil slávnostným galavečerom.

Katedra masmediálnej komunikácie a reklamy má za sebou akademický rok bohatý na študentské projekty a eventy, premiérové, ale i tie s dlhoročnou tradíciou. Jednou zo skalných udalostí je projekt Cirkulátor. Uznávaná súťaž predstavuje pre študenta najlepší odrazový mostík. Každý rok fundovaná porota objaví mladé talenty, ktorým sa otvoria dvere do sveta reklamy.

O tom, že sa študenti snažia byť i mimo klasického vyučovania aktívni, svedčí Cirkulátor, ktorý sa počas rokov svojej existencie vyformoval na kvalitnú a uznávanú súťaž a stal sa pojmom a zárukou kvality aj medzi ľuďmi a kreatívcami v reklamných agentúrach. Počas letného semestra skupina mladých marketérov pod záštitou Univerzity Konštantína Filozofa, Katedry masmediálnej komunikácie a reklamy a v spolupráci s Európskou akadémiou manažmentu, marketingu a médií, intenzívne pracovala a manažovala celý priebeh súťaže.

Počas dvanástich ročníkov tejto súťaže sa prihlásil naozaj obdivuhodný počet prác, a to až 7215, hodnotilo ich 59 porotcov, na celom chode projektu sa vystriedalo 36 organizátorov a svojou prítomnosťou ich na galavečere počilo 1300 návštevníkov. Tento rok mali študenti stredných a vysokých škôl možnosť prihlásiť svoje spracované nápady do jedenástich kategórií, od printovej komerčnej či nekomerčnej reklamy, cez reklamný text a slogan, fotografiu, logo alebo reklamný dizajn. Šesťčlenná porota zložená z osobností z popredných slovenských reklamných agentúr posúdila až 160 študentských prác, 158 individuálnych a 2 skupinové projekty a vytvorila zoznam nominovaných v každej z kategórií.

Vďaka podpore sponzorov pripravil organizačný tím bodku za posledným ročníkom Cirkulátora v podobe galavečera, ktorý sa konal 7. júna 2017 v Galérii Univerzum. Organizátorov svojou prítomnosťou v publiku okrem nominovaných študentov a ďalších zainteresovaných návštevníkov, potešili i vzácní hostia, medzi nimi i samotný rektor univerzity profesor Ľubomír Zelenický, taktiež prodekan pre vzdelávanie v interných formách štúdia docentka Jarmila Jurová, prodekan pre medzinárodné vzťahy a rozvoj doktor Ľuboš Török a, samozrejme, i pedagógovia domácej katedry. Počas galavečera boli predstavené všetky nominované práce, návštevníci tak mali možnosť nazrieť na nekonvenčné pohľady kreatívnych študentov a vidieť naozaj pestrý prierez kreativitou, či odniesť si kultúrny zážitok vďaka kombinácii vystavených nominovaných prác a hudobného vystúpenia umelca na voľnej nohe, Marcela Dragúňa.

Počas dvanástich ročníkov tejto súťaže sa prihlásil naozaj obdivuhodný počet prác, a to až 7215, hodnotilo ich 59 porotcov, na celom chode projektu sa vystriedalo 36 organizátorov a svojou prítomnosťou ich na galavečere poctilo 1300 návštevníkov.

z bratislavskej UK a Jakubovi Olešovi z UCM v Trnave, ktorí tak získajú voľnosť realizovať svoje nápady, neoceniteľné poznatky z marketingovej praxe a produkcie reklamy a nevyučuje sa ani ďalšie budovanie kariéry. Vďaka hneď niekoľkým originálnym prácam si stáž od Triad Advertising vybojoval Jakub Svetlík, tiež z UCM, no ani UKF sa nedala zahanbiť. Radosť jej urobila Ľudmila Kandalová, ktorá získala stáž od poprednej slovenskej reklamnej agentúry, Istropolitany Ogilvy. Zásahu na tom má či už jej veselý slogan, Nielen čaje pije čaje, ale aj reklama na holiace strojčeky, kde zobrazila elektrické zásuvky ako tváre ľudí z celého sveta. V mnohých krajinách majú totiž zásuvky inú podobu a nápadne pripomínajú tváre rôzne oholených mužov.

Súťaž Cirkulátor je vďaka veľkorysej účasti porotcov, aktívne pôsobiach v oblasti reklamnej tvorby, zárukou kvality, objektivity a profesionálneho prístupu, ako zo strany odborníkov, tak aj usporiadateľov. Organizátori konštatujú, že atmosféra galavečera 12. ročníka medzinárodnej študentskej súťaže v reklamnej tvorbe sa niesla v príjemnej, útulnej a priateľskej atmosfére. Všetky práce boli výnimočné, potešili oko nielen odborníka, ale i laika. Event poskytol priestor na zotretie vzdialenosti medzi svetom študenta a svetom profesionála, okrem toho bol pre členov organizačného tímu i tréningom riadenia ľudských zdrojov a tiež timemanažmentu. V 13. ročníku majú organizátori v pláne veľké veci, ktoré sa rozhodne oplatí zažiť.

Bc. Veronika Szabóová,
PR tím, autorka blogu Cirkulátora, foto: tím Cirkulátor

Gro slávnostnej ceremónie tvorilo vyhlásenie víťazov, ktorí okrem diplomu, vecných cien či darčkových poukážok, získali aj naozaj originálne ocenenie vo forme kotúču cirkulátora na drevenom podstavci s vygravírovaným umiestnením a kategóriou. Avšak, tou najhodnotnejšou cenou bola dozaista stáž. Tú v tomto ročníku získali štyria študenti, ktorí svojimi prácami jednoznačne preukázali, že sa na veci nepozerajú cez klišé okuliare, no práve naopak, majú nadpriemerné idey, ktoré dokážu aj vizuálne atraktívne odkomunikovať. Agentúra, Chillix- kreatívne ostrá reklama, ponúkla stážovanie dvom študentom, Dominike Uhrincovej

← Ceny v tvare kotúču Cirkulátora
 ↗ Zľava doc. Spálová, prof. Zelenický, dr. Jurová, dr. Koprda,
 dr. Török, Veronika Szabóová
 ↑↑ Návštevníci zapozieraní na výherné práce Ľudky Kandalovej
 ↑ Útulná atmosféra v Galérii Univerzum

STAFF WEEK

Prvý International Erasmus+ Staff Training Week úspešne za nami.

Počas týždňa od 12. do 16. júna 2017 UKF v Nitre hostila účastníkov prvého medzinárodného Erasmus+ Staff Training Week-u, určeného koordinátorom programu Erasmus a ostatným zamestnancom pôsobiacim najmä na našich partnerských univerzitách v zahraničí. Podujatia Staff Week s pracovným názvom „Connected via Erasmus/Quantity vs Quality of Mobility“ sa zúčastnilo jedenásť kolegov z Adam Mickiewicz University in Poznan (Poľsko), Universitat de Valencia (Španielsko), Jagellonian University in Cracow (Poľsko), University of Bielsko-Biala (Poľsko), Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem (Česká republika), ako i iných univerzít, s ktorými naša univerzita ešte nespôlupracovala – SMK – University of Applied Social Sciences (Litva), Adana Science and Technology University (Turecko) či z N. I. Lobachevsky State University of Nizhny Novgorod (Ruská federácia). Účastníkmi boli zväčša Erasmus koordinátori na rektorátnej alebo fakultnej úrovni, ako aj koordinátori zodpovední za administráciu zahraničných študentov, manažment stáží a medzinárodných projektov.

Úvodné prezentácie jednotlivých účastníkov boli veľmi zaujímavé a poskytli nám prierezové informácie o ich univerzite a jej aktivitách s cieľom nielen predstaviť svoju prácu a skúsenosti v programe Erasmus+, ale i zaujať prítomných kolegov, diskutovať o možnej spolupráci a motivovať k výmene študentov a zamestnancov.

Pre kolegov zo zahraničia sme pripravili tri prezentácie: prvá načrtla poslanie a zameranie UKF a jej fakúlt, ponuku študijných programov vyučovaných aj v cudzom jazyku, aktivity medzinárodnej spolupráce, druhá sa venovala zavedeniu Erasmus programu a vývoju mobilit na UKF, aspektov kvality a uznávaniu mobilit študentov v rámci akcie KA103 a tretia prezentácia ponúkla našim zahraničným kolegom cenné informácie o riadení projektu Erasmus+ akcia KA107, vrátane našich doterajších skúseností a odporúčaní pri riadení tohto projektu. Mnohí z účastníkov majú dlhoročné skúsenosti s riadením európskych mobilit v rámci programu Erasmus+ i jeho predchodcov a, čo bolo potešujúce, tri z univerzít už, podobne ako UKF v Nitre, naštartovali

Staff Week však bol viac ako len prezentácia toho, čo naša univerzita ponúka a realizuje. Zahraniční študenti a kolegovia prichádzajúci do Nitry sa musia oboznámiť i so širším okolím našej univerzity a integrovať sa do prostredia v čo najväčšej možnej miere, k čomu im i my napomáhame.

spoluprácu i v rámci spomenutej akcie Erasmus+ KA107 – spolupráca s krajinami mimo EÚ a EHP. Bolo teda možné konzultovať svoje skúsenosti a nápady i v tejto oblasti. Účastníkov ďalej zaujali i prezentácie zástupcov všetkých našich fakúlt o ich úspechoch v riadení Erasmus projektov

a boli príjemne prekvapení počtom a zameraním projektov, ktoré naše katedry alebo pracoviská riešia. Posledný deň Staff Weeku ozvláštnila prezentácia našich študentov sekcie ESN UKF, dobrovoľníckej študentskej organizácie UKF, ktorá ponúka Buddy service všetkým zahraničným študentom na UKF. I keď naša sekcia nie je veľká a ani počet zahraničných študentov stále nedosahuje želaný rozmer, sekcia získala uznanie na národnej úrovni ESN a i kolegovia zo zahraničia mali možnosť vidieť široký záber aktivít, ktorým sa venujú vo vzťahu k prijatým zahraničným študentom. Keďže sa hovorí, že je lepšie raz vidieť ako stokrát počuť, formálny program Staff Weeku doplnila prehliadka niektorých budov a pracovísk UKF (ŠD UKF Nitra, Mediálneho centra FF, Pedagogickej fakulty a Univerzitnej knižnice UKF) spojená so spoločnou večerou s účastníkmi. Staff Week však bol viac ako len

prezentácia toho, čo naša univerzita ponúka a realizuje. Zahraniční študenti a kolegovia prichádzajúci do Nitry sa musia oboznámiť i so širším okolím našej univerzity a integrovať sa do prostredia v čo najväčšej možnej miere, k čomu im i my napomáhame. Prvý dotyk s našou krajinou a jej jazykom ponúkol účastníkom krátky kurz slovenského jazyka poskytnutý Jazykovým centrom FF UKF, ktoré každý semester vyučuje základy slovenčiny pre prichádzajúcich Erasmus študentov. Pobyt v Nitre im spestrili dva zážitkové balíčky – „Po stopách nitrianskych legiend“ (prehliadka historických zaujímavostí Nitry spojená s ochutnávkou kávy) a „Cesta sakrálnym dedičstvom“ (návšteva Kláštora vo Sv. Beňadiku spojená s ochutnávkou tradičnej medoviny v Nitre).

Sme veľmi radi, že sme mali možnosť zorganizovať náš prvý Erasmus+ Staff Training Week pri príležitosti osláv 30. výročia programu Erasmus+. Cieľom tohto týždňa plného zaujímavých diskusií bolo posilniť medzinárodnú spoluprácu s našimi partnermi a vytvoriť platformu pre vzájomné stretnutia a výmenu know-how, čo sa nám určite podarilo.

Ing. Katarína Butorová, PhD.,
Referát pre mobility a medzinárodné vzťahy
Foto: LB

ERASMUS V PRAHE

Prečo som sa rozhodla vycestovať?

Už počas bakalárskeho štúdia ma lákala predstava odísť z domova a vyskúšať si, aspoň na jeden semester, štúdium v zahraničí. Fakultná koordinátorka mi však odporučila, aby som s tým počkala až do magisterského štúdia. Po zvážení som dospela k rozhodnutiu, že to bude asi najlepšie riešenie. Na výber som mala z niekoľkých krajín – Slovinska, Poľska, Bulharska, Rumunska či Českej republiky. Napokon som si vybrala Karlovu univerzitu v Prahe, a to z niekoľkých dôvodov: meno a prestíž univerzity, vzdialenosť od Slovenska a schopnosť dorozumieť sa. Často som sa však stretávala s výsmechom – prečo som išla na erasmus práve do Prahy... Každému som musela vysvetľovať, že som 23 rokov žila v Nitre, že ma lákalo bývanie na internáte, vybočenie zo stereotypu a predovšetkým získanie nových skúseností.

ČO VŠETKO VYCESTOVANIU PREDCHÁDZALO

Rok pred samotným pobytom na pražskej univerzite som musela napísať motivačný list, absolvovať pohovor na katedre a následne čakať, či moja žiadosť prejde aj dekanským kolom. Kolobeh vybavovačiek začal v marci 2016. Bolo to náročné aj kvôli tomu, že som bola v treťom ročníku a musela som pracovať na bakalárskej práci (nehovoriac o učení sa na štátnice). Dva mesiace po absolvovaní pohovoru som sa dozvedela, že ma vybrali, z čoho som mala obrovskú radosť. Nasledovalo zaslanie príslušných dokumentov na Karlovu univerzitu (motivačný list, životopis, študijný plán, výpis známok). Približne v októbri minulého roka mi od nich prišla

obálka so všetkými základnými informáciami (plus priradenie k príslušnému internátu). Samotnému prijatiu a následnému vycestovaniu teda predchádzalo veľa vybavovačiek. Nepomôže nič iné, iba sa obrniť trpezlivosťou a neustále si pripomínať nadchádzajúcu novú kapitolu vášho života.

POROVNANIE ŠTÚDIA NA SLOVENSKU A V ČESKEJ REPUBLIKE

Keďže na UKF v Nitre študujem editorstvo a vydavateľskú prax, a na Karlovej univerzite sa tento odbor nenachádza, musela som nájsť alternatívu. Podarilo sa mi zistiť, že sa na Katedre stredoeurópskych štúdií v Prahe dá študovať slovakistika, takže som dlho nemusela premýšľať. Rozvrh sme si, podobne ako na UKF, museli robiť sami. Jediná zmena bola tá, že niektoré predmety, ktoré som si ešte pred príchodom zapísala, sa neotvorili, takže som ich musela nahradiť inými. Bolo pre mňa zaujímavé zistenie, že študenti KU v Prahe si môžu predmety navoliť ľubovoľne, počas celého trvania štúdia. Nie sú viazaní na semestre, ako napríklad my v Nitre. Aj z toho dôvodu sa mi okruh spolužiakov menil na každom seminári. Ďalšia zmena spočívala v zapisovaní kreditov – študenti v Prahe môžu, napríklad, napísať seminárnu prácu či absolvovať skúšku zo zimného semestra aj v letnom semestri. Čo sa týka samotného vyučovania, tak to prebiehalo v komornej atmosfére. Slovakistiku študujú v Prahe predovšetkým slovenskí študenti, ktorí ju majú v kombinácii s ďalším stredoeurópskym jazykom – polonistikou alebo hungaristikou. Ja som mala tú výhodu, že som si nemusela dávať ďalší jazyk – venovala som sa iba slovenskému jazyku

a literatúre. Čo sa týka porovnania štúdia v Prahe a v Nitre, tak som nadobudla pocit, že v Českej republike sú výstupy zamerané viac na prax. Napríklad, v rámci predmetu Interpretácie vybraných děl súčasnej slovenskej literatury sme mali napísať recenziu na ľubovoľnú knihu, ktorá vyšla v posledných dvoch rokoch. Alebo iný príklad – v rámci predmetu Podoby národných ukolébavek ve stredoevropském prostoru som písala anotácie k slovenským uspávkám v češtine, za ktoré som získala aj potvrdenie o spolupráci s Českým rozhlasom (keďže katedra s ním spolupracuje). Katedra dá práve takýmto spôsobom priestor študentom v relácii Rádio Junior.

STÁŽ V NÁRODNEJ KNIŽNICI

Ešte pred samotným vycestovaním nám, „erasmus“ študentom, poslala koordinátorka z Prahy mail, v ktorom nás informovala o možnosti absolvovania stáže v Národnej knižnici v Prahe. Keďže študujem editorstvo a vydavateľskú prax a sama sa považujem za „knižného červa“, tak som sa hneď chopila tejto príležitosti. Pamätám si, že najprv som nevedela nájsť vchod do budovy, a keď som ho konečne našla, prekvapili ma obrovské priestory knižnice. Zo „srandy“ zvyknem hovoriť, že to je také knižné mestečko, kde aj dážď vonia inak. Samozrejme, Národná knižnica má veľa oddelení. Ja som absolvovala stáž v oddelení historických rukopisov. Zo zoznamu knižničných jednotiek som si mala vybrať jedno dostupné dielo. Rozhodla som sa pre Cicera a jeho De partitione oratoria. Následne som dostala v dokumente Word tento text, rozčlenený do sto odsekov, ktoré som postupne vkladala do programu nazvaného JEdit. K jednotlivým odsekám som následne vkladala faksimile podľa zakončenia odsekov. Táto časť

práce bola veľmi náročná, keďže išlo o texty písané v latinčine, a nie všetky záverečné slová sa v odsekoch zhodovali s tým, čo bolo na faksimile. Plus, niektoré slová boli prehodené, ďalšie vyjadrené skratkou... Tým pádom som sa orientovala na základe posledných troch slov. Iba tak som si mohla byť stopercentne istá, že pracujem správne. Som rada, že som túto stáž mohla absolvovať, pretože kde inde by som sa dostala k Cicerovmu dielu? A kde inde by som mala možnosť spolupodieľať sa na digitalizácii historických rukopisov takéhoto druhu?

KULTÚRNY ŽIVOT V PRAHE

Keď teraz nad tým premýšľam, tak ďalší dôvod, pre ktorý som chcela ísť študovať do Prahy, bola pestrosť kultúrneho života. Ešte pred samotným odchodom som si spísala zoznam múzeí, divadelných festivalov a ďalších kultúrnych podujatí, ktoré by som chcela navštíviť. Koncom februára som robila dobrovoľníč-

ku na divadelnom festivale Malá inventura – okrem chodenia pre kvety, uvádzania divákov do sály či pomoc s propagačnými materiálmi som chodila na predstavenia a písala na svoj blog Divadlo očami Mirky. Dokonca, na jedno zahraničné predstavenie som upravovala titulky. Najväčším prekvapením bolo pre mňa to, keď som od festivalového štábu na konci festivalu dostala medailu za Najlepšího dobrovoľníka. To ma veľmi potešilo. Potom som robila dobrovoľníčku v alternatívnom divadle Studio Hrdinu, navštívila som študentské divadelné festivaly na Divadelnej fakulte Akadémie múzických umení v Prahe – Na blízko a Zlomvaz. Počas pobytu v Prahe som si uvedomila, že toto mesto ponúka kultúrne vyžitie pre každého človeka – na svoje si príde ten, kto holduje galériám, antikvariátom, hudbe, móde... Keby niekto išiel do Prahy hoci aj sám, stavím sa, že v záplave týchto kultúrnych možností by sa určite neutopil. Spomínam si ešte na knižný veľtrh Svět knihy, v rámci ktorého sa uskutočnila literárna prechádzka po stopách Franza Kafku. Viedla ju česká prekladateľka Věra Koubová a spolu s ňou sme navštívili všetky miesta, kde žil, študoval a tvoril Franz Kafka. Navyše, pani Koubová na konkrétnych miestach čítala z Kafkaových listov, takže zážitok bol o to viac autentický.

ČO MI DAL ŠTUDIJNÝ POBYT V ZAHRAŇIČÍ

Začiatky boli ťažké. Keďže som tam bola sama za seba, musela som sa naučiť vytrvalosti a trpezlivosti. Veď ešte teraz mám v živej pamäti, ako som blúdila pražskými uličkami a chytalo ma zúfalstvo, keď som zastavovala ľudí a pýtala sa ich na cestu, no nikto ma nevedel nasmerovať. Čím viac takýchto situácií som absolvovala, tak tým nadľahčenejšie

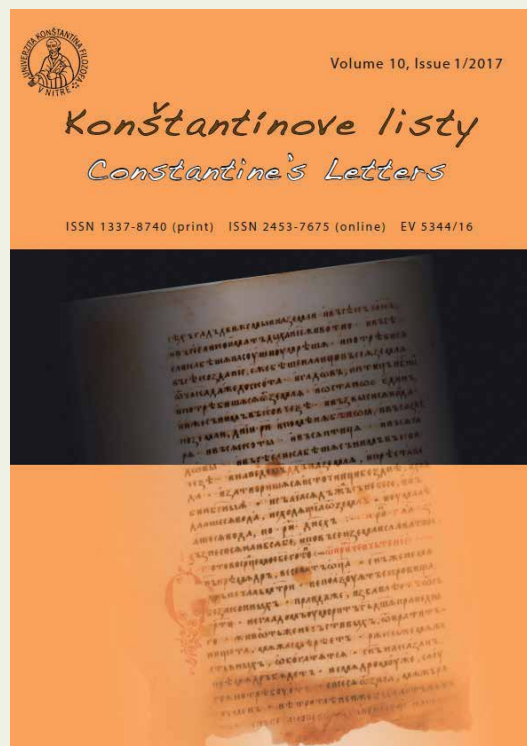
som to potom všetko brala a hovorila som si: Veď nejako sa stadiaľto predsa len vymotám. Ale nebolo to len o „strácaní sa v uličkách“. Naučila som sa ešte väčšej disciplíne, pretože študovať naraz na dvoch vysokých školách si vyžadovalo presný časový harmonogram a obetovanie niektorých vecí. Nič z toho však nelutujem. Cítim, že som sa stala sebavedomejšou. Ďakujem svojej alma mater, Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre, za možnosť zažiť neopakovateľný semester na Karlovej univerzite v Prahe. Každému jednému študentovi by som odporučila študijný pobyt v zahraničí. Je to to najlepšie, čo pre seba každý študent môže urobiť!

Bc. Mirka Košťálová, študentka I. ročníka magisterského stupňa študijného programu editorstvo a vydavateľská prax na FF UKF v Nitre, foto: autorka

Slovenský červený kríž udelil dňa 10. mája 2017 v Primaciálnom paláci medaily za záchranu života trom ľuďom, a medzi nimi aj Jakubovi Medveďovi, študentovi Katedry klinických disciplín a urgentnej medicíny Fakulty sociálnych vied a zdravotníctva UKF v Nitre. Dobrovoľníkov a pracovníkov Slovenského Červeného kríža prijal aj prezident SR Andrej Kiska, ktorý sa prítomným v mene svojom i v mene občanov Slovenska poďakoval za roky a hodiny nezištnej práce, vlastného času a neraz aj osobnej obety. „To, že sú ľudia ako vy, ktorí sú ochotní myslieť na druhých, a nemyslia len na svoje dobro, robí naše pekné Slovensko ešte krajším,“ povedal prezident. Študent Jakub ocenenie získal spolu s kamarátom z Detvy Martinom Ďuricom. V dramatickej chvíli, keď sa spolu ocitli pri dopravnej nehode, totiž nezaváhali a poskytli prvú pomoc zranenému mužovi zakliesnenému v aute.

Zdroje: www.prezident.sk,
www.nasziar.sme.sk

MEDAILA ZA ZÁCHRANU ŽIVOTA

Medzinárodný vedecký časopis Konštantínove listy (Constantine's letters) Ústavu pre výskum kultúrneho dedičstva Konštantína a Metoda Filozofickej fakulty UKF v Nitre dosiahol významný úspech - v rámci celosvetovej databázy

Významný úspech pre časopis Konštantínove listy

Scopus sa zaradil do 1 quartilu medzi špičkové tituly. Okrem toho ďalším veľkým úspechom, a to nielen pre časopis, ale aj pre celú Univerzitu Konštantína Filozofa v Nitre je to, že v rámci databázy Scopus Konštantínove listy s hodnotou SJR (Scimago Journal Rank indicator) 0,547 a H-index = 4 skončil na 1. mieste v rámci indexovaných periodík zo SR v tejto databáze.

Hlavným cieľom časopisu, ktorého vydavateľom je Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre od roku 2008, je prezentovať problematiku a témy spojené s kultúrnou a politickou históriou Veľkej Moravy počas 9. storočia, ako aj kontinuitu cyrilometodskej tradície v neskoršom období. Ďalej je tu priestor aj pre príbuzné témy spojené so slovanskou a byzantskou históriou, filológiou, filozofiou, literatúrou, kultúrnymi vzťahmi i so stredovekou a včasnou novovekou cirkevnou históriou a ikonografiou. Šéfredaktorovi časopisu doc. PhDr.

Petrovi Ivaničovi, PhD., ako aj členom redakčnej rady a spolupracovníkom, medzi ktorých patria doc. PhDr. Martin Hetényi, PhD., doc. PhDr. Ing. Miroslav Glejtek, PhD., Mgr. Martin Husár, PhD., PhDr. Mária Kiššová, PhD., Mgr. Martina Lukáčová, PhD., Mgr. Patrik Petráš, PhD., prof. ThDr. Ján Zozulák, PhD., či doc. PhDr. Michal Valčo, PhD., srdečne blahozeláme. Veríme, že aj v nasledujúcom období sa im bude dariť zachovávať v oblasti kvality publikovania vysokú vedeckú a odbornú úroveň časopisu. Súčasne držíme palce, aby sa podobný výsledok dostavil aj po indexovaní v ďalšej svetovej databáze Web of Science.

Ing. Peter Kružlík,
Mgr. Eugen Trajtel,
Univerzitná knižnica UKF v Nitre
Ilustračná fotografia:
www.constantinesletters.ukf.sk

Ponitranci si z Akademického Zvolena odniesli dve ocenenia

Folklórny súbor Ponitran, ktorý pôsobí pri Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre od roku 1966, získal na festivale Akademický Zvolen 2017 hneď dve ocenenia: cenu primátorky Mesta Zvolen a cenu pre člena súboru Tomáša Blažeka za štýlovú interpretáciu na gajdách. Dvadsiatytretí ročník medzinárodného folklórneho festivalu vysokoškolských súborov, pri ktorého organizácii sa

strieda naša univerzita so Slovenskou poľnohospodárskou univerzitou v Nitre a Technickou univerzitou vo Zvolene, sa konal od 4. do 6. júla 2017 a zúčastnilo sa ho jedenásť folklórnych zoskupení. Naším folkloristom srdečne blahoželáme!

-red-
foto: facebook.com/FSPonitran

RAD MAĎARSKÉHO RYTIERSKÉHO KRÍŽA ZA ZÁSLUHY

Dňa 22. augusta 2017 pribudlo k doterajším oceneniam výnimočného človeka a univerzitného profesora Tibora Žilku jedno ďalšie významné ocenenie. V tento, pre mnohých možno obyčajný, ale pre ocenených iste výnimočný deň sa na bratislavskom veľvyslanectve udeľovali maďarské štátne vyznamenania, o ktorých rozhoduje priamo prezident Maďarska János Áder. Ocenenia odovzdával veľvyslanec Maďarska v Bratislave Tibor Pető, ktorý vo svojom príhovore zdôraznil: „Ocenenia získavajú ľudia, ktorí pracujú pre náš národ, avšak s uznaním prichádza i zodpovednosť.“

Rad maďarského rytierskeho kríža za zásluhy získali: Tibor Žilka – vysokoškolský profesor a literárny vedec a Gyula Bárdos – politik a predseda Csevadoku. Maďarský zlatý kríž za zásluhy získali: Gabriella Jarábik – zakladateľka a riaditeľka Maďarského kultúrneho múzea na Slovensku a Mária Jókai – pedagogička a etnologička.

Tibor Žilka v súčasnosti pôsobí ako profesor na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre, konkrétne na Fakulte stredoeurópskych štúdií v Ústave stredoeurópskych jazykov a kultúr. Poetický slovník, ktorý vyšiel i v maďarskom jazyku, slúži dlhoročne mnohým pedagógom

a vedeckým pracovníkom ako základ literárnej teórie. Uznaná bola i jeho bohatá literárna a vedecká činnosť i práca v maďarskom vysokoškolskom vzdelávaní na Slovensku. Jeho vedecká a pedagogická angažovanosť sa prejavila i v oblasti organizovania a účasti na kultúrnych podujatiach a konferenciách s medzinárodným dosahom, v realizovaní prednášok na viacerých európskych univerzitách a aj v zabezpečovaní

odborného rastu členov pracovísk. Všetkým oceneným srdečne blahoželáme, ale zvlášť nášmu pánovi profesorovi Tiborovi Žilkovi, ktorý je pre nás neustále veľkým vzorom a inšpiráciou.

Mgr. Monika Nozdrovická
FSŠ - Ústav stredoeurópskych jazykov
a kultúr

Foto: prevzaté z hirek.sk a ujszo.com

Dve ocenenia pre Katedru geografie a regionálneho rozvoja

Posledný augustový týždeň sa zúčastnili traja pracovníci Katedry geografie a regionálneho rozvoja FPV UKF v Nitre, prof. Boltižiar, dr. Vojtek a dr. Vojteková, na v poradí už 5. ročníku medzinárodnej konferencie SGEM 2017 - International Multidisciplinary Scientific GeoConference v Bulharskej Albene, kde prezentovali výsledky výskumu projektu VEGA 1/0934/17 "Transformácia využívania kultúrnej krajiny Slovenska za ostatných 250 rokov a predikcia jej ďalšieho vývoja" (zodp. riešiteľ prof. Boltižiar). Počas rokovania, ktoré trvalo 10 dní, prednieslo svoje príspevky takmer 400 prednášajúcich v šiestich sekciách. V recenzovaných zborníkoch z konferencie, ktoré by sa mali už tradične ocitnúť vo svetovej indexovanej databáze Web of Science publikovalo vyše 1200 autorov.

Počas záverečného slávnostného ceremoniálu až dve krištáľové plakety a certifikáty "Best speaker" od vedeckého výboru putovali za prezentáciu

originálnych výsledkov výskumu do rúk pracovníkov našej univerzity. Ocenenia získali prof. PhDr. RNDr. Martin Boltižiar,

PhD., za prezentáciu príspevku výsledkov výskumu zmien kultúrnej krajiny Slovenska a Mgr. Matej Vojtek, PhD., za prezentáciu príspevku výsledkov výskumu zmien stability krajiny na príklade povodia vodného roku Radiša, ktoré predniesli v rámci sekcie "Land-use and development".

Konferencia sa vyznačovala vysokou úrovňou ako po organizačnej, tak i odbornej stránke. Podporili ju významné svetové organizácie či vydavateľstvá akými sú napr. Elsevier, Thomson Reuters, Scopus, Springer, ISI Web of Knowledge, ProQuest a ďalšie.

-red-, foto: archív KGRR

CENA ZA PRÍNOS V OBLASTI KULTÚRY

Dňa 3. augusta 2017 sa v Gymnáziu Jána Kollára so žiackym domovom v Báčskom Petrovci konalo slávnostné zasadnutie Národnostnej rady slovenskej národnostnej menšiny. Na zasadnutí udelili plakety a ceny zaslužilým jednotlivcom a kolektívom.

Jedno z ocenení - cena Národnostnej rady slovenskej národnostnej menšiny za prínos v oblasti kultúry – putovala aj kolektívu pracovníkov Katedry manažmentu kultúry a turizmu Filozofickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre pod vedením prof. PhDr. Jaroslava Čukana, CSc., ktorý cenu aj prebral. Srdečne blahozeláme.

Zdroj textu a fotografie: Hlas ľudu

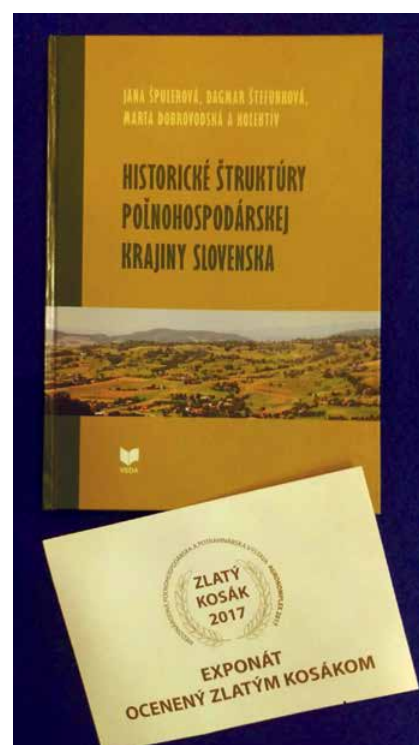
PUBLIKÁCIA OCENENÁ ZLATÝM KOSÁKOM

Na medzinárodnom poľnohospodárskom a potravinárskom veľtrhu Agrokomplex 2017 v Nitre získala v súťaži Zlatý kosák ocenenie aj publikácia Historické štruktúry poľnohospodárskej krajiny Slovenska. Na jej vzniku sa podieľalo viacero odborníkov nielen z Ústavu krajinnej ekológie Slovenskej akadémie vied, z Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského, Fakulty ekológie a environmentalistiky Technickej univerzity vo Zvolene, Ústavu ekológie lesa SAV, Správy CHKO Ponitrie – Štátna ochrana prírody SR, ale aj pracovníci Katedry ekológie a environmentalistiky Fakulty prírodných vied UKF v Nitre - prof. RNDr. František Petrovič, PhD., a doc. Mgr. Ivan Baláž, PhD.

Zlatý kosák sa odovzdáva v kategóriách rastlinná výroba a mechanizácia, živočíšna výroba a veda a výskum. Zmienená 144-stranová publikácia bola ocenená v kategórii veda a výskum.

Ocenená publikácia približuje čitateľovi problematiku historických štruktúr poľnohospodárskej krajiny na Slovensku. Areály historických štruktúr poľnohospodárskej krajiny predstavujú špecifický prvok, ktorý významne prispieva k zvyšovaniu biodiverzity, diverzity krajiny

a kultúrnej diverzity. Sú to prvky, ktoré v období socializmu nezasiahol proces kolektivizácie a intenzifikácie poľnohospodárstva, ale v súčasnosti stoja na okraji záujmu spoločnosti. Tvoria ich mozaikovitité štruktúry extenzívne využívaných maloplošných prvkov orných pôd a trvalých poľnohospodárskych kultúr (trvalé

trávne porasty, vinice a vysokokmenné sady). Publikácia je bohato ilustrovaná obrázkami a fotografiami, ktoré majú vzbudiť záujem o tradičnú poľnohospodársku krajinu Slovenska.

-red-
Foto: Jana Špulerová, Martin Boltziar

Nitra, milá Nitra, tak ako i po minulé roky aj tento rok sa stávaš domovom mnohých ľudí, ktorí za tebou prichádzajú s vďačnosťou v srdci a v duchu uctiť si pamiatku sv. Cyrila a Metoda. Veriaci či neveriaci, mladí či seniori. Nezáleží na tom. Prichádzajú za tebou a snažia sa nájsť dobro a šťastie. Pri tejto príležitosti sa dňa 3. júla 2017 pod záštitou predsedu Nitrianskeho samosprávneho kraja Milana Belicu vo Veľkej Dvorane Ponitrianskeho múzea v Nitre uskutočnila odborná vedecká konferencia Cyrilo-metodské dedičstvo. Organizátormi konferencie boli Rímskokatolícka cirkev Biskupstvo Nitra, Ponitrianske múzeum a v neposlednom rade i Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre. Na tejto konferencii odznelo mnoho podnetných prednášok, v ktorých sa pripomenul príchod solúnskych bratov na naše územie a ich kultúrny i christianizačný odkaz. Konferenciu otvorili primátor mesta Nitry Jozef Dvonč a predseda NSK Milan Belica, následne ju moderovali Tibor Ujlacký (odborný referent pre budovanie Cyrilo-metodskej cesty), Anton Števkó (riaditeľ Ponitrianskeho múzea) a Dominika Tekeliová (poslankyňa nitrianskeho mestského zastupiteľstva a odborná asistentka na ÚSJF FSŠ UKF v Nitre). Konferencie sa zúčastnil aj rektor UKF v Nitre Ľubomír Zelenický.

Ako prvú sme si vypočuli prednášku Miroslava Lyka z Katedry náboženských štúdií FF UKF v Nitre, ktorý sa venoval Nadčasovosti misie svätých Konštantína-Cyrila a Metoda vo svetle encykliky Slavorum apostoli (Teologická reflexia). Ďalej pokračovali Peter Kondrla z Katedry náboženských štúdií FF UKF v Nitre a Pavle Kocev z Macedónskej republiky. Ich témou bol Kliment Ochridský pokračovateľ cyrilo-metodskej misie na Balkáne. Spomínanej konferencie sa zúčastnili i pracovníci z FSŠ UKF v Nitre, a to z Ústavu stredoeurópskych jazykov a kultúr a jedna pracovníčka z Ústavu pre vzdelávanie pedagógov. Ďalší príspevok sa venoval téme Konštantínov Proglas v súčasných prekladoch, ktorý predniesla Dominika Tekeliová z FSŠ UKF v Nitre. Po týchto príspevkoch, ktoré nás obohatili najmä o poznanie duchovno-kultúrneho odkazu sv. Cyrila a Metoda nasledovala prednáška Hradný komplex – interpretácia kultúrnych pamiatok v podaní Evy Lehotákovéj z FSŠ UKF v Nitre. Taktiež sme mali možnosť spoznať prínos misie sv. Cyrila a Metoda na Veľkej Morave cez prizmu literárnej a televíznej tvorby. Ján Gallik z FSŠ UKF v Nitre sa venoval Cyrilo-metodskej tematike v slovenskej literatúre pre deti a mládež. Do filmovej tematiky nás uviedol Štefan Timko z FSŠ UKF v Nitre s prednáškou Reflexia života a diela Cyrila a Metoda v televíznej tvorbe. Záverečná prednáška sa niesla v duchu bádania o akrostichoch pod názvom Liturgická poézia cyrilo-metodskej literárnej školy a jej autorom bol Ľubor Matejka z FF UK v Bratislave.

CYRILLO-METODSKÉ DEDIČSTVO

*Nitra milá, ty vysoká Nitra!
Ty si bola sídlo kráľa Svätopluka,
keď tu panovala jeho mocná ruka.
Ty si bola sväté mesto Methodovo,
keď tu našim otcom kázal božie
slovo.*

Slovenské spevy vydané
v Turčianskom Svätom Martine
r. 1883

Konferenciu napokon uzavrela Dominika Tekeliová týmito slovami: „Sv. Cyril a Metod sú právom považovaní za zdroj kultúry a nábožnosti, sú akýmsi symbolom hrdosti Slovákov na slávu kultúrnu minulosť. Prínos ich misie sa posilňovala najmä v ťažkých časoch v nepriaznivom období pre slovenský národ, v časoch politického útlaku alebo v časoch náboženskej neslobody. Význam misie solúnskych bratov a ich odkaz do budúcnosti si uvedomoval i pápež Ján Pavol II., keď ich vyhlásil za spolupatrónov Európy. O tom, že ich tradícia a hodnoty pretrvali až do súčasnosti svedčí i toto opäť veľmi podnetné stretnutie.“

Mgr. Monika Nozdrovická,
FSŠ -Ústav stredoeurópskych jazykov a kultúr
Foto: autorka

SLOVANSTVO V OČIACH TÝCH NAJMENŠÍCH

Dňa 5. júla 2017 sa v Nitre konali Pribinove a Cyrilo-metodské slávnosti, ktoré sú venované významným osobnostiam slovenskej histórie.

Spolu s mojimi spolužiakami i ďalšími študentkami a študentmi z vyšších ročníkov sme sa počas odbornej praxe pokúšali priblížiť dobu Slovanov pre tých najmenších. Workshopy sme viedli pod organizačnou záštitou pani Jany Podhájskej a v spolupráci s odborom kultúry mesta Nitry. Študenti zas pomáhali pri technických záležitostiach v rámci hudobných koncertov.

Pre deti boli vytvorené aktivity, ktoré nielen rozvíjali ich vlastnú fantáziu, ale zábavnou formou sa mnoho naučili o tejto historickej etape našich dejín. Deti si mohli vybrať z viacerých aktivít, ako napríklad výroba náhrdelníkov, čeleniek, chytanie rýb, puzzle, sadenie kvetín a i. Najviac boli uchvátené vyrábaním dobových náhrdelníkov. Mali na výber z dvoch motívov, pričom prvým bola Lunica a druhým bol Sokoliar. Lunica – slovanský amulet bol symbolom ženskej plodnosti, zaistoval ochranu pred chorobami a šťastný život. Jeho názov je odvodený od mesačného kosáka a pravdepodobne mal príviesok spojitost s Mesiacom. Sokoliar – ozbrojený jazdec na koni s mečom a sokolom. Ide o strieborný terčik s priemerom

44 mm, ktorý bol objavený v roku 1949. Sokoliarstvo patrilo v tomto období medzi dôležité spôsoby obživy. V období Veľkej Moravy bolo sokoliarstvo na vrchole. Je známe, že aj kráľ Svätopluk bol vášnivým sokoliarom. Ďalšou aktivitou bolo vyrábanie karetiiek. Karetkovanie v minulosti patrilo medzi domáce práce. Slované ženy spriadali vlákna, tkali a farbili látky. Technika tkania na karetkách je známa už z obdobia staroveku. Karetky boli doštičky vyrobené zo slonoviny, kože, bronzu či dreva. Na karetkách sa tkali rôzne ozdobné pásy, ktoré neskôr slúžili na ozdobu oblečenia ako opasky, čelenky, šerpy alebo stuhy. Deti si svoje vyrobené karetkové čelenky ozdobovali záušnicami, ktorými sa slovanské ženy v minulosti okrášľovali. Išlo o ženskú alebo detskú ozdobu, ktorá sa nosila v blízkosti ucha, alebo sa nosievali votkané do textilnej či koženej čelenky. Boli vyrábané z bronzu alebo striebra. Deti si so sebou odniesli vlastnoručne vyrobený náhrdelník či čelenku, pričom sa hrovou formou učili o dávnej dobe našich predkov.

Tatiana Mišurová, 1. roč. Bc. Stredoeurópske areálové štúdiá, foto: autorka

INTERNATIONAL MEETING WEEK

Syndróm CAN – syndróm týraného a zneužívaného dieťaťa v európskom kontexte.

V dňoch 24. až 28. apríla 2017 sa konal druhý ročník International Meeting Week, tentokrát v chorvátskom Zagrebe. Hlavnou témou medzinárodného týždňa bol „Syndróm CAN – syndróm týraného a zneužívaného dieťaťa v európskom kontexte“ s presnejším zameraním na sexuálne zneužívanie dieťaťa a zanedbávanie dieťaťa. Na medzinárodnom týždni nemohli chýbať ani vyučujúci a študenti z Katedry sociálnej práce a sociálnych vied Fakulty sociálnych vied a zdravotníctva UKF v Nitre. Aj tento rok sa na medzinárodnom týždni študenti katedry stretli s mnohými zahraničnými študentmi z univerzít ako University College Leuven-Limburg (ďalej len UCLL), The University College Odisee Brussel, Hogeschool InHolland Rotterdam, Kazimierz Pulaski University of Technology and Humanities Radom a hostujúca Univerzita

of Zagreb, Faculty of Education and Rehabilitation Sciences. Univerzitu Konštantína Filozofa v Nitre zastupovali prof. PhDr. Martina Mojtoová, PhD., PhDr. Elena Gažíková, PhD., Mgr. Nikoleta Fellnerová, Bc. Vesna Tomašik a Bc. Nina Jašeková.

Program tohtoročného medzinárodného týždňa bol zaujímavý. Prvý deň bol vymedzený na spoznávanie jednotlivých krajín a na predstavenie univerzít a krajín, odkiaľ študenti pochádzali. Profesorka Irma Kovčo Vukadin odprednášala tému „Child abuse and neglect: global and regional (European) perspectives“. Študenti sa rozdelili do tzv. medzinárodných skupín (každá skupina mala študenta z inej krajiny), a tak pracovali spoločne celý týždeň. Ich prvou úlohou bolo porovnanie definícií, legislatívy, metodológie, sociálnych služieb a výskumov v oblasti problematiky syndrómu CAN. Nasledujúci deň otvoril Raf Sondervorst z Belgicka, ktorý predniesol študentom tému s názvom „Pyramída prevencie“, pričom bližšie opísal aplikáciu a implementáciu praktických aspektov pyramídy prevencie v prípade zneužívania dieťaťa. Svojou časťou prispeli aj študenti z Odisee a UCLL s prednáškou „Ako pripraviť workshop“. Každá medzinárodná skupina mala nasledovne vypracovať svoj vlastný workshop pre rôzne cieľové skupiny, ktorý potom predstavili ostatným zúčastneným. Ani tento rok to nebolo len o teórii. Pre lepšie pochopenie témy mali možnosť študenti v medzinárodných tímoch navštíviť organizácie ako napríklad Kanceláriu ombudsmanky pre práva dieťaťa, neziskovú organizáciu Brave Phone, Centrum sociálneho zabezpečenia, Políciu v Zagrebe, kde im na konkrétnych prípadoch ukázali postupy práce. Okrem pracovného programu sme navzájom poznávali

jednotlivé krajiny, napr. prostredníctvom tzv. „International buffet“, kde každý národný tím priniesol ochutnať jedlo, ktoré je typické pre ich krajinu.

Program medzinárodného týždňa bol intenzívny a plný informácií, ktoré si vyučujúci aj študenti priniesli zo sebou späť. Budúci rok bude organizovať medzinárodný týždeň Katedra sociálnej práce a sociálnych vied FSVaZ UKF. Bude to skvelá príležitosť spoznať nových ľudí, získať nové zážitky a skúsenosti, už teraz sa tešíme!

Mgr. Nikoleta Fellnerová, prof. PhDr. Martina Mojtoová, PhD., FSVaZ, foto: autorky

Prekladateľská univerziáda

Študenti Katedry translatológie úspešní na celoslovenskej prekladateľskej súťaži.

Študenti Katedry translatológie Bc. Mariana Ferusová (1. roč. Mgr. štúdia) a Matej Martinkovič (3. roč. Bc. štúdia) sa dostali do užšieho výberu známej celoslovenskej súťaže Prekladateľská univerziáda, ktorú každoročne organizujú Literárny fond, Slovenská spoločnosť prekladateľov umeleckej literatúry (SSPUL), Slovenská spoločnosť prekladateľov odbornej literatúry (SSPOL) a Filozofická fakulta Univerzity Komenského. Naši študenti úspešne zápolili v rámci kategórie pre umelecký preklad, pričom Mariana získala 3. cenu SSPUL-u a Matej získal 2. cenu SSPUL-u, čím obhájil svoje umiestnenie z minulého roka.

Prekladateľská univerziáda je súťaž určená pre študentov všetkých slovenských univerzít a vysokých škôl, ktorí majú záujem o preklad, jeho teóriu a kritiku. Súťaž im dáva možnosť preniknúť do širšieho povedomia v prekladateľskej pra-

xi, keďže sa jej neverejnej časti (pri vyhlasovaní konečných výsledkov) zúčastňujú napríklad aj zástupcovia slovenských vydavateľstiev. Okrem kategórie umelecký preklad, v ktorej boli úspešní naši študenti, má Univerziáda aj sekcie pre odborný preklad a teóriu a kritiku prekladu. V článku priblížime vyjadrenia oboch úspešných študentov. Mariana Ferusová na Univerziádu prekladala poviedku známej súčasnej afroamerickej spisovateľky Alice Walkerovej s názvom *Everyday Use*. Tento text si vybrala, pretože má rada diela o iných kultúrach približujúcich často odlišné hodnoty než tie naše. Keďže zistila, že dosiaľ tvorbu A. Walkerovej v slovenskom preklade nenašla, výber textu na preklad bol už jasný. Matej Martinkovič na Univerziádu poslal text, ktorý prekladal a komentoval v svojej bakalárskej práci – ide o poviedku *Carcassonne* od írskoho autora Lorda Dunsanyho. Text si vybral, pretože sa aj čitateľsky zaujíma o modernú fantastiku. Lord Dunsany je podľa jeho slov „významný autor, ktorý je v súčasnosti relatívne neznámy a žiadne jeho dielo nie je preložené do slovenčiny, čo je veľká škoda“. Mariana aj Matej svorne tvrdia, že sa účasťou na Univerziáde veľa naučili. Mariana hovorí, že dosť ju naučil už samotný preklad, v ktorom bolo potrebné riešiť problémy súvisiace s prekladom exotických reálií. Dodáva tiež, že formát vyhlásenia súťaže, ktorý mal podobu panelovej diskusie, bol mimoriadne vhodný: „Keďže obhajoby prác boli verejné, mala som možnosť vypočuť si názory a prekladateľské riešenia súťažiacich. Rovnako som si vypočula aj všetky hodnotenia odbornej poroty, čo bol pre mňa jeden z najväčších prínosov. Myslím si, že pri obhajobe sme sa všetci súťažiaci z chýb poučili spoločne.“

Obaja študenti majú záujem o umelecký preklad a mienia sa v ňom aj naďalej zdokonaľovať. Majú tiež ambíciu sa tomuto druhu prekladu venovať v budúcnosti aj profesionálne. Ako hovorí Matej v prekladaní umeleckej literatúry sa spája koníček s dobrodružstvom a užitočnou prácou: „Vždy som mal vzťah k beletrii a umelecký preklad mi umožňuje nie len čítať, ale aj sprístupňovať zaujímavé diela pre ľudí, ktorí neovládajú jazyk, v ktorom boli napísané, alebo jednoducho preferujú čítať v slovenčine.“ Mariana i Matej účasť v Prekladateľskej univerziáde rozhodne odporúčajú všetkým študentom, čo majú záujem o preklad, nielen ten umelecký. Ja pritom dodávam, že súťaž má aj teoretickú sekciu, do ktorej už niekoľko rokov chodí minimálne množstvo príspevkov, čo je pri súčasnej vysokej úrovni výučby translatológie škoda. Obaja zúčastnení študenti dodávajú, že úspešné preklady a teoretické príspevky z Univerziády majú zaručené publikovanie v bratislavskom zborníku *Prekladateľské listy*. Všetci sa zhodneme, že aj toto je pre začínajúceho prekladateľa (a teoretika či kritika prekladu) dobrý štart.

Na záver by som chcel v mene Katedry translatológie FF UKF študentom oceneným na Prekladateľskej univerziáde ešte raz vysloviť hlboké uznanie a popriať mnoho ďalších úspechov. Zároveň dúfam, že ich príklad motivuje aj ďalších nádejných prekladateľov, aby sa zúčastnili. Všetky informácie o Prekladateľskej univerziáde sú dostupné na webových stránkach Literárneho fondu, uzávierka súťaže je každoročne 15. marca. Za odpovede ďakujem Bc. Mariane Ferusovej a Matejovi Martinkovičovi.

Mgr. Igor Tyšš, PhD.,
FF - Katedra translatológie,
ilustračné foto: LB

ESKALATOR

Študenti katedry masmediálnej komunikácie a reklamy sú vďaka projektu Eskalator zase o krok vpred.

Nie je žiadnou novinkou, že stretnutia s ľuďmi z praxe dokážu študentov vždy namotivovať. Jednou z možností, ako získať rady, nový esprit a impulz pre svoj ďalší rozvoj, je študentský projekt Eskalator, ktorý má za sebou ďalšiu úspešnú sériu. Každý druhý utorok sa na Katedre masmediálnej komunikácie a reklamy niesol v letnom semestri v duchu kreativity, reklamy, skillov z praxe, a to vďaka projektu Eskalator, ktorý beží už od roku 2012 a jeho hlavným cieľom je priniesť viac praxe na akademickú pôdu. Malá skupinka študentov z rôznych ročníkov oslovila niekoľko zaujímavých a svojimi skúsenosťami atraktívnych hostí, kreatívcov z reklamných agentúr, ale i z médií. Moderné priestory vestibulu na Dražovskej sa vždy zaplnili do poslednej stoličky (niekedy aj deky).

Novú sériu eskalátorských prednášok odštartovala rovno dvojica spíkov, bývalí absolventi KMKAR, Michal Moravec a Viki Babjaková, vtedy ešte obaja art directori v reklamnej agentúre Istropolitana Ogilvy. No ako znie samotný slogan Eskalatoru, organizátori i diváci, boli i teraz o krok vpred. Medzi prvými sa dozvedeli veľkú novinku z brandže, konkrétne prechod Miša Moravca z agentúry na stranu klienta. Študentom porozprávali o svojich začiatkoch a ponúkli triky a rady, ako sa dostať z UKF hladko do reklamy. V hostovaní

absolventov sa pokračovalo, keďže pozvanie organizátorov prijala aj Miška Kertészová, súčasná moderátorka markízaceho Telerána a rádia Európa 2. Okrem toho pôsobila v minulosti vo Funrádiu a svojimi PR zručnosťami dopomohla i bratrancom Škantárovcom k ich vystúpeniu z tieňa. Drobné žieňa s folklórnym duchom, stužkou vo vlasoch a pozitívnu energiou prinieslo množstvo pozitívnych ohlasov a otázky z publika študentov prúdili jedna za druhou. Možno aj vďaka tomu, že mohla porovnať marketingový a mediálny svet. Z celkom iného súdka bola prednáška Martina Lutheru, s veľmi príznačným názvom, Social evangelium podľa Lutheru, ktorý zotrel mýtus, že social media brand manager si celý deň len tak roluje hore-dole po facebooku a všetkých vtiahol do svojho pracovného režimu v agentúre Triad Advertising. Nová séria bola zavŕšená vo veľkom štýle. Ľuďom, ktorí sa pohybujú na poli reklamy a marketingu, je meno Kamil Aujesky dobre známe- online marketér, ktorý má rozbehnutú youtube show Marketing backstage, okrem toho je online advertising koordinátorom pre Orange, blogerom, certifikovaným trénerom Google-u a organizátorom Digitálnych Štvrtkov.

↑↑ Kamil Aujesky

↪ Príjemná atmosféra Eskalator večera v hojnej diváckej účasti

↑ Organizačný tím s Miškou Kertészovou

Organizátori dostali nielen od študentov, ale i od hostujúcich spíkov pozitívne a milé feedbacky, či už osobne, ale i na FB a Intragam funpage Eskalatoru. Spomínaný Kamil Aujesky napísal na svojom instagrame: „Top je, že študenti si organizujú super eventík len tak na chodbe“. Eskalator je dôkazom, že kvalitný projekt môže byť organizovaný aj s nulovým budgetom. Stačí, že je iniciatíva a chuť a dá sa všetko. A hoci tím opustia dvaja hlavní organizátori, Eskalator bude pokračovať v stále silnej zostave aj v zimnom semestri. Už teraz má v talóne veľké meno, preto naskočte na Eskalator a budme spoločne o krok vpred.

Bc. Veronika Szabóová, organizačný tím Eskalator
Foto: Izabela Chmúrová

Odhalené tajomstvá Oponického hradu

Hlavným bodom programu boli dve komentované prehliadky sprístupnených častí hradu.

Katedra archeológie Filozofickej fakulty UKF v Nitre v spolupráci s občianskym združením Apponiana pripravila v nedeľu 10. septembra 2017 pre návštevníkov Oponického hradu program s názvom „Odhalené tajomstvá Oponického hradu“. Akcia sa konala v rámci podujatia „Dni európskeho kultúrneho dedičstva v Nitre 2017“.

Hlavným bodom programu boli dve komentované prehliadky sprístupnených častí hradu. Predseda občianskeho združenia Apponiana PhDr. Ing. Peter Sater predstavil hrad z pohľadu jeho vyše 700-ročnej histórie. Zúčastneným prezentoval aj súčasný stav obnovy, ktorú združenie na hrade realizuje už od roku 2001. Vedúci archeologického výskumu Mgr. Dominik Repka, PhD., z Katedry archeológie FF UKF v Nitre zasa návštevníkov oboznámil s archeologickým výskumom, ktorý bol na hrade realizovaný počas troch výskumných sezón, v rokoch 2015 až 2017. Počas neho boli preskúmané viaceré časti hradu, predovšetkým útočná veža, východný úsek hradného jadra (horného hradu), priestor predpokladaného vstupu, či východný a severovýchodný úsek opevnenia

hradu. V súvislosti s prehliadkou boli na hrade inštalované aj informačné tabule, ktoré dopĺňali odborný výklad a budú slúžiť aj ďalším turistom, ktorí v budúcnosti hrad navštívia. Okrem prehliadky samotného hradu prezentovali členovia katedry archeológie, menovite Mgr. Zuzana Borzová, PhD. a Mgr. Miloš Bordáč aj niektoré nálezy z 13. až 17. storočia nájdené počas archeologického výskumu. Išlo predovšetkým o fragmenty hlinených nádob, kachlíc, kovových predmetov (stavebné kovania, hroty šípov, ostrohy, podkova, záštita meča, kľúč atď.). Vystavený bol aj súbor piatich mincí, ktoré boli dosiaľ na hrade objavené. Zaujímavosťou je, že štyri z nich sú dobovými falzifikátmi.

Nezabudlo sa ani na najmenších návštevníkov hradu, pre ktorých bol pripravený zaujímavý detský program. Deti sa zábavnou formou dozvedeli niekoľko informácií o histórii a živote na hrade. Vyvrcholením detského programu bolo hľadanie oponického pokladu, ktorý mal byť podľa legendy na hrade ukrytý hradným pánom v časoch tureckého nebezpečenstva.

Mgr. Dominik Repka, PhD.,
FF – Katedra archeológie
Foto: Z. Borzová, K. Repková

ARCHEOLOGICKÝ WORKSHOP PRE DETI

Putovanie pamiatkami a prírodou Nitry a okolia v rámci Dní európskeho kultúrneho dedičstva.

Katedra archeológie FF UKF v Nitre v spolupráci so Správou CHKO Ponitrie usporiadala v sobotu 9. septembra 2017 v rámci podujatia „Dni európskeho kultúrneho dedičstva v Nitre 2017“ poldňový workshop pre deti a mládež. Deti z viacerých nitrianskych základných škôl a z nižších ročníkov osemročných gymnázií sa zúčastnili programu v dvoch tematických blokoch.

V rámci bloku „Mladý archeológ objavuje starobylú Nitru“ spoznávali formou hier a úloh, ako aj pomocou rovnomeného pexesa, najzaujímavejšie pamiatky a archeologické lokality Nitry a okolia. Okrem toho si vyskúšali niektoré praktiky práce archeológa a oboznámili sa s originálnymi

archeologickými nálezmi z viacerých období praveku a zo stredoveku. V rámci experimentu si vyrobili repliky niektorých artefaktov z hliny, alebo z kovu. Formou úloh spoznávali prácu archeobotanika, ktorá tiež vyvrcholila experimentom – mletím obilia. Za katedru sa akcie zúčastnila doc. Mgr. Mária Hajnalová, PhD., technická pracovníčka Daniela Zeleňáková a koordinátorka akcie Mgr. Zuzana Borzová, PhD.

„Mladý prírodovedec skúma prírodu Nitry a okolia“ bola téma druhého bloku. Deti spoznali príbehy zvierat Tribeča, naučili sa rozoznávať zvuky zvierat. Odhalili tajomstvo letokruhov a pozorovali prírodu spoza lupy.

Deti si okrem zážitkov a nových vedomostí odniesli domov aj svoje výrobky, pexeso, diplomy ako aj „zošit plný múdrostí“, ktorý im bude pripomínať všetko, čo sa naučili a zažili v tento deň.

Mgr. Zuzana Borzová, PhD.,
FF - Katedra archeológie
Foto: Igor Ševčovič

NA ZÁPADE NIEČO NOVÉHO

**Divadlo
Andreja Bagara
v Nitre**
16. novembra
19:00 hod.

Program
pri príležitosti
50. výročia
založenia súboru
Vstupné: 15 Eur

Predaj vstupeniek:
vstupenky.ponitran@gmail.com

u.
fond
na podporu
umenia

**Raiffeisen
BANK**

ZSE
Spoločnosť vášho domova